

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

49. aastakäik

14. juuni 2006

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

. . . . .

II Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

Komisjon

2006/399/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 20. jaanuar 2006, millega sätestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad kulude abikõlblikkuse kohta liikmesriikides rakendatavate Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatud meetmete puhul (teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/1 all) 1

2006/400/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 20. jaanuar 2006, millega sätestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad finantskorrektsioonide tegemise kohta Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatud meetmete puhul (teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/2 all) 11

2006/401/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 20. jaanuar 2006, millega kehtestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses liikmesriikide haldus- ja kontrollisüsteemidega ning Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatavate projektide haldus- ja finantsjuhtimiseeskirjad (teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/3 all) 20

Hind: 18 EUR

(Jätkub pöördel)

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

2006/402/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 9. veebruar 2006, millega võetakse vastu ühenduse ökomärgise tööplaan ⁽¹⁾ 78

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst.

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

20. jaanuar 2006,

millega sätestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad kulude abikõlblikkuse kohta liikmesriikides rakendatavate Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatud meetmete puhul

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/1 all)

(Ainult tšehhi-, hollandi-, inglise-, eesti-, soome-, prantsuse-, saksa-, kreeka-, ungari-, itaalia-, rootsi-, läti-, leedu-, poola-, portugali-, slovaki-, sloveeni- ja hispaaniakeelne tekst on autentne)

(2006/399/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2004. aasta otsust 2004/904/EÜ Euroopa Pagulasfondi asutamise kohta ajavahemikuks 2005–2010 ⁽¹⁾, eriti selle artikli 21 lõiget 3,

olles konsulteerinud otsuse 2004/904/EÜ artikli 11 lõike 3 alusel asutatud komiteega,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Pagulasfondi tõhusa rakendamise tagamiseks liikmesriikides vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetele tuleks vastu võtta rida ühiseid eeskirju fondist makstavate kulude abikõlblikkuse kohta.
- (2) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokoll artikli 3 kohaselt osaleb Ühendkuningriik otsuse 2004/904/EÜ ning järelikult ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.
- (3) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokoll artikli 3 kohaselt osaleb Iirimaa otsuse 2004/904/EÜ ning järelikult ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.

- (4) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokoll artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani otsuse 2004/904/EÜ vastuvõtmisel ning seetõttu ei ole see otsus ega käesolev otsus Taanile siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄEOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevat otsust kohaldatakse otsuse 2004/904/EÜ artiklites 5, 6 ja 7 ettenähtud liikmesriikide hallatavate meetmete kaasrahastamise suhtes.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. "projekt" – konkreetne, praktiline vahend, mida abisaajad kasutavad toimingute või selle osa rakendamiseks. Igal projektil on nõuetekohaselt määratletud kirjeldus, kestus, eelarve, eesmärgid ja selleks määratud personal ning seda rakendab määratud õigussubjekt või õigussubjektide rühm.
2. "abisaajad" – projektide rakendamise eest vastutavad õigussubjektid (valitsusvälised organisatsioonid, liiduvalitsused, riigiasutused, piirkondlikud või kohalikud omavalitsused, muud mittetulundusorganisatsioonid, era- või avalik-õiguslikud ettevõtted, rahvusvahelised organisatsioonid).

⁽¹⁾ EÜT L 381, 28.12.2004, lk 52.

Artikkel 3

1. Käesoleva otsuse lisas sätestatud eeskirju kasutatakse otsuse 2004/904/EÜ artiklis 16 nimetatud aastaprogrammide raames rahastatavate meetmete kulude abikõlblikkuse määramiseks.
2. Liikmesriigid võivad kohaldada rangemaid siseriiklikke abikõlblikkuseeskirju, kui on ette nähtud käesolevas otsuses.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Tšehhi Vabariigile, Saksamaa Liitvabariigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Iirimaale,

Itaalia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Läti Vabariigile, Leedu Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Ungari Vabariigile, Malta Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Portugali Vabariigile, Sloveenia Vabariigile, Slovaki Vabariigile, Soome Vabariigile, Rootsi Kuningriigile, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel, 20.jaanuar 2006.

Komisjoni nimel

Franco FRATTINI

komisjoni asepresident

LISA

EUROOPA PAGULASFONDIST RAHASTATAVATE KULUDE ABIKÕBLIKKUS (2005–2010)

1. ÜLDEESKIRJAD

Eeskiri nr 1

Kulud peavad olema otseselt seotud otsuse 2004/904/EÜ artiklis 1 kirjeldatud eesmärkidega.

Eeskiri nr 2

Kulud peavad olema seotud otsuse 2004/904/EÜ artiklites 4–7 kirjeldatud valdkondade projektidega.

Eeskiri nr 3

Kulud peavad olema seotud otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 määratletud sihtrühmade huvides läbiviidavate projektidega.

Eeskiri nr 4

Kulud peavad olema vajalikud komisjonis heakskiidetud mitmeaastase programmi ja aastaprogrammiga hõlmatud projektide teostamiseks.

Eeskiri nr 5

Kulud peavad olema põhjendatud ja järgima usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid, eriti kulutustele vastava tulu ning tasuvuse osas (nt projekti haldamise ja rakendamisega seotud tööjõukulud peavad olema võrdelised projekti suurusega jne). Kulud on abikõblikud täielikult või osaliselt, sõltuvalt sellest, kas nad on projektiga seotud täielikult või ainult osaliselt.

Eeskiri nr 6

Kulud peavad olema tegelikud, vastama abisaaja poolt tehtud maksetele, olema registreeritud abisaaja raamatupidamis- või maksudokumentides ning kindlakstehtavad ja kontrollitavad.

Üldjuhul tõendatakse abisaajate tehtavaid makseid maksekviitungitega. Kui see ei ole võimalik, tõendatakse makseid samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentide või tõendavate dokumentidega.

1. Nõukogu otsuse 2004/904/EÜ artiklites 5 ja 6 sätestatud projektidega seotud kulutused peavad olema tehtud liikmesriigi territooriumil. Nõukogu otsuse 2004/904/EÜ artiklis 7 sätestatud projektidega seotud kulutused peavad olema tehtud liikmesriigi territooriumil ja päritoluriigis või -piirkonnas või endises elukohariigis.
2. Iga projekti puhul peab abisaaja tõendava dokumentatsiooni (maksekviitungid, laekumised, muud maksetõendid või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumendid) registreerima, nummerdama ja säilitama, võimaluse korral ühes konkreetses kohas ja üldjuhul abisaaja peakorteris, viie aasta jooksul pärast projekti lõppkuupäeva juhuks, kui neid tuleb kontrollida. Komisjon jätab endale õiguse taotleda igal ajal kontrollimiseks kõiki arveid või tõendavat dokumentatsiooni projektidega seotud kulude kohta. Kui abisaaja ei saa selliseid arveid või tõendavat dokumentatsiooni esitada, ei ole sellega seotud kulud kaasrahastamiskõblikud.

Abisaajad peavad kasutama eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskode kõigi toimingutega seotud tehingute kohta.

Eeskiri nr 7

Fondist toetatavaid projekte tuleb kaasrahastada avalik-õiguslikest või eraallikatest ja neid ei tohi rahastada muudest ühenduse eelarvega hõlmatud allikatest. Projektitulu koosneb projektile fondist, avalik-õiguslikest või eraallikatest, kaasa arvatud abisaaja enda osalus, eraldatud rahalistest vahenditest ning projektist saadud mis tahes laekumistest.

“Laekumised” käesoleva eeskirja tähenduses hõlmavad projektitulu, mis saadakse fondi kaasfinantseerimisperioodil müügist, rentimisest, teenustest, liitumistasudest või muudest samaväärsetest laekumistest, kaasa arvatud ühenduse poolt projekti rahastamiseks tehtud eelmaksete intressid.

Fondist abi saavad projektid peavad olema mittetulunduslikku laadi. Kui projekti lõppedes ületavad tuluallikad koos laekumistega kulude summa, vähendatakse vastavalt Euroopa Pagulasfondi osalust projektis.

Kõik projekti tuluallikad peavad olema registreeritud abisaaja raamatupidamis- või maksudokumentides ning kindlakstehtavad ja kontrollitavad.

2. ABIKÕLBLIKE KULUDE LIIGID (PROJEKTI TASANDIL)

2.1. Abikõlblikud otsesed kulud

Projekti otsesed abikõlblikud kulud on kulud, mida on võimalik määratleda asjaomase projekti elluviimisega otseselt seotud erikuludena ja mida on võimalik selliselt otse kirjendada, arvestades eespool I osas määratletud üldisi abikõlblikkuse tingimusi. Eelkõige on abikõlblikud järgmised otsesed kulud.

Eeskiri nr 8

Tööjõukulud

Projekti määratud personali kulud, mis vastavad tegelikele töötasudele koos sotsiaalmaksude ja muude töötasuga seotud kuludega, on abikõlblikud. Tööjõukulud ei tohi ületada abisaaja poolt tavapäraselt makstavaid töötasusid ja muid töötajate kulusid ega asjakohase turu kõige ökonoomsemaid määrasid. Euroopa Pagulasfondi kaasrahastatud projektidest tekkivad lõivud, maksud või maksed (eriti otsesed maksud ja sotsiaalkindlustuse osamaksed töötasudelt) on abikõlblikud kulud ainult juhul, kui need tegelikult ja lõplikult maksab abisaaja.

Ametiisikute tööjõukulud on abikõlblikud ainult tegevuste puhul, mis ei ole osa nende tavalisest tööst, ja konkreetselt projekti rakendamise seotud ülesannete puhul järgmistel tingimustel:

- a) riigiteenistujad või muud ametiisikud, kes on lähetatud pädeva asutuse nõuetekohaselt dokumenteeritud otsusega ja kellele on usaldatud projekti rakendamine;
- b) muud töötajad, kes on tööle võetud ainult projekti rakendamise eesmärgil.

Eeskiri nr 9

Reisi- ja elamiskulud

Reisikulud on abikõlblikud tegelikult tekkinud kulude alusel.

Hüvitamise määrad peaksid põhinema kõige odavama ühistranspordi hindadel ja reeglina peaks lennutransport olema lubatud vaid üle 800 km (edasi-tagasi) pikkuste reiside puhul või kui geograafiline sihtpunkt õigustab õhusõitu. Kui kasutatakse isiklikku autot, antakse hüvitist tavaliselt kas ühistranspordi kulude või kilomeetraazimäärade alusel vastavalt asjaomases liikmesriigis avaldatud ametlikele eeskirjadele.

Elamiskulud on abikõlblikud tegelike kulude või päevarahade alusel. Kui organisatsioonil on päevase elamiskulu osas omad päevamäärad (päevarahad), tuleks neid kohaldada ülemäärade piires, mille liikmesriigid kehtestavad vastavalt riigi õigusaktidele ja tavale. Loetakse, et päevarahad hõlmavad kohalikku transporti (sealhulgas taksod), majutust, toitlustust, kohalike telefonikõnesid ja mitmesuguseid pisiasju.

Eeskiri nr 10

Maa ost

Hoonestamata maa ostuga seotud kulud on kaasrahastamiseks kõlblikud vastavalt järgmisele kolmele tingimusele, ilma et see piiraks rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist:

- a) maa ost on otseselt seotud kaasfinantseeritava projekti eesmärkidega;
- b) maa ost ei moodusta üle 10 % projekti abikõlblikest kogukulutustest, välja arvatud juhul, kui komisjoni poolt kinnitatud otsuses kaasrahastamise kohta nähakse ette kõrgem protsendimäär;
- c) sõltumatu kvalifitseeritud hindaja või nõuetekohaselt volitatud asutus tõendab, et ostuhind ei ületa turuväärtust.

Eeskiri nr 11

Kinnisvara ost, ehitus, remont või rentimine

Kulud, mis on seotud kinnisvara, st hoonete ja nende all oleva maa ostuga või kinnisvara ehituse või remondiga, on kaasrahastamiseks kõlblikud juhul, kui ost on selgelt seotud asjaomase projekti eesmärkidega järgmisena sätestatud tingimustel, ilma et see piiraks rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist:

- a) sõltumatu kvalifitseeritud hindaja või nõuetekohaselt volitatud asutus peab tõendama, et hind ei ületa turuväärtust, ning kinnitama, et kinnisvara vastab siseriiklike õigusaktide nõuetele või, kui tegevuse puhul on ette nähtud, et lõplik abisaaja peab tegema vajalikud parandused, loetlema punktid, mille puhul kinnisvara ei vasta kõnealuste õigusaktide nõuetele;
- b) kinnisvaraga seoses ei tohi olla eelneva 10 aasta jooksul antud riigi ega ühenduse toetust, mis põhjustaks abi dubleerimise ostu kaasrahastamisel Euroopa Pagulasfondist;
- c) kinnisvara kavatakse projektis nimetatud eesmärgil kasutada vähemalt viie aasta jooksul pärast projekti lõppkuupäeva, kui komisjon sõnaselgelt ei volita teisiti;
- d) kinnisvara ei tohi kasutada muul eesmärgil kui projekti rakendamiseks.

Remontimise puhul kohaldatakse ainult tingimusi c ja d.

Kinnisvara rentimine on kaasrahastamiseks kõlblik juhul, kui rentimine on selgelt seotud asjaomase projekti eesmärkidega järgmisena sätestatud tingimustel, ilma et see piiraks rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist.

- a) kinnisvara ostmisega seoses ei tohi olla eelneva 10 aasta jooksul antud riigi ega ühenduse toetust, mis põhjustaks abi dubleerimise rentimise kaasrahastamisel Euroopa Pagulasfondist;
- b) kinnisvara ei tohi kasutada muul eesmärgil kui projekti rakendamiseks.

Nii ostu, ehitamise, remondi või rentimise korral peavad kinnisvaral olema projekti seisukohast vajalikud tehnilised omadused ja see peab vastama kõigile kehtivatele normidele ja standarditele.

Kontoriruumide rentimist abisaaja tavapäraseks tegevuseks loetakse kaudseteks kuludeks (vt eeskiri nr 22).

*Eeskiri nr 12***Varustuse ost**

Üldiselt on varustuse (nt arvutid, mööbel, autod jne) puhul eelistatud meetod liisimine või rentimine (eeskiri nr 13).

Kui liisimine või rentimine ei ole projekti lühikese kestuse või tarbimisväärtuse kiire vähenemise tõttu võimalik, võivad ka ostukulud olla abikõlblikud.

Varustusel on projekti rakendamiseks vajalikud tehnilised omadused ning need vastavad kehtivatele normidele ja standarditele.

Seadmete ostukulud on abikõlblikud juhul, kui need vastavad harilikele turuhindadele ning kõnealuste esemete väärtus kantakse kuludesse vastavalt abisaaja suhtes kohaldatavatele maksu- ja raamatupidamiseeskirjadele. Arvesse võib võtta ainult projekti kestusele vastavat eseme tarbimisväärtuse vähenemise osa.

Kasutatud varustuse ostmist võib lugeda abikõlblikuks kuluks järgmisel kahel tingimusel, piiramata rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist:

- a) varustuse müüja esitab tõendi selle päritolu kohta ja kinnitab, et selle ostmiseks ei ole eelneva seitsme aasta jooksul korragi kasutatud riigi ega ühenduse toetust;
- b) varustuse hind ei ületa nende turuväärtust ja on samalaadse uue varustuse hinnast madalam.

*Eeskiri nr 13***Liisimine**

Liisingtehingutega seotud kulutused on Euroopa Pagulasfondi kaasrahastamiseks kõlblikud punktides A ja B sätestatud eeskirjade kohaselt.

A. LIISINGUANDJA KAUDU ANTAV ABI

- A.1. Liisinguandja saab ühenduse kaasfinantseerimisest kaudset abi, mida kasutatakse liisingulepinguga hõlmatud vara eest liisinguvõtja poolt tehtavate liisingumaksete vähendamiseks.
- A.2. Liisingulepingutes, millega seoses antakse ühenduse abi, tuleb ette näha väljaostuõigus või lepinguga hõlmatud vara kasulikule tööeale vastav minimaalne liisinguaeg.
- A.3. Kui liisinguleping lõpetatakse enne minimaalse liisinguaja lõppemist pädevate asutuste eelneva nõusolekuta, kohustub liisinguandja tagastama asjaomastele siseriiklikele asutustele (Euroopa Pagulasfondi krediidina) ülejäänud liisinguajale vastava osa ühenduse abist.
- A.4. Liisinguandja poolt varade ostmist, mida tõendatakse maksekviitungi või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentidega, käsitatakse kaasrahastamiseks kõlbliku kulutusena. Ühenduse kaasrahastamiseks kõlblik maksimumsumma ei tohi ületada liisitava vara turuväärtust.
- A.5. Liisingulepinguga seotud kulutused (eelkõige maksud, liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud, kindlustusmaksed), mida ei ole nimetatud punktis A.4, ei ole abikõlblikud.
- A.6. Liisinguandjale makstavat ühenduse abi kasutatakse täielikult liisinguvõtja huvides, kohaldades liisinguajal kõigi liisingumaksete suhtes ühtset vähendamist.
- A.7. Liisinguandja peab tõendama, et ühenduse abist tulenev kasu edastatakse täielikult liisinguvõtjale, esitades liisingumaksete jaotuse või kasutades mõnda teist meetodit, mis annab samaväärse tagatise.
- A.8. Punktis A.5 osutatud kulud, liisingutehingust tulenevate maksusoodustuste kasutamine ning muud lepingutingimused peavad olema võrdsed tingimustega, mida kohaldatakse ühenduse finantssekkumise puudumisel.

- B. LIISINGUVÕTJALE ANTAV ABI
- B.1. Liisinguvõtja saab ühenduse kaasfinantseerimise kaudu otsest abi.
- B.2. Liisinguvõtja poolt liisinguandjale tehtavad liisingumakseid, mida tõendatakse maksekviitungi või samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumendiga, käsitatakse kaasrahastamiseks kõlbliku kulutusena.
- B.3. Liisingulepingute puhul, milles nähakse ette väljaostuõigus või lepinguga hõlmatud vara kasulikule tööeale vastav minimaalne liisinguaeg, ei tohi ühenduse kaasrahastamiseks kõlblik maksimumsumma ületada liisitava vara turuväärtust. Muud liisingulepinguga seotud kulutused (maksud, liisinguandja kasumimäär, intressi refinantseerimiskulud, üldkulud, kindlustustasud jne) ei ole abikõlblikud.
- B.4. Punktis B.3 osutatud liisingulepingutega seotud ühenduse abi makstakse liisinguvõtjale ühes või mitmes osas vastavalt tegelikult tehtud liisingumaksetele. Kui liisingulepingu kestus ületab ühenduse kaasrahastatava projekti lõpptähtaja, on abikõlblikud ainult selliste tasumisele kuuluvate liisingumaksetega seotud kulutused, mille liisinguvõtja on tasunud ühenduse poolt kaasrahastatava projekti lõpptähtajaks.
- B.5. Liisingulepingute puhul, milles ei ole ette nähtud väljaostuõigust või mille kestus on liisingulepinguga hõlmatud vara kasulikust tööeast lühem, on liisingumaksud ühenduse kaasrahastamiseks kõlblikud võrdeliselt abikõlbliku projekti kestusega. Liisinguvõtja peab siiski suutma tõendada, et liisimine on tasuvaim meetod vara kasutamise võimaluse saamiseks. Kui mõne teise meetodi kasutamisel (näiteks vara rentimisel) oleksid kulud olnud väiksemad, tuleb lisakulud abikõlblikest kulutustest maha arvata.

Eeskiri nr 14

Tarbekaupade ja tarnete kulud

Tarbekaupade ja tarnete kulud on abikõlblikud, kui need on kindlaks määratavad ja otseselt projektiga seotud. Siia kuuluvad igasugused otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 sätestatud sihtrühmadesse kuuluvatele isikutele antud materjalid või abi, nt toit, riietus, arstiabi, materjalid kinnisvara remondiks või renoveerimiseks jne. Tarned hõlmavad artikli 2004/904/EÜ artiklis 3 sätestatud sihtrühmadesse kuuluvatele isikutele mõeldud toiduvarusid.

Kontorikaupade ja kirjatarvete (pastapliiatsid, paber, kaustad, tahmakassetid, diskid), kontori elektrienergia-, telefoni- ja postiteenuste, Internetiühenduse, arvutitarkvara jne kulud loetakse kaudseteks kuludeks juhul, kui neid tarnitakse projekti rakendavale meeskonnale (vt eeskiri nr 22).

Eeskiri nr 15

Alltöövõtulepingute kulud

Üldreeglina peavad abisaajad suutma tööd ise teostada. Alltöövõtt on erand üldreeglist ja on piiratud konkreetsete juhtudega.

Allhangetega võib hõlmata ainult piiratud osa projektist. Seetõttu ei tohi projekti põhiosasid alltöövõtuna hankida.

Allhankijad kohustuvad kõigi allhangete puhul esitama haldus- ja kontrolliasutustele allhangetega seotud kõik vajalikud andmed.

Vajaduse korral võib projekti abisaaja projekti osi allhankida kooskõlas riigihankeeskirjadega.

Abisaajad sõlmivad hankelepingu majanduslikult kõige soodsama pakkumise ehk parima hinna/kvaliteedi suhtega pakkumise alusel kooskõlas läbipaistvuse ja võimalike töövõtjate võrdse kohtlemise põhimõtete, vältides igasuguseid huvide konflikte.

Ilma et see piiraks rangemate siseriiklike eeskirjade kohaldamist, ei ole Euroopa Pagulasfondi kaasrahastamiseks kõlblikud järgmiste alltöövõtulepingutega seotud kulutused:

- a) alltöövõtt, mis suurendavad projekti teostamisega seotud kulutusi, lisamata sellele proportsionaalset väärtust;

- b) vahendajate või konsultantidega seotud allhanked, mille puhul makset käsitatakse protsendina projekti kogukuludest, välja arvatud juhul, kui lõplik abisaaja põhjendab sellist makset, viidates tehtud töö või osutatud teenuste tegelikule väärtusele.

Eeskiri nr 16

Otseselt ELi kaasrahastamisega seotud nõuetest tulenevad kulud

Projektile ja ELi kaasrahastamisele antud avalikustamise (teabelevi, projekti konkreetne hindamine, tõlkimine, paljundamine jne) kulud on abikõlblikud.

Eeskiri nr 17

Pangakontode hooldustasud

Kui Euroopa Pagulasfondi kaasrahastamine eeldab projekti rakendamiseks eraldi pangakonto või -kontode avamist, käsitatakse pangakontode avamise ja haldamisega seoses pangale makstavaid tasusid abikõlblikena.

Eeskiri nr 18

Ekspertide tasud

Juriidilise nõustamise tasud, notaritasud, tehnilise või finantseksperdi või sõltumatu hindamise kulud ning raamatupidamis- või auditeerimiskulud on abikõlblikud, kui need on otseselt seotud projektiga ning vajalikud selle ettevalmistamiseks või rakendamiseks või kui need on seotud vastutava asutuse nõuetega.

Eeskiri nr 19

Panga või muu rahastamisasutuse antavate tagatistega seotud kulud

Need kulud on abikõlblikud juhul, kui tagatised on nõutavad siseriiklike või ühenduse õigusaktidega või komisjoni otsusega kaasrahastamise kinnitamise kohta.

Eeskiri nr 20

Käibemaks ning muud maksud ja tasud

Käibemaksu ei käsitata abikõlbliku kulutusena, välja arvatud juhul, kui lõplik abisaaja või üksikisikust abisaaja on selle asutamislepingu artiklile 87 vastavate abikavade puhul ning liikmesriikide poolt määratud asutuste antava abi puhul tegelikult ja lõplikult tasunud. Asjakohaste vahendite kaudu tagastatavat käibemaksu ei saa abikõlbliku kulutusena käsitada isegi juhul, kui lõplik abisaaja või üksikisikust abisaaja seda tegelikult ei tagasta.

Kui lõpliku abisaaja või üksikisikust abisaaja suhtes kohaldatakse käibemaksu käsitlevale nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiiviga 77/388/EMÜ kumuleerivate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas ⁽¹⁾, XIV jaotisele vastavat kindlasummaliste toetuste kava, käsitatakse tasutud käibemaksu punkti a tähenduses tagastatavana.

Eeskiri nr 21

Haldusasutuste poolt projektide teostamisega seoses tehtavad kulutused

Kaasfinantseerimiseks on kõlblikud järgmised haldusasutuste tehtavad kulutused, v.a tehniline abi, tingimusel et need ei tulene haldusasutuse seadusejärgsetest kohustustest või tema tavapärastest halduse, seire ja kontrollimisega seotud tööülesannetest:

- a) kulud, mis on seotud avalikku teenust osutava asutuse osutatavate teenustega meetme rakendamiseks. Kulude kohta esitatakse arve (avalik-õiguslikule või eraõiguslikule) lõplikule abisaajale või need tõendatakse samaväärse tõendusjõuga raamatupidamisdokumentide alusel, mille abil saab kindlaks teha asjaomase avalikku teenust osutava asutuse tegelikud kulud seoses kõnealuse projektiga;

⁽¹⁾ EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2005/92/EÜ (ELT L 345, 28.12.2005, lk 19).

- b) projekti rakenduskulud, sealhulgas teenuste osutamise seotud kulutused, mille kannab haldusamet, kes ise on lõplik abisaaja ja teostab projekti enda nimel, kasutamata tehniliste väliseksperide ja teiste ettevõtete abi. Kõnealuselised kulud peavad kajastama tegelikult ja otseselt kaasfinantseeritava projektiga seoses tehtud kulutusi ja need tõendatakse dokumentide alusel, mille abil saab kindlaks teha asjaomase avalikku teenust osutava asutuse tegelikud kulud seoses kõnealuse meetmega.

2.2. Abikõlblikud kaudsed kulud

Eeskiri nr 22

Kaudsed kulud

Kaudsete kuludena on abikõplik üldkulude lõplik protsent kuni maksimaalselt 7 % abikõplike otsuste kulude kogusummast juhul, kui see number sisaldub projekti esialgses eelarves. Kaudsed kulud on abikõplikud juhul, kui need ei sisalda projekti eelarve teise rubriiki määratud kulusid, neid ei saa nõuda otseselt ja neid ei rahastata muudest allikatest. Kaudsed kulud ei ole abikõplikud, kui toetusleping või abisaajaga sõlmitud samaväärne õiguslik vahend käsitleb projekti rahastamist, mille teostaja saab juba tegevustoetust komisjonilt ja/või siseriiklikult asutuselt.

3. ABIKÕLBMATUD KULUD

Eeskiri nr 23

Abikõlbmatud kulud

1. Abikõlbmatud on järgmised kulud: kasum kapitalilt, võlad ja võlgade teeninduskulud, võlaintressid, valuutavahetustasud ja valuutakahjum, kahjumi või tulevaste võlgade katmine, maksmata viivised, käibemaks (v.a juhul, kui see on hõlmatud eeskirjas nr 20 sätestatud tingimustega), ebatõenäoliselt laekuvad võlad, trahvid, rahatrahvid, kohtukulud ja ülemäärased või mõtlematud kulud.
2. Ainult projekti töötajatele mõeldud esinduskulud ei ole abikõplikud. Mõistlikud võõrustamiskulud projekti seisukohalt õigustatud üritustel, nagu projekti lõpetamine või kohtumised projekti juhtgrupiga, on lubatud.
3. Ühenduse vahenditest toetatava teise projekti või tegevusprogrammiga seoses deklareeritud ja rahastatud kulud ei ole abikõplikud.

Eeskiri nr 24

Mitterahalised sissemaksed

Mitterahalisi sissemaksed ei loeta harilikult abikõplike kulude hulka.

Mitterahaliste sissemaksete korral kantakse selliselt hinnatud sissemaksed vastavas summas projekti kuludesse mitteabikõplike kuludena ja meetme tuludesse.

Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib projekti kaasrahastamine osaliselt toimuda kolmandate isikute mitterahaliste sissemaksetena. Need sissemaksed ei tohi ületada projekti abikõplikest kuludest 30 % (ühtekuuluvusfondiga hõlmatud liikmesriikide puhul 20 %).

Niisugusel juhul kohaldatakse järgmisi eeskirju:

- mitterahalised sissemaksed võivad koosneda ainult varustusest või materjalidest, uurimis- või erialategevusest või tasustamata vabatahtlikust tööst; mingitel tingimustel ei tohi maa või kinnisvara väärtust lugeda mitterahaliseks panuseks,

- mitterahaliste sissemaksete väärtust saab eraldi hinnata ja auditeerida ning see ei tohi ületada tegelikult kantud kulusi, mida nõuetekohaselt kinnitavad need sissemaksed abisaajale tasuta, kuid vastavaid kulusid kandnud kolmandate isikute raamatupidamisdokumendid, samuti ei või see ületada kulusid, mis on selliste teenuste puhul üldiselt asjaomases valdkonnas heaks kiidetud; vabatahtliku tasuta töö väärtuse kindlaksmääramisel võetakse arvesse tööga seotud aja-ning tehtud töö eest tavaliselt makstavat tunni- ja päevatasu.

4. TEHNILISE JA HALDUSABI RAAMES RAHASTATAVATE HALDUS-, RAKENDUS-, SEIRE- JA KONTROLLIKULUDE LIIGID

Otsuse 2004/904/EÜ artiklis 18 sätestatud tehnilise abi raames on abikõlblikud järgmised kulud:

- a) Euroopa Pagulasfondi kaasrahastatud meetmete ettevalmistamise, valiku, hindamise ja järelevalvega seotud kulud. Siia võivad kuuluda uurimused, seminarid, teabemeetmed, hindamine ja arvutiseeritud haldus-, seire- ja hindamissüsteemide omandamine ja liisimine või ost.
- b) Auditeerimiste ning kohapealsete kontrollimiste ja projektide kontrolliga seotud kulud.
- c) Euroopa Pagulasfondi kaasrahastamise nähtavusega seotud kulud.
- d) Kulutused mitmeaastaste ja aastaprogrammide rakendamise seotud komiteede kohtumistele. Need kulutused võivad hõlmata ka kõnealuste komiteede töös osalevate ekspertide ja teiste isikutega seotud kulusid, kui komiteede eesistujad leiavad, et nende isikute osalemine on abi tõhusa rakendamise seisukohalt oluline.

Töötasude, sealhulgas sotsiaalkindlustusmaksetega seotud kulutused on abikõlblikud ainult järgmistel juhtudel:

- alalised ametnikud, kes on ajutiselt lähetatud asjaomase riigiasutuse otsusega ja kellele on usaldatud eespool punktides a ja b nimetatud ülesannete täitmine;
- ajutised esindajad või erasektori töötajad, kes on tööle võetud ainult eespool punktides a ja b nimetatud ülesannete täitmiseks.

Lähetus- või tööaeg ei tohi ületada komisjoni poolt vastu võetud kaasrahastamist käsitlevas otsuses sätestatud kulutuste abikõlblikkuse lõppkuupäeva.

Kulutused riigiteenistujate või muude riigiametnike palkadele meetmete teostamisel ei ole abikõlblikud, kui meetmed tulevad riigiasutuse seadusejärgsetest kohustustest või tema tavapära halduse, seire ja kontrollimisega seotud tööülesannetest.

KOMISJONI OTSUS,

20. jaanuar 2006,

millega sätestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad finantskorrektsioonide tegemise kohta Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatud meetmete puhul

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/2 all)

(Ainult tšehhi-, hollandi-, inglise-, eesti-, soome-, prantsuse-, saksa-, kreeka-, ungari-, itaalia-, rootsi-, läti-, leedu-, poola-, portugali-, slovaki-, sloveeni- ja hispaaniakeelne tekst on autentne)

(2006/400/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2004. aasta otsust 2004/904/EÜ Euroopa Pagulasfondi asutamise kohta ajavahemikuks 2005–2010⁽¹⁾, eriti selle artikli 25 lõiget 3 ja artikli 26 lõiget 5,

olles konsulteerinud otsuse 2004/904/EÜ artikli 11 lõike 1 alusel asutatud komiteega,

ning arvestades järgmist:

(1) Alusetult makstud summade sissenõudmise võimaldamiseks otsuse 2004/904/EÜ artikli 24 lõike 1 kohaselt peaksid liikmesriigid komisjonile teatama tuvastatud eiramistest ja haldus- või kohtumenetluste käigust.

(2) Otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõikes 2 sätestatakse, et liikmesriigid peavad tegema finantskorrektsioone, mida on vaja seoses üksikute või süstemaatiliste eeskirjade eiramistega, tühistades kogu ühenduse toetuse või osa sellest. Selle sätte ühetaolise kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses on vaja kehtestada tehtavate korrektsioonide kindlaksmääramise eeskirjad ja näha ette kohustus teavitada komisjoni.

(3) Kui liikmesriik ei täida oma kohustusi, mis tulenevad otsuse 2004/904/EÜ artiklist 25, võib komisjon ise teha finantskorrektsioonid otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 alusel. Selle sätte läbipaistva kohaldamise tagamiseks komisjoni poolt on vaja kehtestada komisjoni poolt tehtavate korrektsioonide kindlaksmääramise eeskirjad ja näha ette liikmesriikide õigus esitada märkusi.

(4) Eeskirjad peavad olema vastavuses 23. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad⁽²⁾ (edaspidi "finantsmääruse rakenduseeskirjad").

(5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt osaleb Ühendkuningriik otsuse 2004/904/EÜ ja seega ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.

(6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt osaleb Iirimaa otsuse 2004/904/EÜ ja seega ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.

(7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani otsuse 2004/904/EÜ vastuvõtmisel ning seetõttu ei ole see otsus Taanile siduv ja seda ei ole ka käesolev otsus,

ON VASTU VÕTNUD KÄEOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Süstemaatilise eeskirjade eiramise puhul hõlmab otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 1 alusel toimuv uurimine kõiki projekte, mida eeskirjade eiramine võis mõjutada.

2. Kogu ühenduse toetust või osa sellest tühistades võtavad liikmesriigid arvesse eeskirjade rikkumise laadi ja tõsidust ning sellest fondidele tulenevat finantskahju.

⁽¹⁾ EÜT L 381, 28.12.2004, lk 52.

⁽²⁾ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1, määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1261/2005 (ELT L 201, 2.8.2005, lk 3).

3. Liikmesriigid teatavad komisjonile otsuse 2004/904/EÜ artikli 28 lõikes 2 osutatud aruandele lisatud loendis kõigist abi tühistamise menetlustest, mis on algatatud eelnenud aastal.

Artikkel 2

1. Kui pärast ühenduse toetuse tühistamist on summad vaja otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 1 kohaselt sisse nõuda, algatab pädev üksus või organisatsioon sissenõudemenetluse ja teatab sellest vastutavale asutusele. Sissenõudmist käsitlev teave edastatakse komisjonile ja arvestust peetakse käesoleva otsuse artikli 3 kohaselt.

2. Liikmesriigid teatavad komisjonile otsuse 2004/904/EÜ artikli 28 lõikes 2 osutatud aruandes sellest, kuidas nad on otsustanud või kavatsesid tühistatud vahendeid taaskasutada.

Artikkel 3

1. Otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 lõike 1 alusel nimetatud liikmesriigi haldusüksus või avalik-õiguslik asutus (edaspidi "vastutav asutus") peab arvestust ühenduse abist juba sooritatud maksetest sissenõudmisele kuuluvate summade kohta ja tagab, et summad nõutakse sisse viivitamata. Pärast tagasisaamist arvab vastutav asutus oma järgmisest komisjonile esitatavast kuludeklaratsioonist maha tagasisaadud summadele vastava määra või, kui sellest määrast ei piisa, maksab ühendusele tagasi. Sissenõutavate summadel arvestatakse alates nende tagasimaksetähtpäevast viivist vastavalt finantsmääruse rakenduseeskirjade artiklis 86 sätestatud määrale.

2. Otsuse 2004/904/EÜ artikli 28 lõikes 2 osutatud aruande esitamisel saadavad liikmesriigid komisjonile tuvastatud eiramiste loendi, märkides tagasisaadud või sissenõudmisel olevad summad ja vajaduse korral haldus- või kohtumenetlused, mis on algatatud alusetult makstud summade sissenõudmiseks.

Artikkel 4

1. Nende finantskorrektsioonide summa, mis komisjon on teinud otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 3 punkti b kohaselt üksikute või süstemaatiliste eiramiste puhul, määratakse võimaluse korral kindlaks üksikute toimikute põhjal ja need võrduvad fondilt valesti sissenõutud kulude summaga, võttes arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

2. Kui alusetult makstud summade suurust ei ole võimalik täpselt kindlaks määrata või kui kõikide asjakohaste kulude tühistamine oleks ebaproportsionaalne, võtab komisjon oma finantskorrektsioonide aluseks:

a) ekstrapolatsiooni, kasutades samalaadsete tunnustega tehingute representatiivset valimit,

või

b) kindla määra, hinnates eeskirjade rikkumise tõsidust ning avastatud eiramise ulatust ja rahalisi tagajärgi.

3. Kui komisjon võtab seisukoha aluseks oma üksuste väliste audiitorite tuvastatud asjaolud, teeb ta järeldused rahaliste tagajärgede kohta pärast seda, kui on läbi vaadanud meetmed, mis asjaomane liikmesriik on võtnud otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 2 alusel.

4. Tähtaeg, mille jooksul asjaomane liikmesriik võib vastata otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 3 kohasele taotlusele, on kaks kuud. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib komisjon anda pikema tähtaja.

5. Kui komisjon pakub välja finantskorrektsioonide tegemise ekstrapolatsiooni või kindla määra põhjal, antakse liikmesriigile võimalus tõendada asjakohaste toimikute läbivaatamise abil, et eiramise tegelik ulatus oli komisjoni hinnatust väiksem. Kokkuleppel komisjoniga võib liikmesriik piirata toimikute läbivaatamise ulatust üksnes asjaomaste toimikute asjakohase osaga või pisteliste väljavõtetega. Välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, ei ole selliseks läbivaatamiseks lubatud aeg pikem kui kaks kuud pärast lõikes 4 osutatud kahekuulist ajavahemikku. Komisjon võtab arvesse kõiki liikmesriigi poolt selle ajavahemiku jooksul esitatud tõendeid.

6. Kui komisjon peatab maksed otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 1 kohaselt või kui pärast lõikes 4 osutatud tähtaja lõppu on peatamise põhjused endiselt olemas või kui asjaomane liikmesriik ei ole komisjonile eeskirjade eiramise kõrvaldamiseks võetud meetmetest teatanud, kohaldatakse artikli 26 lõiget 3.

7. Käesoleva otsuse lisas on esitatud suunised põhimõtete, kriteeriumide ja suunavate skaalade kohta, mida komisjoni talitused rakendavad kindla määraga korrektsioonide kindlaksmääramisel.

Artikkel 5

1. Kõik otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 3 kohased tagasimaksud komisjonile tehakse enne tähtpäeva, mis on näidatud finantsmääruse rakenduseeskirjade artikli 81 alusel koostatud sissenõudekorralduses.

2. Tagasimakse hilinemisel makstakse viivist, mida arvestatakse lõikes 1 osutatud tähtpäevast tegeliku maksmispäevani. Viivisemääraks on käesoleva otsuse artikli 3 lõikes 1 osutatud määr.

3. Otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 2 alusel tehtav finantskorrektsioon ei piira liikmesriigi kohustust nõuda tagasimaksud sisse otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 2 ja käesoleva otsuse artikli 2 lõike 1 alusel ning nõuda sisse riigiabi määrase (EÜ) nr 659/1999 artikli 14 alusel.

Artikkel 6

Liikmesriigid võivad kohaldada rangemaid siseriiklikke finantskorrektsioone, kui on ette nähtud käesoleva otsusega.

Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Ungari Vabariigile, Malta Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Portugali Vabariigile, Sloveenia Vabariigile, Slovaki Vabariigile, Soome Vabariigile, Rootsi Kuningriigile, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Artikkel 7

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Tšehhi Vabariigile, Saksamaa Liitvabariigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Iirimaa, Itaalia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Läti Vabariigile, Leedu

Brüssel, 20. jaanuar 2006.

Komisjoni nimel
komisjoni asepresident
Franco FRATTINI

LISA

SUUNISED PÕHIMÕTETE, KRITERIUMIDE JA SUUNAVATE SKAALADE KOHTA, MIDA KOMISJONI TALITUSED RAKENDAVAD OTSUSE 2004/904/EÜ ARTIKLITE 25 JA 26 KOHASTE FINANSSKORREKTSIOONIDE KINDLAKSMÄÄRAMISEL

1. PÕHIMÕTTED

Finantskorrektsioonide eesmärk on taastada olukord, kus kõik fondist kaasfinantseerimiseks esitatud kulud on kooskõlas kohaldatavate riiklike ja ühenduse eeskirjadega. Sellest lähtuvalt on võimalik kehtestada rida võtmepõhimõtteid, mida komisjoni talitused peavad kohaldama finantskorrektsioonide kindlaksmääramisel.

- a) Eeskirjade eiramine on määratletud määruse (EÜ) nr 2988/95 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 2. Eeskirjade eiramine võib olla ühekordne või süstemaatiline.
- b) Süstemaatiline eeskirjade eiramine on korduv viga, mis tuleneb tõsistest puudustest haldus- ja kontrollisüsteemides, mille eesmärk on tagada raamatupidamise õigsus ja kehtivate eeskirjade täitmine.
  - Kui kohaldatavaid eeskirju täidetakse ja on võetud kõik mõistlikud meetmed eeskirjade eiramise vältimiseks, tuvastamiseks ja kõrvaldamiseks, ei ole finantskorrektsioone vaja.
  - Kui kohaldatavaid eeskirju täidetakse, kuid haldus- ja kontrollisüsteemid vajavad täiustamist, antakse liikmesriigile asjakohaseid soovitusi, kuid finantskorrektsioone ei ole vaja.
  - Kui tuvastatakse üksnes selliseid vigu, mis on seotud vähem kui 4 000 euro suuruste summadega, palutakse liikmesriigil veada kõrvaldada, algatamata otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 2 kohast finantskorrektsioonide tegemise menetlust.
  - Kui haldus- ja kontrollisüsteemis on tõsiseid puudusi, mis võivad põhjustada süstemaatilist eeskirjade eiramist, eeskätt puudusi kohaldatavate eeskirjade täitmisel, tuleb alati teha finantskorrektsioone.
- c) Finantskorrektsiooni summa määratakse võimaluse korral kindlaks üksikute toimikute põhjal ja see võrdub fondilt valesti sissenõutud kulude summaga. Alati ei ole siiski võimalik määrata iga asjakohase projekti puhul korrektsiooni täpset suurust, samuti võib kogu asjakohase kulu tühistamine olla ebaproportsionaalne. Sellistel juhtudel peab komisjon korrektsioonid kindlaks määrama ekstrapolatsiooni teel või kindla määranaga.
- d) Kui on ilmne, et üksikuid samalaadilisi eeskirjade eiramisi, mille arvu saab kindlaks määrata, on ilmnenud paljudes muudes tegevustes või kogu meetme või programmi ulatuses, kuid alusetult makstud summade kindlaksmääramine iga projekti puhul eraldi ei ole tasuv, võib finantskorrektsioon põhineda ekstrapolatsioonil.
  - Ekstrapolatsiooni saab rakendada üksnes siis, kui on võimalik kindlaks teha sarnaste omadustega ühtne projektide kogum või rühm ja tõestada, et rikkumine on projekte mõjutanud. Sel juhul ekstrapoleeritakse juhuslikult valitud asjakohaste üksikute toimikute representatiivse valimi põhjaliku uurimise tulemused kõikidele kindlakstehtud kogumisse kuuluvatele toimikutele kooskõlas üldtunnustatud auditeerimisnormidega.
- e) Sellise üksiku rikkumise või süstemaatilise eiramise puhul, mille rahalise mõju ulatust ei saa täpselt hinnata, sest see sõltub liiga paljudest muutujatest või on hajus, nagu näiteks eiramise puhul, mis tuleneb eeskirjade eiramise vältimiseks või tuvastamiseks vajalike kontrollide ebapiisavusest või abi andmise tingimuste või ühenduse eeskirjade mittetäitmisest, kuid mille puhul oleks kogu asjakohase abi tühistamine ebaproportsionaalne, tuleks kohaldada kindlaid määrasid.
  - Kindla määraga korrektsioonid määratakse kindlaks kooskõlas haldus- ja kontrollisüsteemide puuduse või üksiku rikkumise raskusega ning eeskirjade eiramise rahaliste tagajärgedega. Punktis 2.2 on esitatud puuduste raskuse hindamiseks vajalik loend süsteemiosadest, mida komisjon käsitleb põhi- ja abiosadena, ja punktis 2.3 on esitatud kindla määraga korrektsioonide suunav skaala. Kindla määraga korrektsioone tehakse kõikide asjaomase meetme või asjaomaste meetmetega hõlmatud kulude suhtes, välja arvatud juhul, kui puudused piirdusid teatavate kuluvaldkondadega (üksikud või teatavat liiki projektid), mispuhul neid tehakse üksnes kõnealuste kuluvaldkondade suhtes. Ühe ja sama kulutuse kohta ei tehta tavaliselt üle ühe korrektsiooni.

(¹) EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

- f) Juhtudel, kus rikkumise raskuse hindamisel on kaalutusruumi, nagu näiteks keskkonnanõuete eiramine, tehakse korrektsioonid eeldusel, et eeskirju on oluliselt rikutud ja et on olemas selge seos ühenduse finantseeritava meetmega.
- g) Olenemata komisjoni väljapakutud korrektsioonide laadist antakse liikmesriigile alati võimalus tõestada, et fondile tekkinud tegelik kahju või oht ja eeskirjade eiramise ulatus või raskus olid väiksemad, kui komisjoni talitused hindasid. Vastavad menetlused ja tähtajad on sätestatud käesoleva otsuse artikli 13 lõigetes 4–6.
- h) Erinevalt korrektsioonidest, mida liikmesriigid teevad otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 2 alusel, kaasneb finantskorrektsioonidega, mida komisjon otsustab teha artikli 26 lõike 3 alusel, alati asjakohasele programmile eraldatud ühenduse toetuse netovähendus.
- i) Kui liikmesriigi auditeerimissüsteemi – kontrollikoda, sise- või välisauditid – abil tuvastatakse eeskirjade eiramine ja liikmesriik võtab mõistliku aja jooksul otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 2 alusel sobivaid parandusmeetmeid, ei saa komisjon otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 2 alusel finantskorrektsioone teha ja liikmesriik võib vahendeid taaskasutada. Muudel juhtudel võib komisjon teha korrektsioone riiklike auditeerimisasutuste tähelepanekute põhjal samamoodi kui siis, kui eeskirjade eiramise tuvastab Euroopa Liidu auditeerimisasutus. Kui komisjon tugineb oma seisukohas asjaoludele, mille on kindlaks teinud ja täielikult dokumenteerinud muud Euroopa Liidu auditeerimisasutused, teeb ta oma järeldused rahaliste tagajärgede kohta, olles eelnevalt läbi vaadanud liikmesriigi võimalikud vastused.

2. KINDLA MÄÄRAGA KORREKTSIOONIDE KRITERIUMID JA SKAALA

2.1. Kriteeriumid

Nagu märgitud eespool punkti 1 alapunktis c, võib kindla määraga korrektsioone teha juhul, kui uurimise tulemusena saadud teave ei võimalda statistilisel teel või muude tõendatavate andmete abil täpselt hinnata üksiku või mitme eeskirjade eiramise rahalise mõju ulatust, vaid viib järelduseni, et liikmesriik ei ole suutnud nõuetekohaselt kontrollida makstud nõuete abikõlblikkust.

Kindla määraga korrektsioonide tegemist tuleks kaaluda siis, kui komisjon tuvastab, et mõnda kontrolli, mis on eeskirjadega ette nähtud selgesõnaliselt või siis kaudselt mõne selgesõnalise sätte (näiteks abi piirdumine teatavat liiki projektidega) täitmiseks, ei ole nõuetekohaselt tehtud, mis võib põhjustada süstemaatilise eeskirjade eiramise. Samuti tuleks nende tegemist kaaluda siis, kui komisjon tuvastab tõsiseid puudusi haldus- ja kontrollisüsteemides, mis põhjustavad kohaldatavate eeskirjade ulatuslikke rikkumisi, või kui ta tuvastab üksikuid rikkumisi. Kindla määraga korrektsioone võib teha ka siis, kui liikmesriikide endi kontrolliasutused tuvastavad sellise eeskirjade eiramise, kuid liikmesriik ei võta mõistliku aja jooksul sobivaid parandusmeetmeid.

Kindla määraga finantskorrektsiooni tegemise ja korrektsiooni määra kindlaksmääramisel võetakse üldiselt arvesse kontrolli puuduse tagajärjel ühenduse vahendeid ohustanud kahjuriski astet. Seega peaks korrektsioon olema kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Arvesse tuleks võtta eelkõige järgmisi tegureid:

1. kas eeskirjade eiramine on seotud ühe või mitme juhtumi või kõikide juhtumitega;
2. kas puudus on seotud kogu haldus- ja kontrollisüsteemi või selle osa tõhususega, kusjuures viimasel juhul peetakse silmas teatavaid funktsioone, mis on vajalikud selliste kulude õiguspärasuse, nõuetekohasuse ja abikõlblikkuse tagamiseks, mis on kohaldatavate riiklike ja ühenduse eeskirjade kohaselt esitatud fondist kaasfinantseerimiseks (vt punkti 2.2 allpool);
3. puuduse tähtsus ettenähtud haldus-, füüsiliste ja muude kontrollide kui terviku seisukohast;
4. meetmete vastuvõtlikkus pettuste suhtes, võttes eelkõige arvesse majanduslikke ajendeid.

2.2. **Haldus- ja kontrollisüsteemide osade liigitus kindla määraga finantskorrektsioonide tegemiseks süsteemi puuduste või üksikute rikkumiste korral**

Fondi haldus- ja kontrollisüsteemid koosnevad mitmesugustest rohkem või vähem tähtsatest osadest või funktsioonidest, millega tagatakse kaasfinantseerimiseks esitatud kulude õiguspärasus, nõuetekohasus ja abikõlblikkus. Kindla määraga korrektsioonide kindlaksmääramisel selliste süsteemi puuduste või üksikute eiramiste puhul on kasulik liigitada haldus- ja kontrollisüsteemide funktsioonid põhi- ja abiosadeks.

Põhiosad on need hädavajalikud osad, mille eesmärk on tagada fondi toetatavate projektide õiguspärasus, nõuetekohasus ja teostus, ja abiosad need, mis aitavad tagada haldus- ja kontrollisüsteemi kvaliteeti ning süsteemi põhi-funktsioonide head toimimist.

Allpool esitatud loend sisaldab enamikku heade haldus- ja kontrollisüsteemide ning heade auditeerimistavade osadest. Puuduste ja üksikute rikkumiste raskus on väga erinev, mistõttu võtab komisjon juhtumite hindamisel eeskätt arvesse punkti 2.4 allpool.

2.2.1. *Põhiosad kaasfinantseerimiskõlblikkuse tagamiseks*

1. Toetusetaotlusi käsitlevate menetluste koostamine ja kohaldamine, taotluste hindamine, finantseeritavate projektide valimine, alltöövõtjate/tarnijate valimine, toetusetaotluste esitamise kutsete nõuetekohane avaldamine kooskõlas asjakohase programmi menetlustega:
  - a) vajaduse korral avalikustamist, võrdseid võimalusi ja riigihankeid käsitlevate eeskirjade järgimine ja, juhul kui EÜ riigihankedirektiivid ei ole kohaldatavad, võrdset kohtlemist ja mittediskrimineerimist käsitlevate asutamislepingu sätete ja põhimõtete järgimine;
  - b) toetusetaotluste hindamine kooskõlas programmi kriteeriumide ja menetlustega, sealhulgas keskkonnamõju hindamise eeskirjade täitmine ning võrdseid võimalusi käsitlevate õigusnormide ja poliitika järgimine;
  - c) finantseeritavate projektide valimine:
    - valitud projektid vastavad programmi eesmärkidele ja avaldatud kriteeriumidele;
    - taotluste heakskiitmise või tagasilükkamise põhjused on selgelt esitatud;
    - riigiabi käsitlevate eeskirjade täitmine;
    - abikõlblikkuseeskirjade täitmine;
    - finantseerimistingimuste sisaldumine heakskiitvas otsuses.
2. Piisav kontroll kaasfinantseeritavate toodete ja teenuste pakkumise ning programmi raames rahastatavate kulude abikõlblikkuse üle, mida teostavad otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 alusel määratud vastutav asutus ning abisaaja ja vastutava asutuse vahelised vahendusorganisatsioonid:
  - a) väljundite (teenused, tööd, tarned jne) olemasolu kindlakstegemine plaanide, arvete, vastuvõtudokumentide, asjatundjate aruannete jms põhjal ja vajaduse korral koheapeal;
  - b) toetuste andmise tingimuste järgimise kindlakstegemine;
  - c) nende kulude abikõlblikkuse kindlakstegemine, mille suhtes esitatakse taotlus;
  - d) kõikide lahendatavate küsimuste asjakohane lahendamine enne taotluse heakskiitmist;
  - e) asjakohane ja usaldusväärne raamatupidamine;

- f) kontrolljälje säilitamine kõikidel tasanditel abisaajast süsteemi kõrgeima tasandini välja;
  - g) mõistlike meetmete võtmine tagamaks, et kuludeklaratsioonid, mille õigsust vastutav asutus komisjonile tõendab, on õiged järgmistes punktides:
    - kulutused tehti abikõlblikkusaja jooksul kaasfinantseerimiseks valitud projektide raames kooskõlas harilike menetluste ja kõikide kohaldatavate tingimustega;
    - kaasfinantseeritavad projektid on tegelikult teostatud.
3. Projektide pisteliste kontrollide piisav arv ja kvaliteet ning asjakohane järeltegevus:
- a) pistelised kontrollid hõlmavad vähemalt 10 % abikõlblikest kogukuludest kooskõlas käesoleva otsuse artikliga 4 ja neid tõendab aruanne audiitori töö kohta;
  - b) valim on representatiivne ja riskianalüüs küllaldane;
  - c) kontrolli- ja haldusfunktsioonid on asjakohaselt eraldatud, et oleks tagatud sõltumatus;
  - d) kontrollide järeltegevus, millega tagatakse:
    - tulemuste asjakohane hindamine ja vajaduse korral finantskorrektsioonide kindlaksmääramine,
    - üldised meetmed süstemaatilise eeskirjade eiramise kõrvaldamiseks.

2.2.2. Abiosad

- a) rahuldav halduskontroll standard-kontrollnimekirjade või samaväärsete vahendite vormis ja tulemuste nõuetekohane dokumenteerimine, tagamaks näiteks, et:
  - taotlusi ei ole varem rahuldatud ja tehingud (lepingud, kviitungid, arved, maksed) on eraldi kindlakstehtavad;
  - raamatupidamises on kirjendatud kulud vastavuses deklaratsioonidega;
- b) nõuetekohane järelevalve taotluste menetlemise ja maksekäsundite andmise üle;
- c) rahuldavad menetlused, et tagada ühenduse eeskirju käsitleva teabe nõuetekohane levitamine;
- d) abisaajatele ühenduse toetuse õigeaegse maksmise tagamine.

2.3. Kindla määraga korrektsioonide suunav skaala

100 % suurune korrektsioon

Korrektsioonimääraks võib kehtestada 100 %, kui liikmesriigi haldus- ja kontrollisüsteemi puudused on sedavõrd suured või üksik rikkumine sedavõrd raske, et see kujutab endast ühenduse eeskirjade täielikku eiramist, mispuhul on kõik maksed eeskirjadevastased.

25 % suurune korrektsioon

Kui liikmesriik rakendab oma haldus- ja kontrollisüsteemi väga puudulikult ja on olemas tõendid laiaulatusliku eeskirjade eiramise kohta, samuti hooletuse kohta eiramiste ja pettuste vastu võitlemisel, on õigustatud 25 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult eeldada, et võimalus karistamatult esitada eeskirjadevastaseid taotlusi tekitab fondile erakordselt suurt kahju. Sama suur korrektsioon on asjakohane ka üksiku eeskirjade eiramise puhul, mis on tõsine, kuid ei muuda kogu projekti abikõlbmatuks.

10 % suurune korrektsioon

Kui üks või mitu süsteemi põhiosa ei toimi või toimib sedavõrd kehvasti või harva, et on täiesti kasutu(d) taotluse abikõlblikkuse kindlaksmääramisel või eeskirjade eiramise vältimisel, on õigustatud 10 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult järeldada, et oli olemas suur oht, et fond saab laiaulatuslikku kahju. Sama korrektsioonimäär on asjakohane ka üksiku keskmise raskusega eiramise puhul, mis on seotud süsteemi põhiosadega.

5 % suurune korrektsioon

Kui kõik süsteemi põhiosad toimivad, kuid mitte sellise järjepidevuse, sageduse või põhjalikkusega, nagu nähakse ette eeskirjades, on õigustatud 5 % suurune korrektsioon, kuna võib põhjendatult järeldada, et need ei taga piisavalt taotluste nõuetekohasust ja et fondile tekkinud oht oli märkimisväärne. 5 % suurune korrektsioon võib olla asjakohane ka üksikute projektide raames toimunud kergema eeskirjade eiramise puhul, mis on seotud põhiosadega.

Asjaolu, et süsteem ei toimi laitmatult, ei ole iseenesest piisav põhjus finantskorrektsiooni tegemiseks. Selgesõnaliste ühenduse eeskirjade või heade haldustavade järgimises peab olema suur puudus, mis tekitab fondile tõelise kahju- või eeskirjade eiramise riski.

2 % suurune korrektsioon

Kui süsteemi põhiosad toimivad nõuetekohaselt, kuid mõni abiosa ei toimi üldse, on õigustatud 2 % suurune korrektsioon, pidades silmas fondile tekitatud väiksemat kahjuriski ja rikkumise väiksemat raskust.

2 % suurust korrektsiooni suurendatakse 5 % ni, kui sama puudus tuvastatakse pärast esimese korrektsiooni kuupäeva tehtud kulutustes ja liikmesriik ei ole pärast esimest korrektsiooni võtnud piisavaid parandusmeetmeid vigase süsteemiosa suhtes.

2 % suurune korrektsioon on õigustatud ka siis, kui komisjon on korrektsiooni tegemata teatanud liikmesriigile vajadusest täiustada süsteemi olemasolevaid abiosi, mis ei toimi rahuldavalt, kuid liikmesriik ei ole võtnud vajalikke meetmeid.

Korrektsioone tehakse üksnes selliste haldus- ja kontrollisüsteemide abiosade puuduste suhtes, mille põhiosades ei ole puudusi tuvastatud. Kui esineb puudusi nii abiosades kui ka põhiosades, tehakse korrektsioone üksnes põhiosade suhtes kohaldatava määraga.

2.4. Piiripealsed juhtumid

Kui käesolevate suuniste rangest kohaldamisest tulenev korrektsioon oleks selgelt ebaproportsionaalne, võib välja pakkuda väiksema korrektsioonimäära.

Näiteks kui puudused tulenesid raskustest ühenduse eeskirjade või nõuete tõlgendamisel (välja arvatud juhud, mil võib põhjendatult eeldada, et liikmesriik pöördub sellistes küsimustes komisjoni poole) ja riigi asutused võtsid kohe puuduste ilmnemisel tõhusaid meetmeid nende kõrvaldamiseks, võib seda kergendavat asjaolu arvesse võtta ja välja pakkuda väiksema määra või korrektsiooni ärajätmise. Samamoodi tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta tuginemist õiguskindlusele, kui puudustest ei teatatud komisjoni talituste varasemate auditite järel.

Üldiselt ei käsitleta asjaolu, et puudulikke haldus- või kontrollisüsteeme täiustati kohe pärast liikmesriigile puudustest teatamist, kergendava asjaoluna, kui hinnatakse süstemaatilise eeskirjade eiramise rahalise mõju ulatust enne täiustamist.

2.5. Hindamisalused

Kui olukord muudes liikmesriikides on teada, peaks komisjon neid omavahel võrdlema, et tagada võrdne kohtlemine korrektsioonimäärade kindlaksmääramisel.

Korreksioonimäär peaks kehtima kulude selle osa suhtes, mis oli ohus. Kui puudus tuleneb sellest, et liikmesriik ei rakenda sobivat kontrollisüsteemi, tuleks korrektsiooni kohaldada kõikide kulude suhtes, mille jaoks kontrollisüsteemi vaja oli. Kui on alust arvata, et puudus piirdub üksnes teatava asutuse või piirkonnaga, kes kohaldab liikmesriigi sisseseatud kontrollisüsteemi, peaks korrektsioon piirduma kulutustega, mida kontrollib see asutus või piirkond. Kui puudus on seotud näiteks suurema määraga toetuse vastavuse kontrollimisega abikõlblikkuse kriteeriumidele, põhineb korrektsioon suurema ja väiksema toetusmäära vahelisel erinevusel.

Korreksioon peaks tavaliselt käsitlema meetmega seotud kulutusi uuritava ajavahemikul, näiteks ühel majandusaastal. Kui eeskirjade eiramine tuleneb süstemaatilistest puudustest, mis on ilmselt pikaajalised ja mõjutavad mitme aasta kulusid, peaks korrektsioon siiski käsitlema kõiki kulusid, millest liikmesriik on teatanud alates süsteemi puuduse tekkimisest kuni selle kõrvaldamise kuuni.

Kui ühes ja samas süsteemis tuvastatakse mitu puudust, ei kumuleerita kindla määraga korrektsioone, vaid kontrollisüsteemis kui tervikus sisalduvate ohtude näitajaks võetakse kõige suurem puudus. ⁽¹⁾ Kindla määraga korrektsioone kohaldatakse nende kulude suhtes, mis jäävad järele pärast üksikute toimikute puhul tühistatud summade mahaarvamist. Kui liikmesriik ei kohalda ühenduse õigusega ettenähtud karistusi, peab finantskorrektsiooni summa vastama kohaldamata karistuste summale pluss 2 % ülejäänud taotlustest, kuna karistuste mittekohaldamine suurendab eeskirjadevastaste taotluste esitamise ohtu.

3. NETOFINANTSKORREKTSIOONIDE KOHALDAMINE JA MÕJU

Kui liikmesriik on teinud otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 2 kohase menetluse raames väljapakutud finantskorrektsiooni, ei pea komisjon tegema finantseeringu netovähendust, vaid võib lubada liikmesriigil vabastatud summad ümber jaotada. Finantskorrektsioonid, mis komisjon on määranud otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 2 kohaselt pärast sama otsuse artikli 26 lõigetes 3 ja 4 sätestatud menetluse lõpulejõudmist, sisaldavad siiski fondi abi suunavate eraldiste netovähendust.

Netokorreksioon tehakse igal juhul siis, kui komisjon leiab, et liikmesriik ei ole võtnud piisavalt arvesse ühenduse või riiklike asutuste tuvastatud eiramist käsitlevaid järeldusi, ja/või kui eiramise põhjuseks on tõsine puudus liikmesriigi või juhtimis- või makseasutuste haldus- või kontrollisüsteemis.

Kõik netokorreksioonide tulemusena komisjonile võlgnetavad summad tuleb maksta üheskoos otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 4 kohase viivisega kooskõlas käesoleva otsuse artikli 3 lõikega 1.

⁽¹⁾ Vt ka punkti 2.3 (2 % suurune korrektsioon).

KOMISJONI OTSUS,

20. jaanuar 2006,

millega kehtestatakse nõukogu otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses liikmesriikide haldus- ja kontrollisüsteemidega ning Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatavate projektide haldus- ja finantsjuhtimiseeskirjad

(teatavaks tehtud numbri K(2006) 51/3 all)

(Ainult tšehhi-, hollandi-, inglise-, eesti-, soome-, prantsuse-, saksa-, kreeka-, ungari-, itaalia-, rootsi-, läti-, leedu-, poola-, portugali-, slovaki-, sloveeni- ja hispaaniakeelne tekst on autentne)

(2006/401/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2004. aasta otsust 2004/904/EÜ Euroopa Pagulasfondi asutamise kohta ajavahemikuks 2005–2010 ⁽¹⁾, eriti selle artikli 13 lõiget 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Pagulasfondist (edaspidi "fond") antava abi usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks tuleks kehtestada suunised kaasrahastatavate meetmete elluviimise eest vastutavate asutuste ülesannete korraldamiseks.
- (2) Tagamaks, et ühenduse vahendeid kasutatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega, tuleks sisse seada piisava kontrollijälje jätvad haldus- ja kontrollisüsteemid ning anda komisjonile igasugust abi, mida viimane vajab kontrollide, eriti pisteliste kontrollide tegemiseks.
- (3) Ühenduse vahendite tõhusa ja nõuetekohase kasutamise tagamiseks tuleks kehtestada ühtsed nõuded kontrollidele, mida liikmesriigid teevad otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 kohaselt.

- (4) Tagamaks nende kuludeklaratsioonide ühetaoline käsitlemine, mille alusel taotletakse fondist abi vastavalt otsuse 2004/904/EÜ artiklile 24, tuleks koostada kuludeklaratsiooni näidis.
- (5) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt osaleb Ühendkuningriik otsuse 2004/904/EÜ ning järelikult ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.
- (6) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitleva protokolliga artikli 3 kohaselt osaleb Iirimaa otsuse 2004/904/EÜ ning järelikult ka käesoleva otsuse vastuvõtmisel.
- (7) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani otsuse 2004/904/EÜ vastuvõtmisel ning seetõttu ei ole nimetatud otsus ega käesolev otsus Taanile siduv.
- (8) Käesolevas otsuses sätestatud meetmed on kooskõlas otsuse 2004/904/EÜ artikli 11 alusel asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄEOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Artikkel 2

Käesoleva otsusega kehtestatakse otsuse 2004/904/EÜ üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses Euroopa Pagulasfondist (edaspidi "fond") antavate, liikmesriikide hallatavate vahendite haldus- ja kontrollisüsteemidega ning haldus- ja finantsjuhtimise eeskirjadega.

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁽¹⁾ EÜT L 381, 28.12.2004, lk 52.

1. vastutav asutus – otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 lõike 1 alusel nimetatud liikmesriigi haldusüksus või avalik-õiguslik asutus;

2. *volitatud asutus* – riigi avalik-õiguslik asutus või eraõiguslik juriidiline isik, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi õigust ja kes osutab avalikku teenust ning kellele vastutav asutus delegeerib otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 lõike 1 alusel osa või kõik oma rakendusülesanded;
3. *sertifitseerimisasutus* – vastutava asutuse heakskiitvast osakonnast ja volitatud asutusest sõltumatu üksikisik või osakond, kelle on määranud liikmesriik ja kelle ülesandeks on kuludeklaratsioonide tõendamise otsuse 2004/904/EÜ artikli 24 lõike 2 alusel;
4. *kontrolliasutus* – vastutava asutuse heakskiitvast osakonnast või volitatud asutusest sõltumatu üksikisik või osakond, kelle on määranud liikmesriik ja kelle ülesandeks on 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 1 punktis a nimetatud meetmete kontrollimine ja auditeerimine.

II PEATÜKK

HALDUS- JA KONTROLLISÜSTEEMID

Artikkel 3

Üldpõhimõtted

Liikmesriikides loodavates haldus- ja kontrollisüsteemides nähakse ette:

1. haldus- ja kontrolliga seotud asutuste ja/või üksikisikute ülesannete selge määratlus ja selge sisemine jaotus;
2. ülesannete selge lahusus halduse, kontrollide eest ja kuludeklaratsioonide tõendamise eest vastutavate asutuste, osakondade ja/või üksikisikute vahel;
3. fondist rahastatavate meetmete elluviimise aja jooksul piisavate vahendite tagamine asjaomastele asutustele või osakondadele neile määratud ülesannete täitmiseks;
4. tõhus sisekontrollikord vastutavas või volitatud asutuses;
5. usaldusväärsed raamatupidamis-, järelevalve- ja finantsaruandlussüsteemid elektroonilisel kujul;
6. tõhus aruandlus- ja järelevalvesüsteem, kui ülesannete täitmine delegeeritakse;
7. ülesannete täitmiseks vajalike üksikasjalike menetlusjuhiste olemasolu;
8. tõhus kord süsteemi nõuetekohase toimimise hindamiseks;
9. piisava kontrollijälje tagamise süsteemid ja kord;
10. eeskirjade eiramise ja põhjendamatult makstud summade tagasinõudmise aruandlus- ja järelevalvekord.

Artikkel 4

Asutuste määramine

1. Liikmesriik määrab järgmised asutused:
  - vastutav asutus;

- sertifitseerimisasutus;
- kontrolliasutus.

2. Liikmesriik kehtestab korra, mille alusel reguleeritakse tema suhteid eespool nimetatud asutustega. Ilma, et see piiraks käesoleva otsuse sätteid, sätestab liikmesriik korra, mille alusel reguleeritakse nimetatud asutuste vahelisi suhteid, kes tegutsevad täielikult kooskõlas asjaomase liikmeriigi institutsioonilise, õigus- ja finantsüsteemiga.

3. Ilma, et see piiraks artikli 3 punkti 2 sätete kohaldamist, võib osa haldus-, tõendamise- või kontrolliülesandeid või kõik nimetatud ülesanded täita üks ja sama asutus.

Artikkel 5

Vastutav asutus

1. Vastutava asutuse ülesandeks on fondi rahastatavate mitmeaastaste ja aastaprogrammide tõhus, tulemuslik ja korrektne juhtimine ja täitmine ning eriti:
  - a) komisjonile mitmeaastase programmi esitamine vastavalt 1. lisa näidisele;
  - b) komisjonile aastaprogrammi esitamine vastavalt 2. lisa näidisele;
  - c) rahastatavate projektide valimise tagamine vastavalt otsuse 2004/904/EÜ artiklites 14 ja 20 kehtestatud tingimustele ja kriteeriumidele ning kooskõlas käesoleva otsuse artiklis 10 kehtestatud standardmenetlustega, ilma et see piiraks ühenduse või riigi kohaldatavate eeskirjade lisakriteeriume;
  - d) meetmete tõhusa haldus-, lepingulise ja finantsjuhtimise tagamine kooskõlas käesoleva otsuse artiklis 11 kehtestatud standardmenetlustega;
  - e) tehingute õiguspärasuse ja nõuetekohasuse tagamine.

2. Vastutav asutus kehtestab menetlused, tagamaks piisava kontrollijälje jätmiseks nõutavate kulused ja kontrolle tõendavate dokumentide säilitamise vastavalt artikli 9 nõuetele.

3. Vastutav asutus tagab otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 1 punktis a nimetatud kontrollide tegemiseks vajaliku, menetluste läbiviimist ja fondist kaasrahastatavaid projekte käsitleva teabe edastamise kontrolliasutusele.

4. Vastutav asutus tagab menetluste läbiviimist, fondist kaasrahastatavaid projekte ja kontrolliasutuste tehtud kontrollide tulemusi käsitleva teabe edastamise sertifitseerimisasutusele, et viimane saaks täita oma ülesandeid.

5. Komisjon annab vastutavale asutusele summad, mis viimane abisaajatele välja maksab. Ta esitab komisjonile vastavalt 5. lisale koostatud maksetaotlused, millele lisab vajaduse korral arengu- või lõpparuande, mille näidised on antud 3. ja 4. lisas, ning vastavalt 6. lisale koostatud kuludeklaratsiooni, mille on nõuetekohaselt kinnitanud sertifitseerimisasutus.

6. Vastutav asutus tagab fondist kaasrahastatavate meetmete rakendus- ja hindamisaruannete koostamise vastavalt otsuse 2004/904/EÜ artiklis 28 kehtestatud ajakavale.

Artikkel 6

Ülesannete delegeerimine vastutava asutuse poolt

Kui vastutav asutus delegeerib kõik või osa oma ülesannetest volitatud asutusele, määratleb vastutav asutus delegeeritud ülesannete ulatuse ja kehtestab üksikasjaliku korra nende täitmiseks kooskõlas artiklis 3 sätestatud tingimustega.

Täitmiskorras nähakse muu hulgas ette vastutavale asutusele regulaarse teabe esitamine ülesannete tõhusa täitmise ja selleks kasutatud vahendite kohta.

Vastutav asutus edastab delegeeritud ülesanded volitatud asutusele, kes teatab nende vastuvõtmisest.

Artikkel 7

Kontrolliasutus

1. Kontrolliasutus vastutab otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 1 punktis a ette nähtud kontrollide korraldamise eest vastavalt rahvusvahelistele standarditele.

2. Lõikes 1 nimetatud kontrollid hõlmavad kaasrahastatavatest projektidest riskianalüüsi teel koostatud esinduslikku valimit, mis moodustab vähemalt 10 % iga aastaprogrammi abikõlblikest kogukuludest. Valimi koostamisel võetakse arvesse järgmisi nõudeid:

- a) valim sisaldab piisavalt eri liiki ja mahuga projekte;
- b) võetakse arvesse riiklike või ühenduse kontrollide käigus avastatud ohutegureid ning tasuvusaspekte, lähtudes varem teostatud kontrollidest;
- c) tagatakse, et artiklis 25 ette nähtud kontrollide teostamiseks koostatud valim sisaldab projekte, mis on iga aastaprogrammi sihtrühma osas esinduslikud.

3. Kontrollide käigus teeb kontrolliasutus kindlaks, kas:

- a) haldus- ja kontrollisüsteeme rakendatakse tõhusalt ning milised ja kui tõsised on võimalikud puudused;
- b) on olemas piisav kontrollijalg;
- c) piisava hulga raamatupidamisdokumentide puhul on need vastavuses tõendavate dokumentidega, mida säilitavad vastutavad või volitatud asutused, abisaajad ja, kui see on asjakohane, muud projektide teostamisel osalevad organisatsioonid või ettevõtted;
- d) kuluartiklid on kooskõlas komisjoni otsuses K(2006)51 lõplik/1 sätestatud abikõlblikkusnõuete, riikliku valikumenetluse käigus piiritletud nõuete, toetuse andmist käsitleva lepingu või muu õigusliku vahendi tingimustega ja tegelikult tehtud tööga;
- e) projekti kasutus või kavandatud kasutus on kooskõlas otsuse 2004/904/EÜ artiklites 4–7 sätestatud eesmärkidega ning hõlmab otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 piiritletud sihtrühmi;
- f) ühenduse rahaline toetus on kooskõlas otsuse 2004/904/EÜ artiklis 20 ja muudes kohaldatavates ühenduse sätetes ette nähtud tingimustega ning kas seda makstakse saajatele kärbeta ja viivitusteta;
- g) kohane kaasrahastamine on tegelikult kättesaadavaks tehtud.

4. Lõpparuanne aastaprogrammi täitmise kohta, mis on määratletud otsuse 2004/904/EÜ artikli 28 lõikes 2, sisaldab kontrolliasutuse teostatud kõikide kontrollide tulemusi ja kirjeldust meetmetest, mida vastutav asutus on võtnud tuvastatud kõrvalekallete või eeskirjade eiramise suhtes.

Artikkel 8

Sertifitseerimisasutus

Sertifitseerimisasutus vastutab vastutava asutuse poolt otsuse 2004/904/EÜ artikli 24 kohaselt koostatud kuluaruannete tõendamise eest 6. lisas toodud näidise alusel.

Tõendamisega kinnitatakse, et:

1. kuluaruanne on täpne ja koostatud usaldusväärsete raamatupidamissüsteemide ning kontrollitavate tõendavate dokumentide põhjal;
2. deklareeritud kulud vastavad kohaldatavatele ühenduse ja riigi eeskirjadele ning on tehtud rahastamiseks valitud projektide puhul kooskõlas asjaomase aastaprogrammi suhtes kohaldatavate kriteeriumidega ning vastab kohaldatavatele ühenduse ja riigi eeskirjadele;
3. tõendamise läbiviimiseks on sertifitseerimisasutus saanud vastutavalt asutuselt piisavalt teavet menetluste läbiviimise, fondi kaasrahastatavate projektide ja kuluaruandes märgitud kuludega seoses tehtud kontrollide kohta;
4. kontrolliasutuse teostatud iga kontrolli tulemust on nõuetekohaselt arvesse võetud;
5. eeskirjade eiramise avastamisest tulenevalt põhjendamatult makstud ühenduse abisummade tagasimaksed koos vajaduse korral arvestatud viivisega on kuludeklaratsioonist nõuetekohaselt maha arvestatud.

Artikkel 9

Kontrolljälg

1. Liikmesriikide haldus- ja kontrollisüsteemidega tagatakse piisava kontrollijälje olemasolu.

2. Kontrolljälg loetakse piisavaks, kui see võimaldab:

- a) kontrollida komisjonile esitatud tõendatud kuludeklaratsioonide vastavust üksikutele kuludokumentidele ja tõendavatele dokumentidele, mida hoitakse vastutava ja volitatud asutuse eri haldustasanditel ja lõplike abisaajate juures;

ning

- b) kontrollida ühenduse vahenditest fondist tehtud eraldisi ja ülekandeid ning projekti kaasrahastusallikaid.

3. Vastutav asutus kehtestab menetlused tagamaks, et arvestust peetakse kõikide selliste dokumentide asukoha üle, mis on seotud Euroopa Pagulasfondist tehtud maksetega, ja et neid dokumente saab esitada kontrollimiseks, kui seda nõuab/nõuavad:

- a) kontrolliasutus,
- b) sertifitseerimisasutus,
- c) komisjoni, kaasa arvatud Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) ametnikud ja volitatud esindajad ning Euroopa Kontrollikoda.

4. Viie aasta jooksul pärast komisjoni poolt iga aastaprogrammi raames tehtud lõppmakset hoiab vastutav asutus komisjonile, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja Euroopa Kontrollikojale kättesaadavana kõik asjakohase projekti kulusid ja kontrolle käsitlevad tõendavad dokumendid, s.o originaalid või originaalile vastavaks tunnustatud koopiad üldtunnustatud andmekandjatel. See periood katkeb kohtumenetluse ajaks või komisjoni nõuetekohaselt põhjendatud taotluse korral.

III PEATÜKK

PROJEKTIDE HALDUS- JA FINANTSJUHTIMISE EESKIRJAD VASTUTAVALE ASUTUSELE

Artikkel 10

Valiku- ja lepingu sõlmimise menetlused

Vastutav asutus kehtestab fondist kaasrahastatavate meetmete valimise üksikasjaliku korra, mis hõlmab muu hulgas järgmist:

- a) valiku- ja lepingu sõlmimise menetluse läbiviimine vastavalt läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetele ning vajaduse korral vastavalt kohaldatavatele hankemenetluseeskirjadele, võttes kõik vajalikud meetmed huvide konflikti tekkimise vältimiseks;
- b) konkursi- ja pakkumiskutsete levitamine sobivate riiklike ja kohalike kanalite kaudu;

- c) taotluste vastuvõtmine, kättesaamistõendite saatmine, kaasrahastamiseks esitatud taotluste registreerimine ja klassifitseerimine;

- d) taotluste vormi-, kvaliteedi- ja eelarveanalüüs ning hindamine konkursi- või pakkumiskutses määratletud kriteeriumidest lähtudes;

- e) koosolekute korraldamine ja suhtlemine valiku- või hindamiskomisjonidega;

- f) konsulteerimine asjakohaste üksustega seoses pakutava meetme ja muude piirkondlike, riiklike või ühenduse rahastamisvahendite vastastikuse täiendavusega;

- g) projektide valimise kohta otsuse vastuvõtmine vastutava asutuse sobival tasandil;
- h) valiku- ja lepingu sõlmimise menetluse tulemuste avaldamine;
- i) igale taotlejale kirjaliku teabe saatmine valimistulemuste kohta koos valiku tegemise selgitusega.
- e) maksetaotluste vastuvõtmise, kontrollimise ja kinnitamise ning kulude heakskiitmise, maksmise ja kirjendamise tingimused;
- f) kasutamata vahendite või abisaajate poolt abikõlbmatuteks kuludeks kasutatud vahendite tagasinõudmine.

2. Lõike 1 punktis a nimetatud lepingutes või toetuslepingutes määratletakse muu hulgas järgmine:

- Artikkel 11*
- Meetmete haldus-, lepingulise ja finantsjuhtimise menetlused**
1. Vastutav asutus kehtestab üksikasjalikud meetmete haldusmenetlused, mis hõlmavad muu hulgas järgmist:
- a) valitud abisaajatega lepingute, toetuslepingute või muude samas vormis õiguslike vahendite allkirjastamine;
- b) lepingute järeelmeetmed ning võimalikud muudatused, milleks luuakse projektide haldusjärelevalvesüsteem (kirjavaheutus, muudatuste ja meeldetuletuskirjade saatmine ja järelevalve, aruannete vastuvõtmine ja menetlemine jne);
- c) projektide tegevus- ja finantsaruannete analüüsimine, kaashastatavate toodete ja teenuste tegeliku olemasolu kindlakstegemine, mis sisaldab vajaduse korral kohapealseid kontrollkäike;
- d) projektidega seoses deklareeritud kulude olemasolu kontrollimine ja nende kulude vastavus otsuses K(2006)51 lõplik/1 ja riigi eeskirjades sätestatud tingimustele;
- a) abi suurus ja abikõlblike kulude maksimummäär projekti kogukuludest;
- b) toetatavate projektide üksikasjalik kirjeldus ja ajakava;
- c) projekti kokkulepitud eelarveprojekt ja rahastamiskava;
- d) lepingu ajakava ja rakendussätted (aruandluskohustus, muudatused, lõpetamine, ...);
- e) abikõlblike kulude määratlus;
- f) abi maksmise tingimused ja raamatupidamisnõuded.
3. Vastutav asutus seab sisse iga projekti kohta, mis aastaprogrammide raames ellu viiakse, elektroonilise üksikasjalike raamatupidamisandmike salvestamis- ja säilitamissüsteemi ning tagab finantsjuhtimise, järelevalve, kontrollide ja hindamiste teostamiseks vajaliku asjakohase andmekogumissüsteemi projektide elluviimise kohta.

IV PEATÜKK

KONTROLL

Artikkel 12

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid vastutavad fondist rahastatavate meetmete usaldusväärse finantsjuhtimise ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse tagamise eest. Nad tagavad vastutavatele ja volitatud asutustele ning sertifitseerimis- ja kontrolliasutustele ja mis tahes muule asjaomastele üksustele piisavad juhised haldus- ja kontrollisüsteemide kohta, mis on vajalikud ühenduse vahendite tõhusa ja korrektse kasutamise tagamiseks.
2. Liikmesriigid tagavad haldus- ja kontrollisüsteemide sisseseadmise vastavalt artiklite 3–11 nõuetele. Nad vastutavad
- süsteemide tõhusa toimimise eest kogu fondist rahastatavate meetmete elluviimise aja jooksul.
3. Liikmesriigid lisavad komisjonile esitatava 2005. aasta programmi taotlusele kirjelduse vastutava ja volitatud asutuse, samuti sertifitseerimis- ja kontrolliasutuste töökorralduse ja menetluste kohta, mis on kehtestatud vastavalt artiklite 3–11 nõuetele.
4. Kui haldus- ja kontrollisüsteemides ning nendega seotud menetlustes tehakse olulisi muudatusi, esitavad liikmesriigid ajakohastatud kirjelduse.

Artikkel 13

Komisjoni kohustused

1. 12 kuu jooksul alates artikli 12 lõikes 3 ette nähtud kirjelduse kättesaamisest teeb komisjon liikmesriigi sisse seatud haldus- ja kontrollisüsteemide dokumentaalse analüüsi ning viib läbi kohapealse kontrolli vastutava ja volitatud asutuse vastutusalas olevate rakendus-, kontrolli-, raamatupidamis- ning hanke- ja toetuse andmise menetluste suhtes. Komisjon teavitab liikmesriiki süsteemides avastatud puudustest ja vajakajämistest ning nõutavatest parandusmeetmetest.

2. Ilma, et see piiraks nõukogu otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 kohaldamist, vaatab komisjon juhul, kui liikmesriikide kehtestatud süsteemides või menetlustes tehakse olulisi muudatusi, need süsteemid ja menetlused uuesti läbi.

Artikkel 14

Koostöö liikmesriikide kontrolliasutustega

1. Komisjon teeb oma kontrollikavade ja auditeerimismeetodite kooskõlastamiseks koostööd liikmesriikide määratud kontrolliasutustega ning vahetab viivitamata haldus- ja kontrollisüsteemide auditite tulemusi, et kasutada võimalikult hästi ära kontrollimisressursse ja vältida tarbetut topelttööd.

2. Komisjon ja kontrolliasutused kohtuvad korrapäraselt ja vähemalt kord aastas, et kontrollida koos otsuse 2004/904/EÜ artikli 28 lõike 2 kohaselt aastaaruannetes esitatud kontrollitulemusi ja vahetada arvamusi muudes haldus- ja kontrollisüsteemide täiustamisega seotud küsimustes.

V PEATÜKK

EURO KASUTAMISE EESKIRJAD

Artikkel 15

Mitmeaastased ja aastaprogrammid

1. Komisjonile esitatavates otsuse 2004/904/EÜ artiklis 16 nimetatud mitmeaastaste ja aastaprogrammide kavandites kasutatakse eurot.

2. Liikmesriigid, kelle vääring mitmeaastaste ja aastaprogrammide esitamise kuupäeval ei ole euro, esitavad käesoleva otsuse 1. ja 2. lisas ette nähtud finantsteabe nii eurodes kui omavääringus. Omavääringu konverteerimine eurodesse toimub mitmeaastase ja aastaprogrammi kavandi komisjonile esitamise kuule eelnenud kuu viimasel tööpäeval kehtinud, *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud päevakursi alusel.

Artikkel 16

Aruanded, kuludeklaratsioonid ja maksetaotlused

1. Otsuses 2004/904/EÜ nimetatud arengu-, programmide rakendamise lõpparuanded, kuludeklaratsioonid ja maksetaotlused esitatakse eurodes.

2. Liikmesriigid, kelle omavääring aruannete esitamise kuupäeval ei ole euro, võivad esitada käesoleva otsuse 3., 4. ja 6. lisas ette nähtud finantsteabe nii eurodes kui omavääringus. Sellisel juhul toimub omavääringus väljendatud kulu konverteerimine eurodesse kõnealuse kulu vastutava asutuse raamatupidamisse kandmise kuule eelnenud kuu viimasel tööpäeval kehtinud, *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud päevakursi alusel.

3. Kui eelmises lõikes sätestatud konverteerimiskorra rakendanud liikmesriik võtab kasutusele euro, kohaldatakse seda konverteerimiskorda jätkuvalt kõigi kulude suhtes, mille vastutav asutus on raamatupidamisse kandnud enne omavääringu ja euro vahelise kindlaksmääratud konverteerimiskursi jõustumist.

VI PEATÜKK

RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMINE JA HEAKSKIITMINE

Artikkel 17

Raamatupidamisarvestuse kontrollimine ja heakskiitmine

1. Vastutav asutus esitab komisjonile üheksa kuu jooksul alates kulude abikõlblikkuse tähtajast, mis on kehtestatud fondist

kaasrahastamise otsuses, järgmised dokumendid:

a) lisas toodud näidise alusel koostatud lõpparuanne aastaprogrammi täitmise kohta;

- b) lisas toodud näidise alusel koostatud ja sertifitseerimisasutuse poolt tõendatud lõplik kuludeklaratsioon;
- c) kontrolliasutuse aruanne tehtud kontrollide kohta;
- d) lisas toodud näidise alusel koostatud maksetaotlus või deklaratsioon tagasimaksmisele kuuluva summa kohta.

2. Kui komisjon on otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõike 2 alusel võtnud vastu otsuse peatada teatava kaasrahastatava aastaprogrammiga seotud maksed, katkeb lõikes 1 nimetatud üheksakuuline tähtaeg. Tähtaega hakatakse edasi arvestama kuupäevast, mil komisjon teeb liikmesriigile teatavaks otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 lõikes 3 nimetatud otsuse.

3. Ilma, et see piiraks otsuse 2004/904/EÜ artikli 26 kohaldamist, teatab komisjon kuue kuu jooksul alates lõikes 1 loetletud dokumentide kättesaamisest liikmesriigile, kui suure kulusumma kannab fond ning milliseid finantskorrektsioone tuleb tulenevalt deklareeritud kulude ja fondi eelarvest kantavate kulude vahelisest erinevusest teha. Liikmesriigil on oma märkuste esitamiseks aega kolm kuud.

4. Alates liikmesriigi märkuste kättesaamisest otsustab komisjon kolme kuu jooksul, kui suure kulusumma fond kannab ning nõuab sisse jääksumma, mis on tekkinud fondi lõplike kantavate kulude ja liikmesriikidele juba tehtud maksete erinevusest.

5. Kui vastutav asutus ei suuda lõikes 1 loetletud dokumente esitada õigeaegselt ja vastuvõetavas vormingus, tühistab komisjon kaasrahastamisotsuse kehtivusajaks automaatselt fondist kaasrahastamise, väljastab sissenõudekorralduse kaasrahastamisotsuse alusel tehtud eelmaksete kohta ja vabastab kõik nendega seotud maksmata summad.

6. Kui lõikes 1 loetletud dokumentide esitamise ajal on riigi tasandil käimas peatava toimega kohtumenetlus või halduskaebus, peatatakse lõikes 5 määratletud automaatne tühistamismenetlus asjaomaste projektide abisummade ulatuses. Liikmesriik esitab koos osalise lõpparuandega üksikasjaliku teabe selliste projektide kohta ja saadab iga kuue kuu järel nende projektide arenguanded. Kolme kuu jooksul pärast kohtumenetluse või halduskaebuse lõpetamist esitab liikmesriik asjaomaste projektide kohta lõikes 1 loetletud dokumendid.

VII PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 18

Lõppsätted

Liikmesriigid võivad kohaldada rangemaid riiklikke kontrollieeskirju, kui on ette nähtud käesolevas otsuses.

Artikkel 19

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Tšehhi Vabariigile, Saksamaa Liitvabariigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Irimaale, Itaalia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Läti Vabariigile, Leedu

Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Ungari Vabariigile, Malta Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Portugali Vabariigile, Sloveenia Vabariigile, Slovaki Vabariigile, Soome Vabariigile, Rootsi Kuningriigile, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigile.

Brüssel, 20. jaanuar 2006.

komisjoni nimel
komisjoni asepresident
Franco FRATTINI

1. LISA

EUROOPA PAGULASFOND

MITMEAASTASE PROGRAMMI KAVAND (2005–2007)

1. LIIKMESRIIK

.....

2. EUROOPA PAGULASFONDI ASUTAMISOTSUSE ARTIKLI 13 ALUSEL NIMETATUD VASTUTAV ASUTUS (LIIKMESRIIGI HALDUSÜKSUS VÕI AVALIK-ÕIGUSLIK ASUTUS)

Vastutav asutus otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 tähenduses

Nimi: .....

Aadress: .....

Vastutava isiku nimi: .....

Kontaktisik: .....

Kontaktisiku ametinimetus: .....

Telefon: .....

Faks: .....

E-post: .....

Volitatud asutus otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 lõike 1 tähenduses (vajaduse korral)*(lisage ametlik dokument, millega vastutav asutus delegeerib Euroopa Pagulasfondi meetmete elluviimise volitatud asutusele)*

Nimi: .....

Aadress: .....

Vastutava isiku nimi: .....

Kontaktisik: .....

Kontaktisiku ametinimetus: .....

Telefon: .....

Faks: .....

E-post: .....

3. OLUKORD LIIKMESRIIGIS

Kirjeldage otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 piiritletud sihtrühmade vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumise hetkeolukorda liikmesriigis. Kirjeldus peaks sisaldama järgmist:

1. ülevaade artiklis 3 nimetatud sihtrühmadega seotud tendentsidest alates 2003. aastast, sealhulgas lühikirjeldus varjupaigataotlejate, pagulaste ja ümberasustatud isikute (**kui ümberasustamine toimub**) sotsiaalsetest tingimustest;

- viide alates 2003. aasta algusest vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumise korraldamiseks kulunud tegelikele riigieelarvehenditele;
- alates 2003. aastast riigi vahenditest (Euroopa Pagulasfondi väliselt) rahastatud vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumisega seotud meetmete/projektide põhitulemused. Andke üldhinnang nende meetmete/projektide mõjule;
- viimastel aastatel/eelmisel aastal liikmesriigis vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumisega seotud Euroopa Pagulasfondist kaastrahastatud meetmete/projektide põhitulemused. Andke üldhinnang nende projektide mõju kohta;
- analüüs vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumisega seotud vajakajäämistest liikmesriigis.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. LIIKMESRIIGI VAJADUSTE ANALÜÜS

Esitage liikmesriigi vajaduste analüüs seoses vastuvõtmise, varjupaigamenetluste, integratsiooni ja vabatahtliku tagasipöördumisega ning märkige, millised rakenduslikud eesmärgid on seotud nende vajaduste rahuldamiseks programmi kehtivusaajal (2005–2007), võttes arvesse komisjoni mitmeaastase programmi suuniseid järgmiste prioriteetide kohta:

Prioriteet 1

Järgmiste põhimeetmete, sealhulgas integratsioonimeetmete rakendamine:

- nõukogu määrus (EÜ) nr 343/2003, 18. veebruar 2003, millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku esitatud varjupaigataotluse läbi vaatamise eest, ⁽¹⁾
- nõukogu määrus (EÜ) nr 2725/2000, 11. detsember 2000, mis käsitleb sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tulemusliku kohaldamise eesmärgil, ⁽²⁾

⁽¹⁾ ELT L 50, 25.2.2003, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 316, 15.12.2000, lk 1.

- c) nõukogu määrus (EÜ) nr 407/2002, 28. veebruar 2002, millega nähakse ette sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteemi kehtestamist Dublini konventsiooni tulemusliku kohaldamise eesmärgil käsitleva määruse (EÜ) nr 2725/2000 teatavad rakenduseeskirjad, ⁽¹⁾
- d) nõukogu direktiiv 2001/55/EÜ, 20. juuli 2001, miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel, ⁽²⁾
- e) nõukogu direktiiv 2003/9/EÜ, 27. jaanuar 2003, millega sätestatakse varjupaigataotlejate vastuvõtu miinimumnõuded, ⁽³⁾
- f) nõukogu direktiiv 2003/86/EÜ, 22. september 2003, perekonna taasühinemise õiguse kohta; ⁽⁴⁾ pagulastega seotud sätted,
- g) nõukogu direktiiv 2004/83/EÜ, 29. aprill 2004, miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus, ja antava kaitse sisu kohta. ⁽⁵⁾

Prioriteet 2

2005. aastal vastu võetavas nõukogu direktiivis (millega kehtestatakse liikmesriikides pagulase staatuse määramise ja tagasivõtmise menetluste miinimumnõuded) ette nähtud põhimõtete ja meetmete elluviimise ettevalmistamine.

⁽¹⁾ EÜT L 62, 5.3.2002, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12.

⁽³⁾ ELT L 31, 6.2.2003, lk 18.

⁽⁴⁾ ELT L 251, 3.10.2003, lk 12.

⁽⁵⁾ ELT L 304, 30.9.2004, lk 12.

7. LIGIKAUDNE RAHASTAMISKAVA

Koostage ligikaudne rahastamiskava, milles tuua iga aasta ja meetme kohta välja fondist kavandatav rahaline toetus ning kogu riikliku ja/või erasektori kaasrahastamine.

Ligikaudne rahastamiskava (mitmeaastane kavandamine – 3 aastat)

		Avaliku sektori eraldised				Erasektor	Kokku
		Ühendus (EPF)	Riik	Maakonnad	Kohalik omavalitsus		
Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused	<i>Kokku</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Integratsioon	<i>Kokku</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Vabatahtlik tagasipöördumine	<i>Kokku</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Tehniline abi	<i>Kokku</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Kokku		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2006	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

8. EUROOPA PAGULASFONDIST KAASRAHASTAMISE NÄHTAVUS

Rahastamine Euroopa Pagulasfondist peab olema selgesti nähtav iga tegevuse puhul, mis on seotud programmi raames rahastatavate meetmetega. Nähtavust saab tagada järgmiselt:

- Eli logo ja fondist kaasrahastamise märke trükkimine kõikidele pädeva riigiasutuse poolt riikliku programmi täitmiseks toodetud materjalidele (projektkonkursi kutsed, juhised, taotlusvormid, kirjad taotlejatele jne);
- kõikide abisaajate teavitamine sellest, et projekti kaasrahastab Euroopa Pagulasfond;
- Eli logo trükkimine projekti jaoks ostetud seadmetele;
- Eli logo ja Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise märke trükkimine asjakohastele reklaammaterjalidele, teabelehtedele, kirjalankidele, suhtekorralduskampaania materjalidele jne;

- ELi logo ja Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise märke paigaldamine abisaaja ruumidesse (näiteks seintele, sissekäigu juurde jne);
- seminaridel või konverentsidel projektide nimetamise korral mainida, et seda kaasrahastatakse Euroopa Pagulasfondist.

Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise korral kasutada järgmist tunnuslauset: "projekti kaasrahastab Euroopa Pagulasfond".

Euroopa Liidu logo saab alla laadida aadressilt: http://europa.eu.int/abc/symbols/emblem/index_en.htm

Igal trükisel, mille avaldatakse märke Euroopa Pagulasfondi osaluse kohta projekti rahastamisel, tuleb mainida, et trükis väljendab autori arvamust ja komisjon ei vastuta mingil moel esitatud teabe kasutamise eest.

---

*2005. aasta programmi kavandi**Lisa i***Liikmesriigi poolt II Euroopa Pagulasfondi rakendamiseks sisse seatud haldus- ja kontrollisüsteemide kirjeldus**

Kuna liikmesriigil on kohustus juhtida Euroopa Pagulasfondi poolt toetatavaid projekte kooskõlas otsuse 2004/904/EÜ artikli 12 lõike 2 punktiga c, kirjeldage, mil moel selleks sisse seatud rakendussüsteemi raames a) tagatakse meetmete kooskõlastatus ja järjepidevus, b) projekte valitakse ja kuidas tagatakse valikumenetluse läbipaistvus, c) projekte juhitakse, jälgitakse, kontrollitakse, hinnatakse ja auditeeritakse.

Fondi rakendussüsteemi osas peetakse kinni komisjoni poolt otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 lõike 5 kohaselt vastu võetud rakenduseeskirjadest.

Rakendussüsteemi kirjeldamiseks kasutage lisa i toodud ankeeti. Palun esitage see ankeet koos 2005. aasta programmi kavandiga.

Kui süsteemides ja menetlustes tehakse olulisi muudatusi, tuleb komisjonile esitada haldus- ja kontrollisüsteemide ajakohastatud kirjeldus.

Kuupäev:
----

1. MEETME RAAMISTIK

1.1. Õigusraamistik

(Märkige Euroopa Pagulasfondi meetmete haldus- ja kontrollisüsteemide suhtes kohaldatavad riigi õigusaktid ja eeskirjad)

Fondi haldamise suhtes kohaldatavad riigi õigusaktid

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fondi haldamiseks vastu võetud riigi erieeskirjad

.....
.....
.....
.....
.....

1.2. Vastutav asutus ja volitatud asutus

Vastutav asutus otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 tähenduses

(lisage ametlik dokument, millega teatav avalik-õiguslik asutus määratakse Euroopa Pagulasfondi haldamiseks "vastutavaks asutuseks")

Nimi: .....

Aadress: .....

Vastutava isiku nimi: .....

Kontaktisik: .....

Kontaktisiku ametinimetus: .....

Telefon: .....

Faks: .....

E-post: .....

Volitatud asutus (vajaduse korral)

Ametinimetus	Nimi	Staatust

2.3. Välisüksuste kasutamine

(märkige, kas vastutav asutus/vahendaja kasutab ühe või mitme talle usaldatud ülesande täitmiseks välisasutuste abi ja kui, siis milliseid korraldusi on selleks tehtud)

.....

.....

.....

.....

3. HALDUS- JA KONTROLLISÜSTEEMIDEST TULENEVATE KOHUSTUSTE KIRJELDUS

3.1. Ülesannete jaotus

Ülesanded	Vastutavad üksused/osakonnad/isikud
Riiklike mitmeaastaste ja aastaprogrammide koostamine	
Pakkumiskutsete avaldamine (toetused)	
Taotluste vastuvõtmine ja registreerimine	
Taotluste haldusanalüüs (abikõlblikkus)	
Taotluste finantsanalüüs	
Taotluste hindamine	
Taotluste tehniline analüüs	
Taotluste valimine (otsustamine)	
Otsuse teatamine kandidaatidele	
Seotud toetuslepingute koostamine	
Toetuslepingute allkirjastamine	
Projektide elluviimise järelvalve	

Ülesanded	Vastutavad üksused/osakonnad/isikud
Maksetaotluste/arvete vastuvõtmine	
Abisaajate maksetaotluste/arvete analüüsimine	
Maksete heakskiitmine	
Projektide kontrollid ⁽¹⁾	
Maksete sooritamine	
Hanketeadete koostamine ja avaldamine	
Pakkumiste vastuvõtmine ja registreerimine	
Pakkumiste haldusanalüüs	
Pakkumiste finantsanalüüs	
Pakkumiste tehniline analüüs	
Lepingu sõlmimise menetlus	
Lepingute allkirjastamine	
Iga-aastase rakendusaruande koostamine	
Euroopa Komisjonile saadetavate liikmesriigi kuluaruannete koostamine	
Euroopa Komisjonile saadetavate liikmesriigi maksetaotluste koostamine	
Liikmesriigi maksetaotluste saatmine Euroopa Komisjonile	
Haldussüsteemide auditeerimine ⁽²⁾	
Hindamine ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Vajaduse korral märkige väliskonsultandid.

⁽²⁾ Märkus: kontrollid, mida vastutav asutus või tema vastutusalasse kuuluv asutus (välisaudiitorid, haldusorganid) viib läbi artikli 25 punkti a alusel, st kontrollid, mis ei seisne projektijuhtimise pidevas jälgimises (analüüs ja otsus, maksetaotlused) jms.

3.2. Ülesannete lahusus

(kui haldus-, makse- ja kontrolliülesandeid täidab üks ja seesama üksus (osakond), selgitage, mil moel tagatakse ülesannete selge lahusus)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Euroopa Pagulasfondiga seotud tulude ja kulude kirjendamine raamatupidamises

3.2.1. Raamatupidamiskord

Kuidas kirjeldatakse Euroopa Pagulasfondi eraldised?

eraldi rida riigieelarves

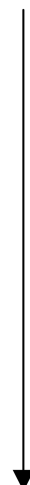
eelarveväline summa

eraldi pangakonto

muu (täpsustage) .....

3.2.2. Kirjeldage raha liikumist liikmesriigis asuvalt pangakontolt lõppabisaaja selleks ette nähtud pangakontole

Tasemed	Konto haldaja nimi	Vastutav isik
EÜ eraldiste saabumine		
Lõppabisaaja		

Kas Euroopa Pagulasfondist maksete tegemise heakskiidumenetlus sarnaneb riigieelarvest maksete tegemise heakskiidumenetlusega?

Jah   Ei

Kui ei, kirjeldage erinevusi ja nende põhjuseid

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.2.3. Kirjeldage Euroopa Pagulasfondi eraldiste ja riigieelarveliste kaasrahastamiseraldiste järgmisse aastasse ülekandmist reguleerivaid eeskirju (kui need on olemas)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. HALDUSKORRA ANALÜÜS – MENETLUSTE KIRJELDUS

4.1. Mitmeaastase ja aastaprogrammi koostamine

Kes koostab komisjonile esitatava mitmeaastase ja aastaprogrammi?

.....

.....

.....

.....

Kuidas täpsemalt koostatakse nendes programmides olevad rahastamiskavad?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kas ettevalmistustööde ajal tehakse mitmeaastase programmi koostamiseks koostööd asjaomaste partneritega või aastaprogrammi koostamiseks võimalike abisaajatega (kutse huvi kinnitamiseks, konkursikutse, hankemenetlused)?

.....

.....

.....

.....

4.2. Konkursikutsete ja taotluste/hankemenetluste valimine

Kas vastutav/volitatud asutus on välja töötanud dokumendid (käsiraamatud, ringkirjad, menetlusjuhised) allpool nimetatud menetluste läbiviimiseks?

Jah Ei

4.2.1. Konkursikutsete/pakkumiskutsete koostamine

— Konkursi-/pakkumiskutse koostamine ja kehtivus

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)	Lisatavad dokumendid
			2005. aasta konkursikutse (sealhulgas taotlusvormid); pakkumiskutse

— Kellega konsulteeritakse enne konkursi-/pakkumiskutse lõppversiooni koostamist?

muud osakonnad

muud riigiasutused

Euroopa Komisjon

muud (täpsustage) .....

4.2.2. Konkursi-/pakkumiskutse avaldamine

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

- avaldamiskanalid:
- Riigi teataja ja *Euroopa Liidu Teataja* (kui hankemenetluse alusel nõutakse)
  - asjakohastel veebilehtedel
  - üldväljaanded
  - erialaväljaanded
  - trükised ja teatmekaustad
- muud (täpsustage) .....

4.2.3. *Taotlejate abistamine taotluste/pakkumiste ettevalmistamisel (konkursi-/pakkumiskutseid selgitavad dokumendid ja teenused, näiteks juhised taotlejatele vms)*

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)	Lisatavad dokumendid
			Olemasolevad dokumendid või kavandid

4.2.4. *Taotluste/pakkumisdokumentide vastuvõtmine ja registreerimine*

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

- Taotluse/pakkumise kättesaamist kinnitab:
- kättesaamistõend
  - kiri/faks/e-kiri
  - muu (täpsustage) .....
  - kättesaamist ei kinnitata
- Saatmis-/kättesaamiskuupäevadest kinni pidamine ja laekunud taotluste/pakkumisdokumentide täielikkuse kontrollimine:

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

4.2.5. *Taotluste/pakkumisdokumentide analüüs*

a) Haldusanalüüs

(teave taotlejate kohta, abikõlblikkus jne)

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

b) Tehniline analüüs

(vastavus konkursi-/pakkumiskutses sätestatud valiku- ja lepingu sõlmimise kriteeriumidele)

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kas valiku- ja lepingu sõlmimise üksikasjalikud kriteeriumid on kindlaks määratud?

Jah Ei

Kui jah, siis kas nende kohta on koostatud dokument (analüütiline kontrollnimekiri vms)?

Jah Ei

c) Finantsanalüüs

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kas üksikasjalikud kriteeriumid on kindlaks määratud (kontrollväärtused/kululiikide piirmäärad)?

Jah Ei

Kui jah, siis kas nende kohta on koostatud dokument (kontrollnimekiri vms)?

Jah Ei

4.2.6. Kattuvus ühenduse muude algatuste või programmidega

Kas on välja selgitatud võimalik kattuvus toetatavate meetmete/projektidega liikmesriigi või ühenduse muude algatuste või programmide raames (näiteks EQUAL)?

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

4.2.7. Taotluste hindamine ja valimine/Lepingu sõlmimise menetlus

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

(Kirjeldage, kes on kaasatud esitatud taotluste/pakkumiste hindamisse (sisehindajad, välisindajad, hindamiskomisjonid))

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.8. Taotluste/pakkumiste valiku-/tagasilükkamise otsused

Kes vastutab ametlikult taotluste valimise või tagasilükkamise eest?

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

4.2.9. Taotluste/pakkumiste valiku-/tagasilükkamise otsustest teatamine

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kas taotlejale/pakkujale saadetakse kiri, milles teatatakse tema tagasilükkamisest?

Jah Ei

Kas selles selgitatakse tagasilükkamise põhjuseid?

Jah Ei

4.2.10. Projekti heakskiitmine/rahastamisotsus/hankelepingu sõlmimine

Valitud projektide raamatupidamiskord

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kes allkirjastab vastutava/volitatud asutuse nimel rahastamislepingu/hankelepingu sõlmimise otsuse?

(lisage abisaajatele saadetatavate näidislepingu ja -aruannete koopiad)

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)	Lisatavad dokumendid
			Rahastamislepingu(te) näidis

4.3. Toetuse haldamine ja väljamaksmine

4.3.1. Abisaajaga sõlmitud rahastamislepingu(te)s kindlaks määratud maksekord

Maksmine	Summa (% kogusummast)	Maksetingimus (abisaajate poolt esitatavad aruanded)	Esialgne kuupäev (sõltuvalt projekti lõpuleviimisest)
Esimene eelmakse			
Teine eelmakse			
Lõppmakse			

Kas abisaajate tarbeks on koostatud arengu- ja lõpphinnangu aruannete näidised? (lisage arengu- ja hinnangu aruannete näidised)

Jah Ei

Kas abisaajate tarbeks on koostatud finantsaruannete/maksetaotluste näidised? (lisage finantsaruannete ja maksetaotluste näidised)

Jah Ei

4.3.2. Projektide elluviimise järelevalve

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kas järelevalve hõlmab ka kohapealseid kontrollkäike?

Jah Ei

Kui jah, milline on nende korraldus (sagedus, projektitegevuste/finantsaspektide kontroll jne)?

.....

.....

.....

.....

4.3.3. Projektide maksetaotluste vastuvõtmine ja analüüs

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Kas maksetaotluste analüüsi käigus kontrollitakse järgmist:

	Esimene eelmakse (Jah/Ei)	Teine eelmakse (Jah/Ei)	Lõppmakse (Jah/Ei)
Taotletava summa vastavus lepingus sätestatud summale			
Kas taotleja on õige isik ning kas pangakonto, millele abi kantakse, on kehtiv			
Projekti elluviimise vastavus rahastamislepingu sätetele			
Projekti kulude täielik ja üksikasjalik nimekiri			
Abisaaja kuluaruandes sisalduvate arvutuste õigsus			
Deklareeritud kulude vastavus eelarveprognosidele			
Deklareeritud kuludele lisatud tõendusmaterjal			
Kui suures ulatuses deklareeritud kulude vastavust esitatud tõendusmaterjalide kontrolliti: .....%			
Kulude tõendamine välisüksuse poolt (raamatupidaja, audiitor vm)			
Deklareeritud kulude vastavus komisjoni otsuses..... kehtestatud eeskirjadele			

4.3.9. Euroopa Pagulafondi raames tagasi makstud raha ümberjaotamiskord (vajaduse korral)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. Liikmesriigi koostatavad kuluaruanded ja maksetaotlused

4.4.1. Kuluaruanne

Milline osakond/üksus koostab Euroopa Komisjonile saadetavad kuluaruanded

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

Milline asutus tõendab Euroopa Komisjonile saadetavad kuluaruanded

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksikisik/üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

4.4.2. Maksetaotlus

Milline osakond koostab Euroopa Komisjonile saadetava maksetaotluse (artikkel . . . . .)

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

5. KONTROLLID JA AUDITID

5.1. Artikli 25 punktis a määratletud projektikontrollide eest vastutavad osakonnad

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond ⁽¹⁾	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

⁽¹⁾ Märkige ka välisüksuste poolt tehtud kontrollid

5.2. **Projektikontrollid**

Näitajad	Jah	Ei
Kontrollide laad:		
— tsentraliseeritud		
— detsentraliseeritud		
— väliskontroll		
Kontrolli teostavate isikute arv		
Kontrollide liigid:		
Riskianalüüsil põhinevad kontrollid		
— eelkontrollid		
— projekti elluviimisel tehtavad kontrollid		
— järelkontrollid		
On koostatud aastaprogramm, võttes arvesse artiklis 7 sätestatud valimi koostamise meetodit		

Kas kontrollitakse järgmist:

	Jah	Ei
Projektide valikumenetluste nõuetekohane täitmine		
Projekti eesmärkide kokkulangevus riiklikus Euroopa Pagulasfondi rakendusprogrammis sätestatud eesmärkidega		
Abisaaja deklareeritud kulude vastavus tõendusmaterjalidele		
Kulude vastavus ühenduse ja riigi valikumenetluse käigus sätestatud nõuetele ning lepingu või rahastamise õigusliku vahendi tingimustele ja tegelikult tehtud tööle		
Riikliku kaasrahastamise tegelik olemasolu		
Vastutava asutuse/vahendaja kindlaks määratud analüüsi-, heakskiidu- ja rakendusnõuete järgimine maksete sooritamisel abisaajale		
Abisumma vastavus otsuse 2004/904/EÜ artiklis 23 kehtestatud piirmääradele		
Abi tegelik väljamaksmine abisaajatele		
Kontrolljälg		
Heakskiidu saanud projekti kulude ja tulude kokkulangevus vastutava asutuse poolt Euroopa Komisjonile edastatud kuluaruannetes deklareeritud kulu- ja tulusummadega		

5.3. **Kontrollide järeltegevus**

a) Kellele saadetakse aruanded?

- kontrollitud projektide abisaajad
- vastutava asutuse haldusnõukogu
- vastutava asutuse sisekontrolliosakond
- riigi auditeerimisasutused
- muu (täpsustage) .....

6. KONTROLLJÄLG

Kus säilitatakse järgimisi dokumente?

Dokumendid	Vastutav üksus/osakond	Kui kaua?
Riiklikud mitmeaastased ja aastaprogrammid		
Euroopa Komisjoni otsus mitmeaastase ja aastaprogrammi kohta		
Konkursi-/pakkumiskutse		
Taotlejate dokumendid/lepingudokumendid		
Saadud taotlejate haldus-, tehniline ja finantsanalüüs (hindamistabelid) ja hindamiskomisjoni aruanded		
Rahastamis-/tagasilükkamisotsus		
Projekti rahastamise leping		
Projektide finantskohustuste otsused		
Abisaajate poolt esitatavad arengu- ja lõpparuanded		
Rahastatud projektide finantsaruanded ja maksetaotlused		
Rahastatud projektide kulusid ja tulusid tõendavad dokumendid		
Abi makse/sissenõude heakskiitmine (kontrollnimekirjad)		
Abi makse-/sissenõudekorraldused		
Abi makse-/tagasimaksetõendid		
Aruanded projektide kontrollide kohta		
Aruanded haldus- ja kontrollsüsteemide riigi tasandil kontrollide kohta		
Euroopa Komisjonile saadetud kuluaruanded		
Euroopa Komisjonile saadetud maksetaotlused		
Euroopa Komisjonile saadetud rakendamise lõpparuanded		
Euroopa Komisjonilt laekunud makseviitungid		

7. HINDAMINE

7.1. Hindamise eest vastutavad osakonnad

Kas on ette nähtud? Jah/Ei/Ei ole kohaldatav	Vastutav üksus/osakond (1)	Menetlusvorm (käsiraamat, ringkiri, menetlusjuhised, kontrollnimekirjad jne)

(1) märkige ka väliskonsultandid, kui see on asjakohane.

7.2. Hindamiskalender

Kui tihti hinnatakse Euroopa Pagulasfondi meetmeid?

vahehindang

lõpphindang

7.3. Näitajad

Kas projektide ja riiklike programmide järelevalve ja hindamise jaoks on vajalikud näitajad kindlaks määratud ning haldusetapi jooksul kokku kogutud?

Jah

Ei

Kas otsuse 2004/904/EÜ artiklites 4–7 sätestatud eri meetmete üksikasjalikud näitajad on kindlaks määratud?

	Vahendite ja projekti elluviimise näitajad (jaatava vastuse korral teha X)	Meetme elluviimise näitajad (jaatava vastuse korral teha X)	Meetme tulemuse näitajad (jaatava vastuse korral teha X)	Meetme mõju näitajad (järelused) (jaatava vastuse korral teha X)
1. Vastuvõtutingimused ja varjupaigamenetlused				
— abi üksikisikutele				
— struktuuriabi				
2. Integratsioon				
— abi üksikisikutele				
— struktuuriabi				
3. Vabatahtlik tagasipöördumine				
— abi üksikisikutele				
— struktuuriabi				

2. LISA

EUROOPA PAGULASFOND

AASTAPROGRAMMI KAVAND 2005

1. LIIKMESRIIK

.....

2. AASTAPROGRAMMI RAAMES RAHASTATAVATE PROJEKTIDE VALIMISE ÜLDESKIRJAD

Kas aastaprogrammi raames rahastatavate projektide valimise üldeeskirjad on kooskõlas mitmeaastases programmis sätestatud eeskirjadega? Kui ei, kirjeldage täpsemalt vähimaidki erinevusi.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. MEETMED

3.1. Meede A.: Vastuvõtutingimused ja varjupaigamenetlused

i) *Meetme põhjendus*

.....

.....

ii) *Meetme eesmärk*

.....

.....

iii) **Rahastamiskava (*)**

Eraldised euroopa pagulasfondist	A	0,00 €	0,00 %
Eraldised riigieelarvest	B	0,00 €	0,00 %
Piirkondade eraldised	C	0,00 €	0,00 %
Kohaliku omavalitsuse eraldised	D	0,00 €	0,00 %
Riiklikud eraldised	E = B+C+D	0,00 €	0,00 %
Avaliku sektori eraldised kokku	F = A+E	0,00 €	0,00 %
Erasektori eraldised	G	0,00 €	0,00 %
Üldmaksumus	H = F+G	0,00 €	0,00 %

(*) Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

iv) **Ajakava**

(Projektide alustamiseks ette nähtud ajavahemik on programmiaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini. Erandina peaksid 2005. aasta projektide alguskuupäevad langema ajavahemikku 1.1.2005–30.6.2006. 2005. aasta programmi kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2005)

Alguskuupäev: .....

Lõppkuupäev: .....

v) **Elluviidavad meetmed (üldine tegevuskava)**

Otsuse 2004/904/EÜ artiklis 5 loetletud meetmed.

vi) **Sihtrühmad**

Euroopa Pagulasfondi asutamisosuse 2004/904/EÜ artiklis 3 määratletud isikud (täpsustage õiguslik seisund).

vii) **Abisaajad**

(VVOd, föderaalsed, riiklikud, piirkondlikud või kohalikud ametiasutused, muud kasumit mittetaotlevad organisatsioonid...)

viii) **Projekti kaasatud riigiasutused**

Märkige, kas projekti on kaasatud peale Euroopa Pagulasfondi asutamisosuse artiklis 13 käsitletud vastutava asutuse ka muid ametiasutusi.

ix) **Oodatavad koguselised tulemused**

Allpool toodud loetelu on näitlik ja mittetäielik:

- Majutuse infrastruktuuri või teenuste täiustamine (esitage arvanded);
- Materiaalse ning meditsiinilise või psühholoogilise abi osutamine;
- Sotsiaalabi andmine ning teabe jagamine või abistamine haldusformaalsuste täitmisel;
- Vastuvõtutingimuste ning varjupaigamenetluste tõhususe ja kvaliteedi täiustamiseks selliste tugiteenuste osutamine nagu tõlkimine ja koolitus;
- Vastuvõtutavate isikutega vastuvõtjariigis kokku puutuvate kohalike elanike teavituskorra täiustamine;
- Ohustatud rühmadele ette nähtud eriabi liigid ja hulk;

- Sihtrühma kuuluvate isikute nõustamiseks (õigus- või muu ala asjatundjate poolt) planeeritud aeg;
- Projektide raames toodetud toodete kasutajate hulk (teabevahendid, tõlgitud dokumendid jms);
- Kuidas konkreetselt täiustatakse varjupaigataotluste menetlemist;
- Varjupaigataotlejate esindamise süsteemi täiustamine (nt õigusabi);
- Muu (täpsustage).

x) **Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise nähtavus**

Selgitage, kuidas tagatakse pagulasfondi abi nähtavus fondi raames rahastatavate projektidega seotud tegevuse puhul.

.....
 .....

xi) **Vastastikune täiendavus muudest vahenditest rahastatavate meetmetega ning riiklike meetmete täiendavus**

Näidake, et kavandatavad meetmed on sobitatud ja kooskõlastatud muude riigi või ühenduse vahenditest rahastatud meetmetega ning et need täiendavad riigi meetmeid ega asenda neid.

.....
 .....

3.2. **Meede B.: otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 osutatud, liikmesriigis pikaajaliselt ja püsivalt viibivate isikute integratsioon**

i) **aeetme põhjendus**

.....
 .....

ii) **Meetme eesmärk**

.....
 .....

iii) **Rahastamiskava (*)**

Eraldised euroopa pagulasfondist	A	0,00 EUR	0,00 %
Eraldised riigielarvest	B	0,00 EUR	0,00 %
Piirkondade eraldised	C	0,00 EUR	0,00 %
Kohaliku omavalitsuse eraldised	D	0,00 EUR	0,00 %
Riiklikud eraldised	$E = B+C+D$	0,00 EUR	0,00 %
Avaliku sektori eraldised kokku	$F = A+E$	0,00 EUR	0,00 %
Erasektori eraldised	G	0,00 EUR	0,00 %
Üldmaksumus	$H = F+G$	0,00 EUR	0,00 %

(*) Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

iv) **Ajakava**

(Projektide alustamiseks ette nähtud ajavahemik on programmiaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini. Erandina peaksid 2005. aasta projektide alguskuupäevad langema ajavahemikku 1.1.2005–30.6.2006. 2005. aasta programmi kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2005)

Alguskuupäev: .....

Lõppkuupäev: .....

v) **Elluviidavad meetmed (üldine tegevuskava)**

Otsuse 2004/904/EÜ artiklis 6 loetletud meetmed.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

vi) **Sihtrühmad**

Euroopa Pagulasfondi asutamisosuse artiklis 3 osutatud isikud, kelle viibimine liikmesriigis on pikaajaline ja/või püsiv (NB! sellesse kategooriasse ei kuulu varjupaigataotlejad ega migrandid, olgu legaalsed või illegaalsed).

vii) **Abisaajad**

(VVOd, föderaalsed, riiklikud, piirkondlikud või kohalikud ametiasutused, muud kasumit mittetaotlevad organisatsioonid...).

viii) **Projekti kaasatud riigiasutused**

Märkige, kas projekti on kaasatud peale Euroopa Pagulasfondi otsuse 2004/904/EÜ artiklis 13 käsitletud vastutava asutuse ka muid ametiasutusi.

ix) **Oodatavad koguselised tulemused**

Allpool toodud loetelu on näitlik ja mittetäielik:

- Nõustamine ja abi majutuse, elatusvahendite, tööturule integreerumise, psühholoogilise ja/või muu meditsiinilise ja sotsiaalabi valdkonnas. Kätesaadavaks tehtud vahendid ja teenused;
- Meetmete arv, et võimaldada abisaajatel sotsiaal-kultuurilisel tasandil kohaneda liikmesriigi ühiskonnaga ning jagada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud väärtusi;
- Meetmed kodanikuühiskonnas ja kultuurielus püsiva ja jätkusuutliku osalemise edendamiseks;
- Otsese abi (toit, rõivad, majutus jms) rahaline väärtus;
- Ette nähtud raviteenuste hulk;
- Ette nähtud õppe- või koolitustundide arv (nt keele- või kutseõpe);
- Sihtrühma kuuluvate isikute sotsiaalnõustamiseks ette nähtud aeg;
- Projektide raames toodetud toodete kasutajate hulk (teabevahendid, tõlgitud dokumendid jms);

- Kuidas konkreetselt täiustatakse pagulaste integreerimist;
- Meetmed, mis edendavad kõnealuste isikute võrdset juurdepääsu riigiasutustele ning võrdseid tulemusi viimastega suhtlemisel;
- Muu (täpsustage).

x) **Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise nähtavus**

Selgitage, kuidas tagatakse pagulasfondi abi nähtavus fondi raames rahastatava projektiga seotud tegevuste puhul.

.....

.....

.....

.....

.....

xi) **Vastastikune täiendavus muudest vahenditest rahastatud meetmetega ning riiklike meetme täiendavus**

Liikmesriik peab näitama, et kavandatavad meetmed on sobitatud ja kooskõlastatud muude riigi või ühenduse vahenditest rahastatud meetmetega ning et need täiendavad riigi meetmeid ega asenda neid.

.....

.....

.....

.....

.....

3.3. **Meede C.: otsuse 2004/904/EÜ artiklis 3 osutatud isikute vabatahtlik tagasipöördumine, eeldusel, et nad ei ole omandanud uut kodakondsust ega ole lahkunud liikmesriigi territooriumilt**

i) **Meetme põhjendus**

.....

.....

ii) **Meetme eesmärk**

.....

.....

iii) **Rahastamiskava (*)**

Eraldised euroopa pagulasfondist	A	0,00 EUR	0,00 %
Eraldised riigielarvest	B	0,00 EUR	0,00 %
Piirkondade eraldised	C	0,00 EUR	0,00 %
Kohaliku omavalitsuse eraldised	D	0,00 EUR	0,00 %
Riiklikud eraldised	$E = B+C+D$	0,00 EUR	0,00 %
Avaliku sektori eraldised kokku	$F = A+E$	0,00 EUR	0,00 %
Erasektori eraldised	G	0,00 EUR	0,00 %
Üldmaksumus	$H = F+G$	0,00 EUR	0,00 %

(*) Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

iv) **Ajakava**

(Projektide alustamiseks ette nähtud ajavahemik on programmiaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini. Erandina peaksid 2005. aasta projektide alguskuupäevad langema ajavahemikku 1.1.2005–30.6.2006. 2005. aasta programmi kulud on abikõlblikud alates 1. jaanuarist 2005)

Alguskuupäev: .....

Lõppkuupäev: .....

v) **Elluviidavad meetmed (üldine tegevuskava)**

Otsuse 2004/904/EÜ artiklis 7 loetletud meetmed.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

vi) **Tagasipöördumise järeltegevus**

Kirjeldage süsteemi järelevalve ja järeltegevuse teostamiseks pärast vabatahtliku tagasipöördumist.

vii) **Sihtrühmad**

Pagulasfondi asutamisosuse artiklis 3 osutatud isikud, eeldusel, et nad ei ole omandanud uut kodakondsust ega ole lahkunud liikmesriigi territooriumilt (täpsustage).

viii) **Abisaajad**

(VVOd, föderaalsed, riiklikud, piirkondlikud või kohalikud ametiasutused, muud kasumit mittetaotlevad organisatsioonid ...)

ix) **Projekti kaasatud riigiasutused**

Märkige, kas projekti on kaasatud peale Euroopa Pagulasfondi otsuse 2004/904/EÜ artiklis 13 käsitletud vastutava asutuse ka muid ametiasutusi.

x) **Oodatavad koguselised tulemused**

Allpool toodud loetelu on näitlik ja mittetäielik.

- Vabatahtlikku tagasipöördumist käsitlevate algatuste või programmide raames osutatavate teabe- ja nõustamisteenuste kasutajate hulk.
- Kodumaale tagasi pöörduvate isikute (kutsetöötajad, perekonnapead, pereliikmed) arv.
- Riiki jäänud, kuid tagasipöördumisabi saanud isikute arv.
- Majanduslik lisakasu päritolumaale (nt loodud töökohtade, ettevõtete jms arv).
- Tagasipöördumisega seotud aspektidest, sealhulgas päritoluriigi poliitilisest, haldus- ja majanduslikust olukorrast, töövõimalustest, omandiõigustest ja muudest õigusasjadest teavitamine.
- Tagasipöördujatele antava finantsabi väärtus.
- Koostöö teiste liikmesriikide sarnaste projektide teostajatega.

- Sihtrühma kuuluvate isikute nõustamiseks ette nähtud aeg.
- Projektide raames toodetud toodete kasutajate hulk (teave päritoluriigi või -piirkonna või endise alalise elukoha olukorra kohta).
- Euroopa Liidus elavate, päritoluriigist tulnud isikute ühenduste tegevuse mõju, hõlbustamiseks nõukogu otsuses 2004/904/EÜ osutatud isikute vabatahtlikku tagasipöördumist.
- Meetmed, mis hõlbustavad vabatahtlikku tagasipöördumist käsitlevate riiklike algatuste või programmide korraldamist ja elluviimist.
- Muu (täpsustage).

xi) **Pagulasfondist kaasrahastamise nähtavus**

Selgitage, kuidas tagatakse pagulasfondi abi nähtavus fondi raames rahastatava projektiga seotud tegevuste puhul.

.....

.....

.....

.....

.....

xii) **Vastastikune täiendavus muudest vahenditest rahastatavate meetmetega ning riiklike meetmete täiendavus**

Liikmesriik peab näitama, et kavandatavad meetmed on sobitatud ja kooskõlastatud muude riigi või ühenduse vahenditest rahastatud meetmetega ning et need täiendavad riigi meetmeid ega asenda neid.

4. TEHNILINE ABI

i) **Tehnilise abi kasutamise põhjendus**

Euroopa Pagulasfondi programmi täitmiseks olemasolevate vahendite ja vajalike lisavahendite üksikasjalik kirjeldus

.....

.....

ii) **Tehnilise abi eesmärk (otsuse 2004/904/EÜ artikkel 18)**

.....

.....

iii) **Rahastamiskava (*)**

Eraldised euroopa pagulasfondist	A	0,00 EUR	0,00 %
Eraldised riigieelarvest	B	0,00 EUR	0,00 %
Piirkondade eraldised	C	0,00 EUR	0,00 %
Kohaliku omavalitsuse eraldised	D	0,00 EUR	0,00 %
Riiklikud eraldised	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Avaliku sektori eraldised kokku	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Erasektori eraldised	G	0,00 EUR	0,00 %
Üldmaksumus	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Maksimaalselt 7 % liikmesriigi aastaeraldistest pluss 30 000 eurot. Kaasrahastamiskohustus puudub. Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

iv) **Ajakava**

(Tehnilise abi meetmete alustamiseks ette nähtud ajavahemik on programmiaasta 1. jaanuarist 31. detsembrini. Erandina peaksid 2005. aasta projektide alguskuupäevad langema ajavahemikku 1.1.2005–30.6.2006. 2005. aasta programmi kulud on abikõlblikud 1. jaanuarist 2005 kuni 31. detsembrini 2006)

Alguskuupäev: .....

Lõppkuupäev: .....

v) **Elluviidavad meetmed (üldine tegevuskava)**

Programmimeetmete ettevalmistamiseks, järelevalveks ja hindamiseks kasutatav tehniline ja haldusabi, näiteks:

- a) Euroopa Pagulasfondist kaasrahastatavate meetmete ettevalmistamise, valiku, hindamise ja järelevalvega seotud kulud. Need võivad sisaldada arvutisüsteemide liisingut või ostu, kui vastutav asutus põhjendab nõuetekohaselt nende vajalikkust ja kui see on proportsionaalne programmi ulatusega. Liisitud või ostetud seadmeid võib kasutada ainult programmi täitmiseks. Liisingu suhtes kohaldatakse abikõlblikkuse eeskirju.
- b) Euroopa Pagulasfondist kaasrahastamise nähtavaks tegemiseks kaasnevad kulud ja teabekorraldustegevus.
- c) Auditeerimiste ning kohapealsete kontrollkäikude ja projektide kontrolliga seotud kulud.
- d) Töötasude, sealhulgas sotsiaalkindlustusmaksetega seotud kulud on abikõlblikud ainult järgmistel juhtudel:
- e) Alalised ametnikud, kes on ajutiselt lähetatud vastutava asutuse otsusega ja kellele on usaldatud punktides 2–4 nimetatud ülesannete täitmine.
- f) Ajutised töötajad või erasektori töötajad, kes on tööle võetud ainult punktides 2–4 nimetatud ülesannete täitmiseks.

vi) **Hankemenetlus**

Euroopa Pagulasfondi programmi täitmise eest vastutav riigiasutus (ja vajaduse korral programmi täitmisele kaasatud muud rakendusasutused). Täpsustage eelkõige, milliste hankemenetluste alusel toimub tehnilise abiga kaasnevate kulude haldamine.

vii) **Projekti kaasatud riigiasutused**

Märkige, kas projekti on kaasatud peale pagulasfondi asutamisosuse artiklis 13 käsitletud vastutava asutuse ka muud ametiasutusi.

viii) **Oodatavad koguselised tulemused**

Näiteks:

- Euroopa Pagulasfondi rakendamise kvantitatiivne täiustamine:
- Konkursikutse ja programmi koostamise täiustamine (esitage inimtööpäevad):
- Projektitaotluste hindamine (esitage arv):
- Projektide valimine (oodatav arv):
- Projektide järeletegevus ja programmi juhtimine (esitage inimtööpäevade arv):
- Kontrollimine ja kohapealsed kontrollkäigud (esitage kontrollide/kontrollkäikude arv):

- Hindamisaruanded (esitage inimtööpäevade arv):
- Teavitusalgatused (täpsustage):
- Liisitud või ostetud seadmed (täpsustage):
- Muu (täpsustage):

ix) **Pagulasfondist kaasrahastamise nähtavus**

Euroopa Pagulasfondist selle meetme raames rahastatavate projektide iga tegevuse puhul peab nimetatud rahastamisallikas olema selgesti nähtav.

x) **Vastastikune täiendus muudest vahenditest rahastatud meetmetega ning riiklike meetme täiendus**

Liikmesriik peab näitama, et kavandatavad meetmed on sobitatud ja kooskõlastatud muude riigi või ühenduse vahenditest rahastatud meetmetega ning et need täiendavad riigi meetmeid ega asenda neid.

5. AASTA SUUNAV KOGURAHASTAMISKAVA (*)

Eraldised Euroopa Pagulasfondist	A	0,00 EUR	0,00 %
Eraldised riigieelarvest	B	0,00 EUR	0,00 %
Piirkondade eraldised	C	0,00 EUR	0,00 %
Kohaliku omavalitsuse eraldised	D	0,00 EUR	0,00 %
Riiklikud eraldised	$E = B+C+D$	0,00 EUR	0,00 %
Avaliku sektori eraldised kokku	$F = A+E$	0,00 EUR	0,00 %
Erasektori eraldised	G	0,00 EUR	0,00 %
Üldmaksumus	$H = F+G$	0,00 EUR	0,00 %

(*) Vaata käesoleva otsuse artikkel 15.

3. LISA

ARENGUARUANDE NÄIDIS

(Otsuse 2004/904/EÜ artikli 23 lõige 3)

Saata järgmisele aadressile:

<p>European Commission</p> <p>Directorate-General for Justice, Freedom and Security</p> <p>Unit B/4 European Refugee Fund</p> <p>B-1049 Brussels</p>
--

<p>Liikmesriik: .....</p> <p>Aastaprogramm: [aasta] .....</p> <p>Vastutav asutus: .....</p> <p style="text-align: center;">(kontaktisiku, osakonna või asutuse nimi, aadress, faks, telefon, e-post)</p> <p>Esitamise tähtaeg: kui lõplik abisaaja on kulutanud 70 % esimesest eelmaksest.</p>
--

A. PROGRAMMI HALDAMINE JA JUHTIMINE

1. Aastaprogrammi juhtimisstruktuuride, raha liikumise, projektide valimise meetoodika ja kriteeriumide, järelevalvesüsteemi kirjeldus (kui see teave on kaasrahastamistaotluses juba antud, viidake nimetatud taotlusele);
2. Projektide valimine: võetud meetmed ja saavutatud tulemused (nt konkursikutse avaldamise kuupäev, taotlejate hulk, valitud projektide arv, valitud projektide keskmine maksumus). Programmi täitmisel kasutatud tehnilise abi kirjeldus;
3. Teavitamine ja avalikkus: võetud meetmed. Üksikasjalik kirjeldus, kuidas on antud nähtavus ühendusest kaasrahastamisele. Kõik projektiga seotud materjalid ja publikatsioonid peavad kandma järgmist märget EList kaasrahastamise kohta: "Projekti kaasrahastab Euroopa Pagulasfond";
4. Ülevaade otsuse 2004/904/EÜ artikli 25 lõike 1 kohaselt teostatud kontrollidest;
5. Teave tegevusega seotud riskide kohta (olukord, kus võimalik sündmus võib mõjutada seatud eesmärkide täitmist);

B. PROGRAMMI TÄITMINE**1. Ajakava**

- riikliku aastaprogrammi täitmise alguskuupäev;
- riikliku aastaprogrammi lõppkuupäev (kaasrahastamisotsuses sätestatud kulutuste tegemise lõppkuupäev);

2. Finantsaspektid

- a) finantsaruande tabel (märkige kuupäev, mis ei tohi olla varasem kui üks kuu enne kokkuvõtliku aruande esitamist);

FINANTSARUANNE

(Artikli 23 lõikes 3 nimetatud arenguaruanne)

PAGULASFONDI RAHASTATAVAD RIIKLIKUD PROGRAMMID

RIIK

Seisuga [kuupäev]

Programmiaasta

	Kavandatud (1)		Kohustused (2)		Maksud (3)			Makseprotsent (4=3/2)			Välja maksatava poolt sisse nõu- tatav abisumma (5)	
	Kogukulud (a)	Rahastamine EPPist (b)	Kogukulud (a)	Abikõlbli- kud kogu- kulud (b)	Rahastamine EPPist (c)	Kogukulud (a)	Abikõlbli- kud kogu- kulud (b)	Lõplik abisumma EPPist (c)	Välja maksatud abisumma (d)	Kogukulud (a)		Lõplik abisumma EPPist (b)
Tegevus A – Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused												
Meede 1												
Meede 2												
Meede 3												
Tegevus A kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus B – Integratsioon												
Meede 1												
Meede 2												
Tegevus B kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus C – Vabatahtlik tagasipöördumine												
Meede 1												
Meede 2												
Tegevus C kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus D – Mitut tegevust hõlmavad projektid												
Meede 1												
Meede 2												
Meede D kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
TOIMINGUD KOKKU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
E – Tehniline abi kokku												
KOKKU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

(1) Kavandatud = nagu kavandatud heakskiidetud aastaprogrammis (projektide üksikasjad ei ole selles etapis mõnikord teada).

(1a) Kogukulud = meetmete kogukulude prognoos heakskiidetud aastaprogrammis.

- (1b) Rahastamine EPFist = heakskiidetud aastaprogrammis märgitud Euroopa Pagulasfondist eraldatava summa prognoos meetmete kaupa.
- (2) Kohustused = nagu kokku lepitud vastutava asutuse ja abisaaja vahelises kaasrahastamislepingus/rahastamisotsuses.
- (2a) Kogukulud = toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud meetme kogukulu.
- (2b) Abikõlblikud kogukulud = toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud abikõlblikud meetme kogukulud (= üldmaksumus – mitterahalised sissemaksed).
- (2c) Rahastamine EPFist = vastutava asutuse ja abisaaja vahelises toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud maksimaalne abisumma Euroopa Pagulasfondist.
- (3) Maksed = tabeli päises märgitud kuupäevaks tegelikult tekkinud kulud ja nende väljamaksed.
- (3a) Kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus.
- (3b) Abikõlblikud kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud abikõlblikud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus (= üldmaksumus – mitterahalised sissemaksed).
- (3c) Lõplik abisumma EPFist = toetuslepingu/rahastamisotsuse sätete kohaselt abisaajale Euroopa Pagulasfondist makstav lõplik abisumma (vastutava asutuse poolt kinnitatud kulu).
- (3d) Välja makstud abisumma = abisaajale vastutava asutuse poolt tabeli päisesse märgitud kuupäevaks Euroopa Pagulasfondist makstud summa (sealhulgas sissenõutud summad).
- (4) Maksekohustuste ja tabeli päisesse märgitud kuupäevaks tehtud väljamaksete suhte.
- (4a) Kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus (3a)/toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud meetme kogukulu (2a).
- (4b) Lõplik abisumma EPFist = Euroopa Pagulasfondist makstav lõplik abisumma (3c)/meetmele Euroopa Pagulasfondist eraldatud abisumma (2b).
- (4c) Välja makstud abisumma = abisaajale tabeli päisesse märgitud kuupäevaks toetuslepingu või rahastamisotsuse kohaselt makstud summa Euroopa Pagulasfondist (3d)/meetmele Euroopa Pagulasfondist eraldatud summa (2b).
- (5) Välja maksmata/fondilt sissenõutav abisumma = Abisaajale toetuslepingu/rahastamisotsuse kohaselt makstav lõplik abisumma ja vastutava asutuse poolt abisaajale tabeli päisesse märgitud kuupäevaks tehtud Euroopa Pagulasfondi abi väljamakse vahe (sealhulgas sissenõutud summad) – (5) = 3(c) - 3(d).

EUROOPA PAGULASFONDI AASTAPROGRAMMI KULUDEKLARATSIOON

(Nõukogu otsuse artikli 23 lõige 3 ja artikkel 24)

Komisjoni viitenumber:

Riik:

Kuupäev:

(eurodes)

Tegevused	Kogukulud				
	Abikõlblikud kulud			Mitterahalised sissemaksed	Kulud kokku
	Abikõlblikud otsesed kulud	Abikõlblikud kaudsed kulud	Abikõlblikud kulud kokku		
Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused: meede 1					
Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused: meede 2					
Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused: meede 3					
A. Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused kokku					
Integratsioon: meede 1					
Integratsioon: meede 2					
B. Integratsioon kokku					
Vabatahtlik tagasipöördumine: meede 1					
Vabatahtlik tagasipöördumine: meede 2					
C. Vabatahtlik tagasipöördumine kokku					
Segameede 1					
Segameede 2					
D. Rohkem kui ühest meetmest koosnevad projektid					
E. Tehniline abi					
KOKKU					

b) komisjonilt saadud maksed koos vastavate kuupäevadega:

3. Programmi meetmete elluviimine

- a) valitud projektide põhieesmärgid meetmete kaupa (kasutage kaasrahastamistaotluses kirjeldatud asjakohaseid näitajaid ja tuua näiteid valitud projektidest);
- b) oodatavad tulemused koguliselt (ajakohastage koguliselt ja meetmete kaupa kaasrahastamistaotluses esitatud näitajad);
- c) riikliku aastaprogrammi täitmisel tekkinud probleemid;
- d) muud märkused programmi täitmise kohta;

LISA 4

LÕPPARUANDE NÄIDIS

(Otsuse 2004/904/EÜ artikli 23 lõige 4)

Saata järgmisele aadressile:

<p>European Commission</p> <p>Directorate-General for Justice, Freedom and Security</p> <p>Unit B/4 European Refugee Fund</p> <p>B-1049 Brussels</p>
--

<p>Liikmesriik: .....</p> <p>Aastaprogramm: [aasta] .....</p> <p>Vastutav asutus: .....</p> <p style="text-align: center;">(kontaktsikku, -osakonna või asutuse nimi, aadress, faks, telefon, e-post)</p> <p>Tähtaeg: üheksa kuu jooksul pärast aastaprogrammi kulude abikõlblikkuse tähtaega.</p>
--

A. TEGEVUSE KONTEKST

1. Kirjeldage liikmesriigis programmi valdkonnas toimunud olulisi arenguid võrreldes aastaprogrammis kirjeldatuga.
2. Nende arengute mõju programmi täitmisele.
3. Meetmed, mida on võetud, tagamaks kooskõla ja vastastikune täiendavus muude sama valdkonda käsitlevate tegevussuundadega riigi või Euroopa tasandil (kaasa arvatud konkurents, avalikud hanked, võrdsed võimalused ja keskkond).

B. PROGRAMMI HALDAMINE JA JUHTIMINE

1. Kirjeldage programmi juhtimisstruktuure, raharinglust, projektide valimise metoodikat ja kriteeriume, järelevalve- ja kontrollisüsteemi (kui see teave on kaasrahastamisaotluses juba antud, viidata nimetatud taotlusele).
2. Programmi juhtimis- ja järelevalvesüsteemide mis tahes muudatuste üksikasjad.
3. Kirjeldage programmi täitmisel kasutatud tehnilist abi ning saadud tulemusi.
4. Teabekorralduse ja reklaami alal võetud meetmed. Kirjeldage üksikasjalikult, kuidas on antud nähtavus ühendusest kaasrahastamisele. Kõik projektiga seotud materjalid ja publikatsioonid peavad kandma järgmist märget EList kaasrahastamise kohta: "Projekti kaasrahastab Euroopa Pagulasfond". (Lisage koopiad kõikidest projektiga seotud publikatsioonidest, ajakirjanduses ilmunud artiklitest jms.).
5. Ülevaade otsuse 2004/904/EÜ artikli 24 lõike 1 kohaselt teostatud kontrollidest, mis sisaldab selgitust valimi koostamise meetodi tasuvuspektide kohta vastavalt kõnealuse otsuse artikli 7 lõikele 2:
6. Teave tegevusega seotud ohtude kohta (olukord, kus mõni sündmus võib mõjutada seatud eesmärkide täitmist):

C. PROGRAMMI TÄITMINE

1. **Ajakava**

- riikliku aastaprogrammi täitmise alguskuupäev;
- riikliku aastaprogrammi lõppkuupäev (kaasrahastamisotsuses sätestatud kulutuste tegemise lõppkuupäev);

2. **Finantsaspektid**

- a) finantsaruande tabel (märkige kuupäev, mis ei tohi olla varasem kui üks kuu enne kokkuvõtliku aruande esitamist);

FINANTSARUANNE

(Artikli 23 lõikes 4, artikli 24 lõikes 3 ja artikli 28 lõikes 2 nimetatud lõpparuanne)

PAGULASFONDIST RAHASTATAVAD RIIKLIKUD PROGRAMMID

RIIK

Seisuga [kuupäev]

Programmiaasta

	Kavandatud (1)		Kohustused (2)		Maksed (3)			Makseprotsent (4=3/2)			Välja maksmata IVA poolt sisse nõutavad maksed (5)	
	Kogukulud (a)	Rahastamine EPFist (b)	Kogukulud (a)	Abikõlblikud kogukulud (b)	Rahastamine EPFist (c)	Kogukulud (a)	Abikõlblikud kogukulud (b)	Lõplik abisumma EPFist (c)	Välja makstud abisumma (d)	Kogukulud (a)		Lõplik abisumma EPFist (b)
Tegevus A – Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused												
Meede 1												
Meede 2												
Meede 3												
Tegevus A kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus B – Integratsioon												
Meede 1												
Meede 2												
Tegevus B kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus C – Vabatahtlik tagasipöördumine												
Meede 1												
Meede 2												
Tegevus C kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Tegevus D – Mitut tegevust hõlmavad projektid												
Meede 1												
Meede 2												
Meede D kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
TOIMINGUD KOKKU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
E – Tehniline abi kokku												
KOKKU	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			

(1) Kavandatud = nagu kavandatud heakskiidetud aastaprogrammis (projektide üksikasjad ei ole selles etapis mõnikord teada).

(1a) Kogukulud = meetmete kogukulude prognoos heakskiidetud aastaprogrammis.

- (1b) Rahastamine EPFist = heakskiidetud aastaprogrammis märgitud Euroopa Pagulasfondist eraldatava summa prognoos meetmete kaupa.
- (2) Kohustused = nagu kokku lepitud vastutava asutuse ja abisaaja vahelises kaasrahastamislepingus/rahastamisotsuses.
- (2a) Kogukulud = toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud meetme kogukulu.
- (2b) Abikõlblikud kogukulud = toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud meetme abikõlblikud kogukulud (= üldmaksumus – mitterahalised sissemaksed).
- (2c) Rahastamine EPFist = vastutava asutuse ja abisaaja vahelises toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud maksimaalne abisumma Euroopa Pagulasfondist.
- (3) Maksed = tabeli päises märgitud kuupäevaks tegelikult tekkinud kulud ja nende väljamaksed.
- (3a) Kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus.
- (3b) Abikõlblikud kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud abikõlblikud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus (= üldmaksumus – mitterahalised sissemaksed).
- (3c) Lõplik abisumma EPFist = toetuslepingu/rahastamisotsuse sätete kohaselt abisaajale Euroopa Pagulasfondist makstav lõplik abisumma (vastutava asutuse poolt kinnitatud kulu).
- (3d) Välja makstud abisumma = abisaajale vastutava asutuse poolt tabeli päisesse märgitud kuupäevaks Euroopa Pagulasfondist makstud summa (sealhulgas sissenõutud summad).
- (4) Maksekohustuste ja tabeli päisesse märgitud kuupäevaks tehtud väljamaksete suhte.
- (4a) Kogukulud = seoses meetmega abisaajale tekkinud kogukulud, mille on heaks kiitnud vastutav asutus (3a)/toetuslepingus/rahastamisotsuses kokku lepitud meetme kogukulu (2a).
- (4b) Lõplik abisumma EPFist = Euroopa Pagulasfondist makstav lõplik abisumma (3c)/meetmele Euroopa Pagulasfondist eraldatud abisumma (2b).
- (4c) Välja makstud abisumma = abisaajale tabeli päisesse märgitud kuupäevaks toetuslepingu või rahastamisotsuse kohaselt makstud summa Euroopa Pagulasfondist (3d)/meetmele Euroopa Pagulasfondist eraldatud summa (2b).
- (5) Välja maksmata/fondilt sissenõutavad maksed = abisaajale toetuslepingu/rahastamisotsuse kohaselt maksta jäänud lõppsumma ja vastutava asutuse poolt abisaajale tabeli päisesse märgitud kuupäevaks tehtud Euroopa Pagulasfondi abi väljamakse vahe (sealhulgas sissenõutud summad) – (5) = 3(c) - 3(d).

Kuluaruande liide

Tagasisaadud summad, mis sisalduvad käesolevas kuludeklaratsioonis

Projekt – Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused – Meede 2	
Tagasimakstav summa	
Võlgnik	
Sissenõudekorralduse väljastamiskuupäev	
Sissenõudekorralduse väljastanud asutus	
Tegelik tagasimaksmise kuupäev	
Tagasimakstud summa	
Projekt – Vastuvõtmine – Meede 3	
Tagasimakstav summa	
Võlgnik	
Sissenõudekorralduse väljastamiskuupäev	
Sissenõudekorralduse väljastanud asutus	
Tegelik tagasimaksmise kuupäev	
Tagasimakstud summa	

- b) Komisjonilt saadud maksed koos vastavate kuupäevadega.

3. Täitmine ja programmimeetmed

- a) Riiklikus aastaprogrammis ette nähtud meetmete elluviimiseks praktiliselt ja konkreetselt kasutatud vahendite kirjeldus:

Näide:

Meede	Riiklikus rakendusprogrammis kirjeldatud projekt	Elluviimine
A - Vastuvõtmine	Projekt 1 – Infrastruktuuri loomine 1 000 isiku vastuvõtmiseks	— vastuvõtukeskuse loomine 450 isikule, asukohaga ... — asuvate olemasolevate keskuste mahutavuse suurendamine 500 isikuni ...

- b) Saavutatud tulemused ja mõjud (kvalitatiivne ja kvantitatiivne kirjeldus, kasutades kaasrahastamistaotluses sätestatud näitajaid), tulemuslikkuse hinnang (võrrelduna prognoosidega) ja tasuvushinnang.

- c) Muud märkused elluviimise kohta.

4. Kui see on asjakohane, programmiga seotud riikidevahelise tegevuse ja/või programmi mõju kirjeldus.

5. Riikliku aastaprogrammi täitmisel tekkinud probleemide üksikasjalik kirjeldus.

E. KONTROLLIASUTUSE ARUANNE

1. Kontrollisüsteemis tehtud muudatused.

2. Kontrollitegevuse tulemused, tuvastatud ja teatatud eeskirjade eiramised, vastutava asutuse võetud meetmed.

3. Euroopa Liidu (kontrollikoda, Euroopa Komisjon) kontroll-lähetuste järgsetest märkustest tulenevalt võetud asjakohased meetmed.
4. Juhul, kui on tegemist kelmusekahtlusega ja arutluse all on asjakohaste meetmete võtmine – üksikasjalik teave tuvastatud eiramiste kohta.

LÕPPARUANDE LISAD

- A. Heakskiidetud projektide loetelu meetmete kaupa.
  - B. Üksikprojektide kokkuvõtlik kirjeldus (iga projekti kohta pool lehekülge) koos kokkuvõtlike finantsnäitajatega, projekti eelarve tabeli kujul, lõplikud kulud projekti kohta.
  - C. Sõltumatu hinnang.
-

5. LISA

EUROOPA KOMISJON

EUROOPA PAGULASFOND

MAKSETAOTLUS

(saata ametliku kanali kaudu järgmisel aadressil: Unit B4 of DG Justice, Freedom and Security, LX 46, B-1049 Brussels)

Programmi nimi: .....

Komisjoni [kuupäev] ..... otsus [otsuse number] .....

Otsuse 2004/904/EÜ artikli 13 kohaselt taotlen mina, allakirjutanu (pädeva ametiisiku nimi suurtähtedega, tempel, ametinimetus ja allkiri), kes ma esindan Euroopa Pagulasfondi vahendite kasutamise eest vastutavat asutust, ... euro maksmist vahemaksena/lõppmaksena. Maksetaotlus on vastuvõetav järgmistel põhjustel:

	Mittevajalik maha tõmmata
a) otsuse 2004/904/EÜ artikli 23 lõikes 3 ette nähtud arenguaruanne aasta tööprogrammi täitmise kohta ja kuludeklaratsioon vähemalt 70 % esimese eelmakse kulutamise kohta	— on esitatud — on lisatud
b) otsuse 2004/904/EÜ artikli 24 lõikes 3 ette nähtud lõplik kuludeklaratsioon ja artikli 28 lõikes 2 ette nähtud aastaprogrammi lõpparuanne	— on esitatud — on lisatud
c) vastutava asutuse tehtud otsuste puhul on jäädud summa piirsesse, mis on fondist asjakohastele prioriteetidele eraldatud	
d) juhtudel, mil komisjon on otsuse 2004/904/EÜ artikli 27 alusel andnud soovitusi järelevalve- ja haldussüsteemide täiustamiseks	— on neid järgitud — on antud selgitusi — soovitusi ei ole antud
g) otsuse 2004/904/EÜ artiklis 26 ette nähtud finantskorrektsioonid	— on tehtud — nende kohta on esitatud märkused — kulusid ei esine — nõuet ei ole esitatud

Makse saaja andmed:

Saaja	
Pank	
Kontonumber	
Konto omanik (kui see erineb saajast)	

Kuupäev

Pädeva ametiisiku nimi suurtähtedega, tempel, ametinimetus ja allkiri

6. LISA

EUROOPA KOMISJON

EUROOPA PAGULASFOND

KULUDEKLARATSIOONI NÄIDIS (artikkel 25)

Saata Euroopa Komisjoni õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraati

VASTUTAVA ASUTUSE DEKLARATSIOON

(saata ametliku kanali kaudu järgmisel aadressil: Unit B4 of DG Justice, Freedom and Security, LX 46, B-1049 Brussels)

1. Mina, allkirjutanu ..... (nimi suurtähtedega, ametinimetus ja osakond) edastan käesolevaga Euroopa Pagulasfondi aastaprogrammi [aasta] ..... lõpliku kuludeklaratsiooni ja taotluse Euroopa Komisjonile ühenduse abi jääksumma väljamaksmiseks.

2. Kinnitan ..... aasta riikliku programmi osas, et:
  - a) kuluaruanne on õige ja koostatud usaldusväärsete raamatupidamissüsteemide alusel ja kontrollitavatest töendavatest dokumentidest lähtudes;

  - b) deklareeritud kulud vastavad kohaldatavatele ühenduse ja riigi eeskirjadele ning on tehtud rahastamiseks valitud projektide puhul kooskõlas asjaomase rakenduskava suhtes kohaldatavate kriteeriumide ning ühenduse ja riigi eeskirjadega;

  - c) kulude tõendamiseks on sertifitseerimisasutus saanud vastutavalt asutuselt piisavalt teavet haldusmenetluste, fondist kaasrahastatavate projektide ning kuluaruannetes esitatud kulude kontrollimise kohta;

  - d) kontrolliasutuse läbi viidud kõigi auditite tulemusi on nõuetekohaselt arvesse võetud;

  - e) tuvastatud eeskirjade eiramise tõttu alusetult tehtud ühenduse abi maksed on ühendusele tagasi makstud koos vii-visega, kui see on asjakohane, ja on kuludeklaratsioonist nõuetekohaselt maha arvatud.

Kuupäev

Pädeva ametiisiku nimi suurtähtedega, tempel, ametinimetus ja allkiri

KULUD MEETMETE KAUPA

Komisjoni viitenumber:

Nimi:

Kuupäev:

(eurodes)

Meede	Kaetud abikõlblikud kogukulud (*)					
	Avalik sektor				Erasektor	Kokku
	Ühendus (fond)	Riik	Maakonnad	Kohalik omavalitsus		
A. Vastuvõtmine ja varjupaigamenetlused						
B. Integratsioon						
C. Vabatahtlik tagasipöördumine						
D. Rohkem kui ühest meetmest koosnevad projektid						
E. Tehniline abi						
Kokku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Fondi abi kokku						

(*) Vaata käesoleva otsuse artikkel 16.

Kuluaruande liide

Pärast viimast kuludeklaratsiooni tagasisaadud summad, mis sisalduvad käesolevas kuludeklaratsioonis (rühmitatud meetmete kaupa)

Tagasimakstav summa	
Võlgnik	
Sissenõudekorralduse väljastamiskuupäev	
Sissenõudekorralduse väljastanud asutus	
Tegelik tagasimaksmise kuupäev	
Tagasimakstud summa	

Kuupäev

Pädeva ametiisiku nimi suurtähtedega, tempel, ametinimetus ja allkiri

TÕENDAMINE

Mina, allkirjutanu ..... (nimi suurtähtedega, ametinimetus ja osakond), olen läbi vaadanud Euroopa Pagulasfondi käsitleva lõpliku kuluaruande ..... kohta (märkige ajavahemik) ja komisjonile esitatud taotluse ühenduse abi jääksumma väljamaksmiseks.

KONTROLLI ULATUS

Tõendamise eesmärgiks oli saada kinnitus järgmisele:

- a) kuluaruanne on õige ja koostatud usaldusväärsete raamatupidamissüsteemide alusel ja kontrollitavatest tõendavatest dokumentidest lähtudes;
- b) deklareeritud kulud vastavad kohaldatavatele ühenduse ja riigi eeskirjadele ning on tehtud rahastamiseks valitud projektide puhul kooskõlas asjaomase rakenduskava suhtes kohaldatavate kriteeriumide ning ühenduse ja riigi eeskirjadega;
- c) kulude tõendamiseks on sertifitseerimisasutus saanud vastutavalt asutuselt piisavalt teavet haldusmenetluste, fondist kaasrahastatavate projektide ning kuluaruannetes esitatud kulude kontrollimise kohta;
- d) kontrolliasutuse poolt teostatud kõiki auditeid on nõuetekohaselt arvesse võetud;
- e) tuvastatud eeskirjade eiramise tõttu alusetult tehtud ühenduse abi maksed on ühendusele tagasi makstud koos viivisega, kui see on asjakohane, ja on kuludeklaratsioonist nõuetekohaselt maha arvatud.

MÄRKUSED

1. Kontrolli ulatust on piiranud järgmised asjaolud:

- a) .....
- b) .....
- c) jne

(Märkige kõik kontrolli takistanud asjaolud, näiteks püsiprobleemid, halduspuudused, kontrollijälje puudumine, tõendavate dokumentide puudumine, pooleliolevad kohtumenetlused jne; hinnake nendest takistustest mõjutatud kulude ja nendele vastava ühenduse kaasrahastamise suurust)

2. Kontrolli käigus ja mulle kättesaadavate muude riiklike või ühenduse kontrollide kokkuvõtete põhjal ilmses, et eksimusi/eeskirjade eiramisi on vähe/palju (valida õige; kui valite palju, siis selgitage). Vastutavad asutused on kõiki teatatud eksimusi/eeskirjade eiramisi rahuldavalt käsitlenud ja need ei mõjuta makstavat ühenduse summat, järgmiste eranditega:

- a) .....
- b) .....
- c) jne

(Märkige eksimused/eeskirjade eiramised, mida ei ole rahuldavalt käsitletud ja iga juhtumi puhul ka probleemi võimalik püsiv laad ja ulatus ning ühenduse summa, mida see mõjutab)

KOKKUVÕTE

Kas:

Juhul, kui kontrollimisel ei esinenud takistusi, eksimusi avastati vähe ja kõiki probleeme on käsitletud rahuldavalt:

- a) Kontrolli ja mulle kättesaadavate muude riiklike või ühenduse kontrollide kokkuvõtete põhjal olen arvamusel, et lõplikus kuludeklaratsioonis on otsuse 2004/904/EÜ kohaselt tehtud kulutuste kohta kõigis olulistes küsimustes esitatud õiged andmed ning et ühenduse abi lõppmakse taotlus komisjonile on põhjendatud.

Või:

Kui kontrollimisel esines takistusi, kuid eksimusi avastati vähe, või kui teatavaid probleeme ei ole rahuldavalt käsitletud:

- b) Välja arvatud punktis 1 loetletud asjaoludel ja/või punktis 2 nimetatud eksimuste/eeskirjade eiramiste korral, mida ei ole rahuldavalt käsitletud, olen kontrolli tulemusi ja mulle kättesaadavaid muid riigi või ühenduse kontrollide kokkuvõtteid silmas pidades arvamusel, et lõplikus kuludeklaratsioonis on kõigis olulistes küsimustes esitatud õiged andmed otsuse 2004/904/EÜ ja selle rakenduseeskirjade kohaselt tehtud kulutuste kohta, ning et ühenduse abi lõppmakse taotlus komisjonile on põhjendatud.

Või:

Kui kontrollimisel esines olulisi takistusi või kui avastati palju eksimusi, isegi kui avastatud eksimusi/eeskirjade eiramisi on rahuldavalt käsitletud:

- c) Punktis 1 loetletud asjaolusid ja/või punktis 2 osutatud eksimuste sagedust silmas pidades ei ole mul võimalik avaldada arvamust lõpliku kuluaruande ega komisjonile esitatud taotluse kohta ühenduse abi lõppmakse tegemiseks.

Kuupäev

Pädeva ametiisiku nimi suurtähtedega, tempel,
ametinimetus ja allkiri

_____

KOMISJONI OTSUS,
9. veebruar 2006,
millega võetakse vastu ühenduse ökomärgise tööplaan
(EMPs kohaldatav tekst)

(2006/402/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta määrust (EÜ) nr 1980/2000 ühenduse muudetud ökomärgise andmise süsteemi kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 5,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 1980/2000 on sätestatud, et komisjon koostab ühenduse ökomärgise tööplaani.
- (2) Tööplaan peaks sisaldama süsteemi arengustrateegiat, millega on kindlaks määratud keskkonna parandamise ja turu hõlvamise eesmärgid, mittetäielik loetelu tooterühmadest, mida loetakse ühenduse tegevuses esmatahtsaks, ning ühenduse süsteemi ja liikmesriikides kasutusel olevate muude ökomärgise andmise süsteemide koordineerimise ja koostöö kavad.
- (3) Lisaks sellele tuleks tööplaanis sätestada ka meetmed strateegia elluviimiseks ja esitada süsteemi rahastamise kava.

(4) Muudetud tööplaan koostatakse kogemuste alusel, mis on saadud esimese ühenduse ökomärgise tööplaani ⁽²⁾ rakendamise käigus.

(5) Tööplaan vaadatakse perioodiliselt läbi.

(6) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli 17 alusel moodustatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Lisas esitatud ühenduse muudetud ökomärgise tööplaan ajavahe-
mikuks 1. jaanuar 2005 – 31. detsember 2007 on vastu võetud.

Artikkel 2

Tööplaani läbivaatamist alustatakse enne 31. detsembrit 2007.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 9. veebruar 2006.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Stravros DIMAS

⁽¹⁾ EÜT L 237, 21.9.2000, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 7, 11.1.2002, lk 28.

LISA

ÜHENDUSE ÖKOMÄRGISE TÖÖPLAAN

SISSEJUHATUS

Ühenduse ökomärgis kehtestati 1992. aastal, et ergutada ettevõtteid arendama kogu olelutsükli jooksul keskkonda vähem mõjutavaid kaupu ja teenuseid ning andma tarbijatele nende keskkonnamõju kohta paremat informatsiooni.

Ühenduse ökomärgise süsteem on osa laiemast strateegiast, mille eesmärgiks on säästva arengu põhimõtetele vastava tootmise ja tarbimise soodustamine. Seda eesmärki saab saavutada "tervikliku olelutsüklile orienteeritud tootepoliitika raamistikus", nagu on viidatud kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis (6EAP). Peamisteks eesmärkideks on kõrge kaitsetaseme tagamine ja seose lõhkumine keskkonnale avaldatava surve ja majanduskasvu vahel, töötades seega Euroopa Liidu Lissaboni majandusliku ja sotsiaalse uuenemise strateegia (2000), ⁽¹⁾ ja säästva arengu strateegia (Göteborg, 2001) ⁽²⁾ raamistikus.

Täpsemalt, teatistes tervikliku tootepoliitika kohta ⁽³⁾ (IPP) soovitakse toodetega seotud keskkonnapoliitika tugevdamise ja raskuspunktide muutmise ning keskkonnasäästlikumate ehk rohelisemate toodete turu arendamise uut strateegiat. Ühenduse ökomärgis on üks vahenditest selle eesmärgi saavutamiseks. Ökomärgise süsteemis on märkimisväärselt palju informatsiooni ja asjatundlikkust tootepoliitika kohta, mille aluseks on toote olelutsükli põhinev mõtteviis, ja see tuleks teha kättesaadavaks sidusrühmadele, kes tegelevad tervikliku tootepoliitika arendamisega.

Säästva tarbimise ja tootmise poole liikumise raames annavad ühenduse ökomärgisele uusi võimalusi uued direktiivid riigihangete kohta ⁽⁴⁾ mis integreerivad keskkonnakaalutlusi riigihangetesse, ning äsja avaldatud käsiraamat keskkonnaalaste riigihangete kohta. Kui avalik-õiguslikud ostjad ei pruugi selgesõnaliselt oma pakkumistes nõuda ühenduse ökomärgisega tooteid ja teenuseid, pakuvad uued direktiivid võimalusi kasutada süsteemis sätestatud kriteeriume või nende ekvivalente, määratledes tõhususpõhiseid ja funktsionaalseid keskkonnanõudeid. See peaks julgustama riigiasutusi võtma vastu poliitilisi otsuseid oma hangete rohelisemaks muutmiseks ühenduse ökomärgise ja selle kriteeriumide või muude ekvivalentsete süsteemide kaudu, mis pakuvad tugevat tooteinformatsioonilist alust.

Ühenduse ökomärgis on seotud ka paljude meetmetega, mille eesmärgiks on puhtam tootmine, keskkonnatehnoloogiate arendamine ja kasutamine. Selle struktuure, protseduure ja teadmisi peetakse tugevaks lähtepunktiks rakendusmeetmete väljatöötamiseks ettepanud energiamahukate toodete ökodisainimist käsitleva direktiivi jaoks. Prioriteetne tegevusala vastavalt keskkonnatehnoloogiate tegevusplaanile (ETAP), nimelt tõhususeesmärkide väljatöötamine ja rakendamine, hõlmab tõhususeesmärkide kontseptsiooni seose uurimist kaupade ja teenuste ökotõhususega, mida käsitlevad ühenduse ökomärgise taolised ELi algatused.

Laienemine 10 uue liikmesriigi võrra 2004. aasta mais on loonud uued tingimused ühenduse ökomärgise arendamiseks ja keskkonnateabe ning teadlikkuse suurendamiseks. Selge üleeuroopaline ökomärgis, näiteks lilleõis, muudaks tarbijatel kogu Euroopas palju lihtsamaks roheliste toodete ostmise, aidates neil ka I tüüpi märgistest paremini aru saada.

Hästi disainitud, turupõhised ökomärgise süsteemid pakuvad endiselt tarbijatele suurt huvi seetõttu, et on vahetud ja lihtsad ning tagavad kodanikele parema ja kättesaadavama informatsiooni keskkonna kohta. Need on ka ettevõtjasõbralikud, kuna tõstavad toote esile ja annavad müügikohas turueelise, kui neid arendatakse partnerluses tootjatega ja kui neil on ettevõtete jaoks mõistlik hind.

On selge, et ühenduse ökomärgisega toodete turuos ei ole veel piisavalt suur. Praegu on olukord parem kui enne, sest tooterühmade (nii kaupade kui teenuste) valik laieneb pidevalt ja pidevalt esitatakse uusi taotlusi, siiski on selge, et süsteem tuleb läbi vaadata, et see saavutaks oma algsed eesmärgid ja eriti selle aktiivse kasutuselevõtmise äriingkonnas. Ühenduse ökomärgise süsteemi läbivaatamise valguses viiakse läbi hindamisuring, milles hinnatakse selle üldist efektiivsust negatiivsete keskkonnamõjude vähendamisel. Hinnatakse süsteemi osa säästvas tarbimises ja tootmises ning tehakse ettepanekuid selle kohta, kuidas läbivaatamine vastaks kõige paremini säästva arengu edendamisele Euroopas, samuti muudaks selle ettevõtjate ning eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks huvitavamaks. Käesolev tööplaan peab täielikult toetama süsteemi hindamist ja selle läbivaatamist, piiramata mingil viisil võimalust teha üksikõik milliseid muudatusi ökomärgise süsteemis, kui määrus läbi vaadatakse.

⁽¹⁾ KOM 2000/7: http://europa.eu.int/growthandjobs/key/index_en.htm.

⁽²⁾ KOM(2001)264 lõplik: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2001/com2001_0264en01.pdf.

⁽³⁾ KOM(2003)302 lõplik: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2003/com2003_0302en01.pdf.

⁽⁴⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 1 ja lk 114.

Seetõttu on käesoleva muudetud tööplaani põhieesmärk koostada ökomärgise süsteemi toimimisel saadud õppetundidele ja kogemustele toetudes kolmeks järgmiseks aastaks tööplaani, mille eesmärgid on järgmised:

- teha ühenduse ökomärgisest toodete ja teenuste keskkonnakvaliteedi parandamise edukam ja tõhusam vahend,
- muudetud tööplaani peab keskenduma ka käesoleval ajal toimuva ökomärgise süsteemi hindamise ja eelseisva määruse muutmise toetamisele,
- jätkata panuse andmist tarbimise säästvamaks muutmisel ning edendada ühenduse säästva arengu strateegias ja kuueaastas keskkonnavalas tegevusprogrammis seatud poliitika eesmärkide saavutamist,
- kasutada tõhusaimal viisil komisjoni, liikmesriikide ja Euroopa Liidu Ökomärgise Komisjoni (EUEB).⁽¹⁾ liikmete poolt süsteemile eraldatud ressursse.

STRATEEGIA SÜSTEEMI ARENDAMISEKS AASTATEL

2005–2007

1. Ökomärgise määruse läbivaatamise poliitika ja strateegia

Ühenduse ökomärgise süsteemi arendatakse pidevalt ning kohandatakse seda pikaajalise poliitika ja strateegiaga. See tuleb tihedalt siduda käimasolevate aruteludega ja tööga EL tervikliku tootepoliitika teatise rakendamiseks, samuti teiste arendatavate õigusmeetmetega, nagu ettepanek direktiiviks energiamahukate toodete (EuP) ökodisaini kohta, 92/75/EMÜ raamdirektiiv kodumajapidamisseadmete kohta ja *Energy Star*'i nõukogu otsus kontoriseadmete kohta, ETAPI rakendamine, kuues keskkonnavalas tegevusprogramm ja ühenduse säästva arengu strateegia. Ühenduse ökomärgise süsteem peab hoolikalt jälgima ka tootemärgistuse laiemat arengut, samuti eetika-, kvaliteedi- ja tervisemärkide arengut, tagades ühtlasi eri teaduskomiteede piisava kaasamise, et jätkuvalt parandada ökoloogiliste kriteeriumide teaduslikku alust. Samavõrra tähtsad on arengud keskkonnajuhtimissüsteemide alal, eriti seoses ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemiga (EMAS).

Asjaga seotud arutelude ja infovoogude tõhusamaks juhtimiseks nii süsteemi sees kui välisfoorumitega seoses ning süsteemi tulevikku käsitlevate mõttevahetuste paremaks ettevalmistamiseks ja juhtimiseks loodi esimeses ökomärgise tööplaanis aktiivne poliitikajuhtimise rühm. See on andnud väga väärtusliku panuse süsteemi edasisse poliitikasse ja strateegiasse, käsitledes integratsiooni muude keskkonnapoliitikatega, koostoimet muude infovahenditega ning pikaajaliste poliitikaküsimuste laia ringi. See on selgelt identifitseerinud peamised väljakutsed, millega süsteem käesoleval hetkel kokku puutub, ning on andnud panuse arutelluse, arendades erinevaid ideid süsteemi hindamise ja muutmise kohta. Neid ideid tuleb rakendada aruteludes süsteemi muutmise kohta, kui prioriteediks peetakse sidusrühmi hõlmavaid kohtumisi.

Eesmärk

EUEBi, liikmesriikide ja komisjoni prioriteet peaks olema ökomärgise süsteemi pikaajalise poliitika ja strateegia arendamine ning kohandamine määruse järgneva läbivaatamise valguses. Samuti peaksid nad andma oma panuse ökomärgise kaasamiseks eri poliitikavaldkondadesse, mida arendatakse seoses säästva tarbimisega (näiteks terviklik tootepoliitika, energiamahukad tooted, rohelised riigihanked, tootemärgid laiemalt, roheliste toodete väiksem maksustamine, ETAP, jne).

Tegevus

EUEB, liikmesriigid ja komisjon peaksid muutma prioriteediks kaasaaitamise ökomärgise süsteemi hindamisele ja läbivaatamisele, et aidata arendada ja kohandada selle pikaajalist poliitikat ja strateegiat. See kaasaaitamine peaks koosnema erinõuupidamistest, uuringutest ja ekspertide mobiliseerimisest pärast uuringutulemuste avaldamist.

⁽¹⁾ Märkus: Euroopa Komisjon toimib EUEB sekretariaadina ja osaleb kogu tema tegevuses.

2. Keskkonna parandamise ja turu hõlvamise eesmärgid

Keskkonna parandamise ja turu hõlvamise eesmärgid tuuakse välja süsteemi muutmise valguses. Need eesmärgid on:

- a) suurendada ökomärgistatud toodete potentsiaalsete turgude arvu, järk-järgult laiendades ökomärgistatud tooterühmade valikut ja muutes selle tootjatele atraktiivsemaks;
- b) oluliselt suurendada ökomärgise nähtavust kõikidel nendel turgudel ja kõikides nendes tooterühmades (s.t suurendada ökomärgistatud toodete arvu turgudel);
- c) kaaluda süsteemi üldist keskkonnatulu ning selle panust tarbimise säästvamaks muutmisel;
- d) jätkata ühenduse ökomärgise ja EMASi vahelise potentsiaalse koostoime kasutamist.

a) Tooterühmade arendus

Praeguseks on kinnitatud kriteeriumid 23 tooterühmale: pehme paber, nõudepesumasinaid, mullaparendusained, voodimadratsid, värvid ja lakid sisetöödeks, jalatsid, tekstiilitooted, personaalarvutid, pesupesemiseks ettenähtud detergendid, nõudepesumasinas kasutatavad detergendid, koopiapaber, elektripirnid, kaasaskantavad arvutid, külmikud, pesumasinaid, üldpuhastusained ja sanitaarpuhastusained, käsinõudepesu vahendid, televiisorid, kõvad põrandakatted, tolmuimejad, turistide majutamise teenused, kámpinguteenused ja määrdeained.

Tooterühm peab vastama erinevatele tingimustele, et seda lugeda prioriteetseks tooterühmaks ühenduse ökomärgise saamisel. Määruse (EÜ) nr 1980/2000 artikli lõikes 2 esitatakse rõhutatult mõned kõige tähtsamad nõuded, mis käsitlevad tooterühma sobivust ökomärgise saamiseks. Tootel peab siseturul olema tähtis koht ning seda tuleb müüa lõpptarbimiseks ja -kasutamiseks. Sellel peab olema oluline keskkonnamõju, mida tarbijavalik saab positiivselt mõjutada, ning tootjatel ja jaemüüjatel peab olema kindel soov panna ökomärgis oma toodetele.

Esimeses tööplaanis sisaldunud kontrollküsimustiku alusel viidi läbi prioriteetide leidmise uuring ⁽¹⁾ ning selle tulemusel saadud prioriteetsete tooterühmade nimekiri on esitatud 1. lisas. Süsteemi läbivaatamise valguses peaksid EUEB ja liikmesriigid jätkama metodoloogiat väljatöötamist uuringu alusel tooterühmade prioriseerimiseks ja vastavalt uurimistulemustes avaldatud soovitudele edasise töö ja parendamise kohta. Nad peaksid laiendama ka keskkonnatulu hindamisele ja kandidaattooterühmade turustusperspektiividele. Samuti tuleb jätkuvalt analüüsida konkreetseid nõudeid teenuste prioriteetsusastme hindamiseks.

Parandatud metodoloogia peaks tagama objektiivse võimaluse kaupade ja teenuste tooterühmade prioriseerimiseks. Seejuures tuleb arvesse võtta ka antud kauba või teenuse otsest suhet olemasolevate tooterühmadega.

Tuleks moodustada ajutine juhtrühm, et objektiivselt ja läbipaistvalt kindlaks määrata, millised võiksid olla prioriteetsemad tooterühmad.

Tooterühmade arendamiseks tehtud töö ei tohiks siiski piirata võimalust teha muudatusi selles, kuidas tooterühmi vaadeldakse ökomärgise süsteemi läbivaatamisel.

Eesmärk

Süsteemi läbivaatamise valguses kinnitada tooterühmade kogum, mis moodustab piisavalt tervikliku ja juhitava tootevaliku huvi äratamiseks jaemüüjates, tootjates (sh väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted) ning tarbijates.

Kasutada parimal viisil tooterühmade arendamiseks eraldatud ressursse, keskendudes ühenduse ökomärgise saamiseks kõige sobivamatele tooterühmadele.

Viie aastaga peaks kinnitatud tooterühmade arv kasvama 30–35 tooterühmani.

(1) AEAT, konfidentsiaalne, uute ökomärgisega tooterühmade prioriseerimine, ettekanne Euroopa Komisjonile, keskkonna peadirektoraat, mai 2004.
http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/product/pg_prioritisation_en.htm

Tegevus

Prioriteetsete tooterühmade nimekirja tuleks regulaarselt uuendada pärast konsulteerimist EUEBiga. Iga tooterühma läbivaatamisel peaks EUEB selle prioriteetsust uuesti hindama.

Arvestades eelmise tööplaani jooksul läbi viidud prioriseerimisuringut, peaksid pädevad asutused ja EUEB jätkama prioriseerimismeetodite täiustamist, püüdes eelkõige välja töötada asjakohast "prioriseerimisküsimuste" kaalumist uuringus. Lisaks muudele faktoritele peaks see arvestama kindlaksmääratud tooterühmade edu või ebaedu, kandidaattooterühmadest tulenevat keskkonnatulu ja konkreetseid teenuste prioriteetsusastme hindamise nõudeid, arvestades käimasoleva süsteemi hindamise tulemusi ja suundumusi.

Lisaks vajalikele läbivaatamistele peaks komisjoni, EUEBi ja liikmesriikide eesmärgiks olema kahe uue tooterühma kinnitamine igal aastal. Tooterühmade kriteeriumide kehtivusaeg peaks üldjuhul olema 4–5 aastat (kuigi seda soovitatavat ajavahemikku võib igal üksikjuhtumil kohandada).

Tuleks luua EUEBi ajutine juhtimisrühm, kes saab kokku kord aastas, et anda soovitusi, millised on kõige prioriteetsemad tooterühmad ja milline on tooterühmade läbivaatamise ajaplaan. Rühm kinnitab ka kriteeriumide läbivaatamise vajalikkuse määramise metodoloogia, mis põhineb vastavate alade tehnilisel arengul.

Uute tooterühmade arendamine ei tohiks siiski piirata vajadust pühendada aega ja ressursse ökomärgistuse süsteemi muutmise protsessile.

b) Turu hõlvamine, nähtavus ja tarbijate teadlikkus

Ökomärgise nähtavust mõõdetakse nelja parameetri abil:

- ettevõtted: ökomärgise saanud ettevõtete arv,
- tooted: toodete arv, millele need ettevõtted on saanud ökomärgise,
- kaubad: nendesse toodetesse kuuluvate kaubaartiklite arv, mida turustatakse ökomärgisega,
- väärtused: nende kaupade müügiväärtus tehase tasandil.

Praegu (2005. aasta mais) kasutab ühenduse ökomärgist üle 250 ettevõtte (võrreldes 87ga 2001. aasta augustis) sadadel toodetel. Taotlejate arvu põhjal otsustades on kõige edukamad tooted tekstiilmaterjalid, värvid ja lakid sisetöödeks ning turistide majutamise teenused. Ühenduse ökomärgise valdajad ja nende tooted on Euroopa Liidus ja Euroopa Majanduspiirkonnas ikka veel küllaltki ebaühtlaselt jaotunud, ent võrreldes varasemaga on tooted kaetud paremini ja tasakaalustatumalt.

2004. aastal müüdi ühenduse ökomärgistusega tooteid hinnanguliselt umbes 400 miljonit (võrreldes 54 miljoniga 2001. aastal) ja nende müügiväärtus tehase tasandil oli umbes 700 miljonit eurot võrreldes 114 miljoni euroga 2001. aastal.

Ühenduse ökomärgisega toodete tegelik turuosa on siiski veel suhteliselt tagasihoidlik, praegu on see kõvasti alla 1 % kõikide tooterühmade turust.

Süsteemi peamine eesmärk peaks olema selle atraktiivsuse oluline parandamine ettevõtjate jaoks, samuti märgistusega toodete arvu oluline suurendamine, et muuta ökomärgis turul nähtavaks ja tugevdada selle keskkonnamõju. Samal ajal peaks püüdma pidevalt tõsta nähtavust, et liikuda ökomärgise teoreetiliselt suurima võimaliku turuosa poole, mis on üldiselt 5–25 % koguturust (sõltuvalt kõnealusest tooterühmast ja sellega seotud ökomärgise valikulise andmise kriteeriumidest).

Sellega seoses peavad ökomärgise andmise pädevad asutused jätkama sihttooterühmade kindlaksmääramist igas liikmesriigis. Terviklik turundusstrateegia parandaks olulisel määral tarbijate orientatsiooni ja turu atraktiivsust, nagu edukalt tõestas 2004. aasta oktoobris toimunud Euroopa lillenädal.

Saadud kogemused näitavad, et nõudlus tuleb aktiivsemalt läbi mõelda, ning 2004. aasta Euroopa lillenädala äsjased kogemused näitavad, et olukorda saab muuta kombineeritud pakkumise-nõudluse strateegiaga.

On väga tähtis soodustada EL ökomärgise tunnustamist kõigis liikmesriikides ja motiveerida ettevõtteid seda taotlema ning rõhutada praktilist kasu, mida nad sellest võivad saada.

Esimese tööplaani rakendamise käigus on turundusjuhtimise rühma tööst selgunud vajadus üldise tarbijauuringute metodoloogia järele. Uuringud tuleb läbi viia, et jälgida äratundmise astet ning tarbijate teadlikkuse arengut. On oluline soodustada ühenduse ökomärgise tunnustamist kõigis liikmesriikides ning vahetada samal ajal kogemusi ökomärgise rakendamise kohta vanade ja uute liikmesriikide vahel.

Komisjon valmistab ette brošüüride seeriat, mis selgitab ökomärgise eesmärke ja tähendust konkreetsete tooterühmade jaoks ja mis antakse kaasa ökomärgisega toodetele nende müümisel tarbijale. Samuti on välja töötatud erinevad brošüürid, mille eesmärgiks on tootjate ja hulgimüüjate varustamine informatsiooniga juhtivate tooterühmade kriteeriumide kohta (üldised tooted, tekstiiltooted, jalatsid, pesupesemisel kasutatavad detergendid, värvid ja lakid). Neid materjale peavad EUEBi liikmed jätkuvalt täiustama ja süstemaatiliselt levitama.

Turustusressursside optimeerimiseks peavad liikmesriigid tegema koostööd tootjatega, et organiseerida üldisi turuskampaaniaid oma kodumaal.

Eesmärgid

Suurendada ökomärgisega toodete väärtust ja/või arvu vähemalt 50 % aastas.

Enne tööplaani kehtivusaaja lõppu saavutada nähtavuse miinimumtase kõigis liikmesriikides, kaasa arvatud metodoloogia, mille abil seda tulusalt mõõta.

Kõik asjaomased tootjad ja jaemüüjad peaksid olema ühenduse ökomärgisest teadlikud ja pikas perspektiivis peaks üle poole Euroopa tarbijatest ühenduse ökomärgise logo pidama märgiseks, mis näitab, et toode vastab rangetele keskkonnanõuetele.

Tegevus

Enne tööplaani esimese rakendusaasta lõppu peaks turundusjuhtimise rühm koos liikmesriikide abiga esitama soovitusel, kuidas saab mõõta "Turu hõlvamist, nähtavust ja tarbijate teadlikkust" ja millised peaksid olema selle teadlikkuse astmed, arvestades 2004. aasta lillenädala kampaaniast saadud kogemusi.

EUEB peaks täiustama juba olemasolevaid aruandlusmehhanisme, mille abil koostatakse iga-aastane statistika eri tooterühmade turu hõlvamise kohta.

EUEB, liikmesriigid ja komisjon peaksid soodustama ühenduse ökomärgistust, et saavutada kokkulepitud eesmärgid. Sihtrühmadeks peaksid olema eriti jaemüüjad ja riigihangetega tegelevad ametnikud (vt allpool). Meetmete kohta tuleks aru anda (ja nende kohta informatsiooni vahetada) EUEBi koosolekutel vähemalt kord aastas. Samal ajal tuleks sidusrühmadelt süstemaatiliselt tagasisidet saada ja see arvesse võtta.

Selleks peaks iga liikmesriik välja töötama turundusstrateegia, mis sisaldab vajalikke tegevusi prioriteetsuse järjekorras.

Tuleb luua asjakohane partnerlus huvitatud osapooltega (kaasa arvatud valitsusvälised organisatsioonid, tootjad, tarbijaorganisatsioonid ja hulgimüüjad), et tõsta teadlikkust süsteemi kohta neis organisatsioonides ja soodustada lilledieaga märgistatud kaupade turustamist nende kontaktvõrkude kaudu.

EUEB, liikmesriigid ja komisjon peaksid soodustama kogemuste vahetamist ökomärgise rakendamise kohta vanade ja uute liikmesriikide vahel, näiteks organiseeritud õppesessioonide vormis.

Vt ka märgise tuntuse edendamise ühismeetmeid (4. jao punkt b ja 5. jagu).

c) Keskkonnatulu

Ökomärgise süsteemi üldeesmärk on edendada niisuguseid tooteid, mida kasutades on võimalik vähendada negatiivset mõju keskkonnale, võttes aluseks teaduslike uuringute andmed ja vastavalt ökomärgise määruise (EÜ) nr 1980/2000 artikli 1 lõikele 4, võrreldes muude toodetega samas tooterühmas, ning aidata sellega kaasa ressurside tõhusale kasutamisele ja keskkonnakaitse kõrgele tasemele. Sellega antakse panus tarbimise säästvamaks muutmisele ja aidatakse kaasa ühenduse säästva arengu strateegias (näiteks kliimamuutuse valdkond, ressursitõhusus ja ökotoksilisus), kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis ja tervikliku tootepoliitika teatistes seatud poliitika eesmärkide saavutamisele.

Varasemad uuringud ja aruanded on näidanud, et ökomärgise täpset keskkonnatulu on raske hinnata, sest seda on raske eristada muude keskkonnameetmete rakendamise abil saavutatud keskkonnatulust ja eraldi mõõta. Samas kui otsene tulu on peamiselt seotud keskkonnakokkuhoiuga, mis saadakse siis, kui ökomärgisega toodete turuosa tõuseks, arvestavad kaudsed tulud muid positiivseid toimeid, mis ökomärgisel on olnud või mida see võib potentsiaalselt tulevikus omada. Hiljuti valminud uuring ühenduse ökomärgise otseste ja kaudsete tulude kohta näitab, et 20 %lise turuosa suurenemisega suudaks ühenduse ökomärgis saavutada olulist kokkuhoidu oma kaudsete tulude kaudu, potentsiaalselt töötades kui üks kõige rentaablimaid instrumente CO₂ heite vähendamiseks võrreldes muude poliitika ja programmiliste tegevustega.

Riigihanked moodustavad EL SKTst umbes 16 %⁽¹⁾ ning äriühingute ja riiklike ja valitsusväliste organisatsioonide ostjaid tuleks julgustada ökomärgise kriteeriume või nende ekvivalente pakkumiskutsetes süstemaatilisemalt kasutama. Asja avaldatud käsiraamat keskkonnaalaste riigihangete kohta annab selles osas oma olulise panuse.

Ostjate teadlikkus ei ole turu oluliseks mõjutamiseks siiski veel piisavalt kõrge. Seega peaks üks konkreetne eesmärk olema suurendada järgmise kolme aasta jooksul avalik-õiguslike ostjate nõudlust roheliste toodete järele. Sellise nõudluse suurendamise meetmeid tuleb uurida.

Eesmärgid

Soodustada säästvat tarbimist ja kindlustada poliitika eesmärgi, mis on välja toodud ühenduse säästva arengu strateegias, kuuendas keskkonnaalases tegevusprogrammis ja teatistes tervikliku tootepoliitika kohta.

Riigihangetega tegelevaid ametnikke tuleks niipea kui võimalik informeerida ökomärgise kasutamise võimalustest nende pakkumiskutsetes.

Tegevus

EUEB peaks jätkama tööd, et hinnata ökomärgise kui terviku otsest ja kaudset keskkonnatulu. Samuti tuleks süstemaatiliselt hinnata potentsiaalset kasu kõigi uute või läbivaadatud tooterühmade kriteeriumide puhul.

EUEB, liikmesriigid ja komisjon peaksid informeerima riigi- ja erahangetega tegelevaid ametnikke ühenduse ökomärgise kriteeriumide või selle ekvivalentide kasutamise võimalustest nende pakkumiskutsetes.

d) Ühenduse ökomärgise ja EMASi koostoime

Ühenduse ökomärgise ning ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) teineteist täiendavat ja vastastikku toetavat rolli tuleb analüüsida ning täiustada tõelise partnerluseni mõlema süsteemi läbivaatamise valguses. Mõlema süsteemi edukuse tagamiseks on vajalik tihe koostöö ja selge arusaamine sellest, kuidas nad koos töötavad. Nagu on sätestatud eelmises tööplaanis, juhitakse EMASi või ISO 14001 kasutatavat äriühingut süstemaatiliselt ka keskkonnanõudeid arvestades ning ta parandab pidevalt oma keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkust rohkem, kui on ette nähtud õigusaktide miinimumnõuetega. Ühenduse ökomärgisega toode kuulub keskkonna seisukohalt kindlasti parimate toodete hulka. Ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi kasutava äriühingu keskkonnapoliitikas on kasu ökomärgise kriteeriumidest, mis kujutavad endast tema toodete jaoks selget ja positiivset keskkonnaalast eesmärki. Keskkonnategevuse tulemuslikkuse eesmärgid võib tuletada ökomärgise kriteeriumide rakendamisest. Äriühingul, millel on ökomärgis olemas või mis tahab seda oma toodetele saada, on ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemist kasu, et kontrollida ja säilitada vastavust kõikidele märgise andmise kriteeriumidele. saades samal ajal kasu laienenud turundusvõimalustest. Ühenduse ökomärgise süsteemis on osutunud võimalikuks teha mitmesuguseid maksuvähendusi EMASisse ja ISO 14001 kuuluvatele sertifitseeritud äriühingutele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtetele ning esmasliikmetele.

⁽¹⁾ Komisjoni etekanne riikliku tellimuse majandusliku efekti kohta "Ettekanne riiklike tellimuste turgude funktsioneerimise kohta ELis: ELi direktiivide rakendamise kasu ja tuleviku väljakutsed", 3.2.2004.
http://europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/docs/public-proc-market-final-report_en.pdf.

3. Ökomärgise andmise ELi süsteemi ja liikmesriikides kasutusel olevate muude I tüüpi süsteemide koordineerimine, koostöö ja seosed

Nagu on sätestatud eelmises tööplaanis, peaks ühenduse ökomärgise ja liikmesriikides kasutusel olevate muude ökomärgiste vaheline koostöö ja koordineerimine peaks järk-järgult muutuma süstemaatilisemaks ja igakülgsemaks. See võiks suurendada süsteemi majanduslikku efektiivsust ja aitaks vähendada potentsiaalseid kahjustavaid kaubandusmõjusid. Sel eesmärgil loodi alaline koostöö ja koordineerimise juhtimisrühm, mis on kohtunud umbes neli korda aastas.

Koostöö ja koordineerimise juhtimisrühmas viimase kolme aasta jooksul saadud kogemuste valguses kehtivad senini koostöö ja koordineerimisega seotud eesmärgid. Rühm ei ole oma teoreetilist potentsiaali veel saavutanud.

Peamised positiivsed tulemused on kontsentreeritud kahele alale: on kogutud palju informatsiooni selle kohta, kuidas pädevad asutused töötavad, ja selle tulemusena on sooritatud tegevusi, et ühtlustada erinevate pädevate asutuste protseduure. See on oluline samm edasi, kuna süsteemi usaldusväärsus nõuab, et samasuguseid protseduure kohaldaksid kõik pädevad asutused.

Siiski on ühenduse ökomärgise ja muude ökomärgise süsteemide koostööl ja koordineerimisel palju arenguvõimalusi, kuna kõrge koostöö tase nõuab kõigilt asjaosalistelt kõrget pühendumusastet.

Et seda olukorda parandada, on eelneva tööplaani raames rakendatud mitmeid meetmeid, nagu näiteks aktiivne suhtlemine siseriiklike ökomärgise süsteemidega, et julgustada neid ühenduse ökomärgisega jätkuvalt koostööd tegema. Koostöö ja koordineerimise juhtimisrühma poolt kasutusele võetud algatused sisaldavad kohtumise korraldamist ühenduse ökomärgise ning siseriiklike ökomärgiste süsteemide eesistujate ja esindajate vahel, samuti sidusrühmade kaasamise sarnasuste uurimist ja ühenduse ökomärgise ja muude siseriiklike märgiste kontrollimist. Muude tegevuste hulka kuuluvad tooterühmade kriteeriumide ühtlustamise uurimine, mis on andnud julgustavaid tulemusi mõnedes liikmesriikides, nt Austrias. Oluline töö selles osas on veel käimas.

Nagu eelmises tööplaanis sätestatud, saavutatakse oluline ressursside kokkuvõtte tooterühmade arendamise parema koordineerimisega.

Ja viimaks on laienemine 10 uue liikmesriigi võrra toonud kaasa mõned uued siseriiklikud ökomärgised, mis avab uued koostöövõimalused, ent esitab ka uued väljakutsed.

Eesmärk

Kasutada koostoimet ühenduse ökomärgise ja muude ökomärgiste vahel liikmesriikides, suurendades järkjärguliselt ja süstemaatiliselt koostööd, koordineerimist ja sidemeid nende vahel, eriti arvestades ökomärgise süsteemi läbivaatamist.

Tegevus

Koostöö ja koordineerimise juhtimisrühm peaks ette valmistama ja rakendama strateegia, mis julgustaks siseriiklike I tüüpi ökomärgiseid tegema edasist koostööd ja looma sidemeid ühenduse ökomärgisega.

a) **Tooterühmade arendamise koordineerimine**

Ühenduse ökomärgise ja muude ökomärgiste süsteemid peaksid vahetama süstemaatiliselt infot olemasolevate tooterühmade ja tooterühmade arendamisprogrammide kohta ning vajaduse korral seda tööd koordineerima, andes ühiskasutusse ressursse, kogemusi ja tulemusi. Nii saaksid kõik osalised ressursse kokku hoida, eri süsteemide rollid saaksid selgemaks ja ühtlustamine muutuks lihtsamaks (juhuolul, kui ühesugustel märgistel on samad eesmärgid). Kõik asjaomased asutused peaksid töötama, et arendada oma mõtlemist, kuidas ühenduse ökomärgis ja muud märgised saaksid pikaajalises perspektiivis paremini vastastikku toimida, arvestades tulevast ühenduse ökomärgise määrase läbivaatamist.

Eelmise tööplaani jooksul on seda tehtud (näiteks märgistega "Nordic Swan" ja "Stichting Milieukeur"), kuid koostöö pole olnud süstemaatiline ning tuleb teha rohkem jõupingutusi selleks, et saavutada ühtlustamise lävitase. Ühenduse ökomärgise ja siseriiklike süsteemide koordineerimisjõupingutused keskenduvad nüüd tooterühmade arendamise prioriseerimisele, lähenemisele, teadlikkuse tõstmisele seoses spetsiifiliste vajaduste ja tingimustega siseriiklikul tasandil – kõik seoses informatsiooni andmisega ökomärgise määrase läbivaatamiseks.

Et koordineerimisprotsess selgemaks ja süstemaatilisemaks muuta, tuleks liikmesriikide strateegia seisukohad seoses vastavate siseriiklike süsteemidega üksikasjalikuks kujundada tooterühma arendamise või läbivaatamise alguses. Eriti kui ühenduse ökomärgise kriteeriumid tooterühma jaoks on juba olemas ja liikmesriik otsustab iseseisvalt välja töötada uued kriteeriumid oma siseriikliku märgise jaoks, tuleb EUEBis arutada kriteeriumide arendamistöö põhjuseid ja spetsiifilisi siseriiklike tingimusi, mis selle vajalikuks muudavad.

Eesmärk

Parandada järk-järgult tooterühmade arendustöö koordineerimist erinevates EL märgisesüsteemides, eriti ökomärgise süsteemi muutmise seisukohast.

Tegevus

EUEB peaks soodustama koostööd liikmesriikide siseriiklike märgistega, et läbi vaadata ning katalogiseerida kõik ELis ökomärgistega hõlmatud tooterühmad ning jätkata tööd nende tooterühmade ja nende kriteeriumide keskgregistri loomiseks ning ajakohastamiseks. Seda tööd tuleks kasutada selleks, et kaaluda, kuidas ühenduse ökomärgise määruse läbivaatamine aitaks kaasa paremale koordineerimisele siseriiklike ja rahvusvaheliste märgistega.

EUEBi ja muud märgised liikmesriikides peaksid oma tööprogramme järk-järgult koordineerima ja süstemaatiliselt informatsiooni vahetama.

EUEB peaks arvesse võtma globaalse ökomärgise võrgustikus (GEN) tehtavat asjakohast tööd, jällegi ökomärgise süsteemi muutmise valguses.

- b) **Ühismeetmed ühenduse ökomärgise süsteemi ja liikmesriikide muude ökomärgiste ning nende ökomärgistatud toodete tuntuse edendamiseks, et suurendada tarbijate teadlikkust ja arusaamist nende süsteemide ühisest ja täiendavast rollist**

Nagu on sätestatud eelmises tööplaanis, tuleb erinevatele sidusrühmadele anda informatsiooni, milles selgitatakse Euroopa erinevate ökomärgiste keskkonnaväärtust ja esitatakse erinevaid süsteeme pigem üksteist täiendavate kui konkureerivatena.

See eeldab ühenduse ökomärgise ja siseriiklike märgiste vahelisi mitmeid ühisarutelusid, et jõuda süsteemide, nende esitlemise, ühiste ja üksteist täiendavate eesmärkide ja rollide suhtes ühisele arusaamisele.

Edasi tuleb kasutada kattuvate tooterühmade ühiseid müügi edenduskampaaniaid, ühist veebilehekülge/andmebaasi, ühiseid tunnustusmehhanisme ja spetsiifiliselt kohandatavaid lõive tootjatele mõlema süsteemi jaoks.

Eesmärk

Uurida näiteid, mille puhul ühenduse ökomärgis ja muud ökomärgised liikmesriikides täiendavad teineteist tugevalt, ning uurida ühistegevuse võimalusi.

Tegevus

Koostöö ja koordineerimise juhtimisrühm, komisjon, liikmesriigid ja muud märgised liikmesriikides peaksid üheskoos välja töötama siseriiklike märgiste ja ühenduse ökomärgise ühiste rollide ja eesmärkide nimekirja.

EUEB ja muud märgised liikmesriikides peaksid uurima võimalusi ühise ökomärgisega toodete "roheline kaubamaja" loomiseks Internetis (ja/või sellega seotud tegevuste sooritamiseks). Soodsate tulemuste korral tuleks välja pakkuda ajakava ja eelarve selle realiseerimiseks.

Komisjon on EUEBiga konsulteerides vastu võtnud ühenduse ökomärgise lõivude struktuuri, et pakkuda sobivat hinnaalandust taotlejatele, kes soovivad nii ühenduse ökomärgist ja ühte või enamat muud märgist liikmesriikides ⁽¹⁾ Liikmesriikide muid märgisesüsteeme tuleks innustada sama tegema.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. novembri 2000. aasta otsus 2000/728/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse ökomärgise taotluse menetluslõiv ja aastamaks (EÜT L 293, 22.11.2000, lk 18). Komisjoni 22. mai 2003. aasta otsus 2003/393/EÜ, millega muudetakse otsust 2000/728/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse ökomärgise taotluse menetluslõiv ja aastamaks (EÜT L 135, 3.6.2003, lk 31).

4. Ühismeetmed tuntuse edendamiseks

Vabatahtlik süsteem võib olla edukas ja turgu märkimisväärselt mõjutada üksnes siis, kui see pakub majanduslikke ergutsusi potentsiaalsetele taotlejatele ning saab olulist tuge turundus- ja edendusmeetmetest. Läbivaadatud ja täiendatud määruse (EÜ) nr 1980/2000 artiklis 10 kutsutakse liikmesriike ja komisjoni koostöös EUEBi liikmetega edendama ühenduse ökomärgise kasutamist teadlikkuse tõstmise ja teabekampaaniate korraldamisega tarbijatele, tootjatele, kauplejatele, jaemüüjatele ja üldsusele. Otsustava tähtsusega on eri sidusrühmade kaasamine, eriti niisuguste, mis võivad tegutseda propageerijatena (näiteks jaemüügisektor ning tarbijate ja keskkonnaasjadega tegelevad valitsusvälised organisatsioonid).

EUEB peaks jätkama korrapäraselt kaks korda aastas korraldatavaid turunduse juhtimisrühma koosolekuid, kus käsitletakse põhiliselt turustamist, märgise tuntuse edendamist ja strateegia arendamist.

Olemasolevate ressursside ühine kasutamine võimaldab ette valmistada tarbijatele pühendatud edasipüüdlikke kampaaniaid, nagu näiteks "Lillenädal" 2004. aasta oktoobris.

Eesmärk

EUEB, komisjon ja liikmesriigid peaksid asjakohasel määral koordineerima oma turundustegevust ning välja töötama ja rakendama ühismeetmed.

Tegevus

Turunduse juhtimisrühm peaks kohtuma vähemalt kaks korda aastas, et arutada süsteemi strateegilist arengut, arvestades turunduse ja edenduse küsimusi.

Nagu on sätestatud eelmises tööplaanis, peaksid EUEB, komisjon ja liikmesriigid ühiselt kindlaks määrama kõige tähtsamad sihtrühmad, määratlema neist igaihe strateegia ja selle rakendama.

a) Ühised edendusmeetmed sidusrühmade teadlikkuse parandamiseks

Põhieesmärk on anda pidevalt infot ökomärgise ja selle arengu kohta tootjatele, tarbijatele ja mõjutajatele (jaemüüjatele ja valitsusvälistele organisatsioonidele), tegelikult kõikidele sidusrühmade. Trükised (brošüürid, teabelehed ja artiklid) ning Interneti koduleheküljel on mõned asjakohastest vahenditest. Samal ajal tuleks sidusrühmadelt süstemaatilisel tagasisidet saada ja seda arvesse võtta.

Komisjon ja erinevad pädevad asutused on välja töötanud täieliku brošüüride sarja, muutnud selle asjaomastele sidusrühmadele korrapäraselt kättesaadavaks ning ajakohastavad ja täiendavad seda. Viimase kolme aasta jooksul on tehtud jõupingutusi, et paremini kasutada piiratud ressursse brošüüride, teabelehtede ja teabematerjali koostamiseks ning nende korrapärasemaks jaotamiseks peamistele sihtrühmadele.

Ka ühenduse ökomärgise interneti koduleheküljel (<http://europa.eu.int/ecolabel>) on olnud edukas asjakohase informatsiooni allikas ja seda on regulaarselt uuendatud. Vaatamiste arv on pidevalt suurenenud ja on praegu umbes 75 000 kuus. Selle usaldusväärsuse ja läbipaistvuse suurendamiseks julgustatakse kõiki sidusrühmi, sealhulgas tööstust, tarbijaid ja keskkonnaasjadega tegelevaid valitsusväliseid organisatsioone, et nad täiendaksid seda regulaarsete andmetega. Oluline on selle töö jätkamine ja veebilehekülje edasine arendamine tema täieliku potentsiaali saavutamiseni.

Lisaks asjakohastele infovahenditele on tähtis arvesse võtta ka üritusi, kus ühenduse ökomärgist võiks laiemale avalikkusele esitleda, näiteks näitusi ja messe. Senini ei ole süstemaatilisel analüüsitud, millised näitused või messid on süsteemi edendamiseks kõige sobivamad, kuigi seda on tehtud ajutiselt, peamiselt eesmärgipärase turundustegevuse ajal. Teine tähtis uuritud aspekt on ökomärgistatud toodete kasutamise võimalus megaüritustel, näiteks maailma-meistrivõistlustel, olümpiamängudel, festivalidel jne. Tulemused on olnud äärmiselt positiivsed, näiteks Ateena olümpiamängude ajal 2004. aastal ja tulevaste Torino taliolümpiamängude ajal 2006. aastal.

Eelmises tööplaanis sätestatud eesmärgid ja rakendusmeetmed jäävad kehtima ka läbivaadatud tööplaanis.

Eesmärk

Pidevalt informeerida sidusrühmi ühenduse ökomärgisest ja selle arengust. Samal ajal tuleks sidusrühmadelt süstemaatilisel tagasisidet saada ja seda arvesse võtta.

Tegevus

EUEB ja liikmesriigid peaksid töötama tihedalt koos komisjoniga, et:

- uuendada ja parandada ökomärgise veebilehekülge,
  - jätkata brošüüride ja muude teadlikkuse tõstmise trükiste koostamist ja levitamist,
  - varustada sidusrühmi informatsiooniga, milles selgitatakse ökomärgise taotlemiseks vajalikke menetlusi, aega ja kulusid,
- ning
- koostada sündmuste nimekiri, kus ökomärgist tuleks edendada.

EUEB peaks uurima, milliseid lisainformatsioonivahendeid (andmebaase, juhiseid jne) taotlejatele jaotada.

Pädevad asutused koos infoabiasutustega koguvad igalt litsentsihoidjalt informatsiooni selle kohta, kus nende tooteid müüakse.

b) Ühised edendusmeetmed avalik-õiguslike ja eraõiguslike ostjate teadlikkuse tõstmiseks

Informatsioon ostjatele on saadaval nii juriidilises raamistuses (kuidas ostja saab lülitada ökomärgise kriteeriume oma pakkumiskutsetesse) kui ka tõhususepõhiste keskkonnanõuetena, nagu neid on kirjeldatud ökomärgise kriteeriumide dokumentides erinevate tooterühmade jaoks. Selles osas on oluline ökomärgise veebilehekülje roll. Tuleks välja töötada sobivad materjalid, mis soodustavad ühenduse ökomärgise kriteeriumide rakendamist riigihangetes, näiteks lihtsustatud kontrollnimekirjad kõigi tooterühmade jaoks. Tuleks korraldada EUEBi ja avalik-õiguslike ostjate ühiseid koosolekuid ning kaaluda siseriiklike ja/või piirkondlike kampaaniate korraldamist.

Eesmärk

Lühiajalises perspektiivis tuleks riigihangetega tegelevaid ametnikke informeerida ökomärgise kasutamise võimalustest nende pakkumiskutsetes.

Tegevus

EUEB, komisjon ja liikmesriigid peaksid koostöös vastutavate ametnikega, kes tegelevad haldusorganites roheliste riigihangetega, välja töötama ühisstrateegia ja ühismetmete sarja, et edendada ühenduse ökomärgise kriteeriumide kasutamist riigi- ja erahangetes.

EUEB, komisjon ja liikmesriigid peaksid tagama kõige ulatuslikuma võimaliku käsiraamatu levitamise avalik-õiguslike ostjate hulgas ning koostama vastavad materjalid. Nad peaksid korraldama ka koolituskursusi ja info levitamist ning muud asjakohaseid üritusi koostöös EMASga. Asjakohane info peaks olema ökomärgise veebileheküljel.

c) Ühine tuntuse edendamine ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete ja turustajate toetamine

Viimase kolme aasta jooksul on ühenduse ökomärgise üheks võtmeprioriteediks olnud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete osalemine üldkoosolekutel, kuid samuti ka tooterühmades, mis töötavad välja kriteeriume erinevate tooterühmade jaoks. Väikestel ja keskmise suurusega ettevõtetel ei ole alati sobivaid vahendeid või informatsiooni, et hinnata ökomärgise pakutud võimalusi ja koostada nõuetekohane taotlus. Nad peaksid saama abi võrgustikelt, millesse kuuluvad teised taotlejad, huvirühmad, pädevad asutused ja muud asjakohased organisatsioonid, näiteks kutseorganisatsioonid või piirkondlikud asutused.

Jaemüüjatel, kes peavad sidet tootjate ja tarbijate vahel, on samuti väga tähtis roll. Nemad võiksid näiteks kasutada ökomärgist oma margitoodete kvaliteedimago parandamiseks ning püüda pakkuda oma klientidele teisi ökomärgistatud tooteid. Strateegiliste partnerlussuhete arendamine jaemüüjatega peaks seetõttu olema üks prioriteetidest.

Tegevus

EUEB peaks välja töötama strateegia ja meetmed, et luua ökomärgise tugivõrgustikud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks.

EUEBi pädevad asutused peaksid koos jaemüüjatega välja töötama partnerlusstrateegia.

5. Süsteemi rahastamise kava

Paljude organisatsioonide, sealhulgas riiklike haldusorganite osalemise tõttu on viimase kolme aasta jooksul olnud raske koostada täpset eelarvet (näiteks kinnitatakse komisjoni eelarve üheks aastaks).

Ühenduse ökomärgise süsteemi vajadused koosnevad kahest osast: ressursid tooterühma arenduseks ning ressursid turunduseks ja märgise edendamiseks.

Hinnangulised ressursid, mis komisjon ja liikmesriigid 2003. aastal süsteemile eraldasid, olid umbes 3,2 miljonit eurot (palgad välja arvatud). Finantseerimine lõivudest oli ligikaudu 370 000 eurot, mis moodustab umbes 11,5 %. See tähendab, et süsteemi enesefinantseerimise võime on veidi üle 10 %, mis on pikaajalise enesefinantseerimise eesmärgi saavutamist kaugel.

Süsteemile antud ressursid on olnud piisavad tooterühmade arendamiseks ja läbivaatamiseks viimase kolme aasta jooksul. Neid on kasutatud väga efektiivselt. Suurenev tooterühmade arv ja vastav suurenemine turunduses viib loogiliselt süsteemi eelarvevahendite vajaduse suurenemisele. Seepärast tuleb süsteemi eelarvet analüüsida seoses tooterühmade kriteeriumide arendamise üldise strateegiaga.

Eesmärk

Pikaajaliseks eesmärgiks on saavutada süsteemi enesefinantseerimine. Selle saavutamiseks tuleks kindlaks määrata sobivad lühiajalised eesmärgid ja neid jälgida.

Tegevus

Enne käesoleva tööplaani kehtivuse lõppemist peaks EUEB läbi viima analüüsi, et välja töötada selge ja realistlik strateegia, mille eesmärgiks on süsteemi enesefinantseerimise võimalus. See strateegia peaks sisaldama metodoloogiat iga liikmesriigi ökomärgise süsteemiga seotud kulutuste ja tulude mõõtmiseks ning kaasnevatest finantseeringutest teatamiseks.

---

1. Lisa

Prioriteetsete tooterühmade mittetäielik nimekiri (*)

Võimalikud uued tooterühmad:

Reisijate transporditeenused
Mänguasjad ja mängud
Küttesüsteemid (siseruumid)
Jaemüügiteenused
Ostukotid
Tualett-tarbed
Prügikotid
Liimid
Veesoojendussüsteemid
Ehitusdetailid, kaasa arvatud isolatsioon
Rehvid
Väikesed elektrilised majapidamiseadmed
Sanitaartooted
Autopesuteenused
Nahktooted, kaasa arvatud kindad
Keemilise puhastuse teenused
Ehitusteenused
Koopiamasinad
Sotsiaalselt vastutustundlikud investeerimisfondid
Mehhaanilised parandusteenused
Lauanõud
Kättetoimetamisteenused
Kliimaseadmed

(*) Tuleks rõhutada, et tegemist on mittetäieliku nimekirjaga, nagu on sätestatud määruse (EÜ) nr 1980/2000 artiklis 5. Komisjon võib igal ajal anda EUEBile mandaadi ökoloogiliste kriteeriumide, nagu ka hindamis- ja kinnitamiskoostöö arendamiseks ja perioodiliseks läbivaatamiseks tooterühma jaoks, mis ei ole kirjas 1. lisa. Nimekirja võib samuti täiendada käesoleva läbivaadatud tööplaani kehtivuse ajal (vastavalt määruse (EÜ) nr 1980/2000 artiklis 17 sätestatud protseduurile) ja lisada uusi tooterühmi.